





**KOPER** - Drugi dan mednarodnega znanstvenega sestanka Slovenski jezik v stiku

# Pod drobnogled postavili različne izobraževalne modele

Govor je bil o slovenskem oz. dvojezičnem šolstvu oz. o poučevanju slovenščine v obmejnih prostorih

KOPER - Z drugim dnem okroglih miz se je včeraj v prostorih Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru zaključil mednarodni znanstveni sestanek z naslovom Slovenski jezik v stiku - sodobne usmeritve večjezičnega in manjšinskega izobraževanja. Organizator (Fakulteta za humanistične študije) je včerajšnji dan posvetil trem okroglim mizam, ki so bile posvečene izobraževalnim modelom v obmejnih oz. večkulturnih prostorih ter v izseljenstvu.

Bolj pobliže nas je zanimala okrogla miza o izobraževalnih modelih v obmejnih prostorih, ki je potekala v dopoldanskih urah in kjer je bil govor o modelih manjšinskega šolstva na območjih, kjer živijo Slovenci v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, o čemer so govorile Ursula Dolešalč in Univerze v Celovcu, višja svetovalka za pouk slovenščine v Porabju Valerija Perger, ravnateljica dvojezične večstopenjske šole v Špetru Živa Gruden in samostojna raziskovalka Slovenskega raziskovalnega inštituta Suzana Pertot.

»Avstrijski model« šolstva za koroške Slovence je predstavila Dolešalčova: Slovenci na Koroškem imajo dvojezične osnovne šole, Zvezno gimnazijo za Slovence ter dvojezično trgovsko akademijo in dvojezično višjo šolo za gospodarske poklice. K dvojezičnemu pouku se je treba prizaviti in čeprav zakon določa, da morata biti jezika pri pouku enakovredna, se to dejansko ne dogaja in prevladuje nemščina, velika večina otrok pa tudi nima predanja slovenščine. Vendar sta tukaj tudi izjemi, ki ju predstavlja Mohorjeva osnovna šola v Celovcu in Javna šola 24. V Mohorjevi šoli, v kateri je en dan pouk v slovenščini, drug dan pa v nemščini, učitelji govorijo dosledno slovensko, zaradi česar otroci doživljajo slovensko govoreče oz. dvojezično okolje kot normalno. Zato slednja raba lahko spodbudi jezik v okolju, čeprav niti najboljša šola ne more nadomestiti rabe jezika doma ali v okolju.

Ceprav prva uredba o manjšinskem šolstvu na Madžarskem sega v leto 1923, so ugodni pogoji nastali z demokratizacijo, je opozorila Valerija Perger. Danes je slovenščina prisotna od vrtca do srednje šole v zelo različnih oblikah, z njo se ukvarja okrog 260 učencev in dijakov, osnovni šoli v Gornjem Seniku in Števanovcih sta dvojezični, v Monoštru pa je slovenščina prisotna kot predmet, h kateremu se je treba prijaviti, na gimnaziji v Monoštru je 26 dijakov izbralo slovenščino kot predmet, ki je prisoten tudi na maturi. Slovenščina je tudi močno prisotna v zunajšolskih dejavnosti, tesne stike pa imajo s Slovenijo. Velik problem je, da je vedno manj učencev, ki pa se učijo slovenščino, za katero narašča zanimanje tudi pri madžarskih starših, ki v učenju tega jezika vidijo perspektivo za svoje otroke. V to smer gre tudi promocijska strategija.

Živa Gruden je orisala nastanek in razvoj dvojezične šole v Špetru, ki je danes največja šola v krajevnem okolju. Deluje po

Včeraj so pod drobnogled postavili modele manjšinskega šolstva v Italiji, Avstriji in na Madžarskem

ZDRAVKO PRIMOŽIČ/FPA



načelu enakovrednosti jezikov, ki sta oba nosilca novega znanja (podajanje vsebin se tako ne ponavlja), dalje po načelu ena oseba-en jezik, pomembna je tudi povezanost z okoljem. Rezultati so (skoraj) urejen status, ureditev v okolju, podaljšanje časa šolanja, možnost nadaljevanja šolanja na slovenskih višjih šolah in aktivnost bivših učencev, medtem ko pričakujejo višanje ravnih jezikovnega znanja, utrditev ozaveščenega jedra skupnosti, premostitev predvodov in nasprotij ter prenos modela na sosednja območja.

Na Tržaškem in Goriškem šole s slovenskim učnim jezikom obstajajo že od časa Avstro-Ogrske, je opozorila Suzana Pertot, ki je poudarila predvsem velike spremembe v etnični in jezikovni sestavi šolske populacije, do katerih je prišlo v zadnjih letih. Večina otrok prihaja iz mešanih zakov oz. iz neslovenskih družin, zato se otroci zelo razlikujejo po jezikovnih kompetencah, medtem ko osebje ni usposobljeno za pouk slovenščine kot drugega jezika. Vendar, je opozorila Pertotova, se stopnja znanja jezika v obdobju, ko je prišlo do sprememb v sestavi populacije, ni spremenila, absolventi slovenskih šol v Italiji uspešno študirajo tako na italijanskih kot slovenskih univerzah, poleg tega obstajajo številni primeri dobre učne prakse, ki pa so javnosti nepoznani.

Kot prispevka k razpravi velja omeniti predvsem dva posega: Marija Jurič Pahor je opozorila na t.i. Kugyeve večjezične razrede v Celovcu, v katerih je slovenščina povezovalni element, medtem ko je predsednica društva Člen 7 Susanne Weitlaner govorila o naraščajočem zanimanjem za slovenščino na avstrijskem Štajerskem, žal pa pouk poteka še vedno na prostovoljni podlagi in še ni neprekinitenega pouka slovenščine od vrtca do univerze.

Ivan Žerjal

## tmedia razpis za promotorje

Posel, kot je naš in podjetje, kot je naše, je vedno na preži za novimi, svežimi, naprednimi idejami. Razvijamo nove oblike promocije, za izvedbo potrebujemo vas. Simpatične, komunikativne, prilagodljive, iznajdljive, vesele... Prepričani smo, da vas je tam zunaj veliko.

### Kaj boste počeli za nas:

- se sprehajali po mestu,
- se pogovarjali v slovenskem in italijanskem jeziku,
- nosili oblike, ki bodo komunicirale promocijska sporočila,
- delili promocijski material,
- nosili predmete, ki predstavljajo kreativni del zasnove promocijske akcije,
- kaj zaigrali, če bo potrebno.

Če mislite, da ste eden od njih, nam pošljite e-pismo s svojim življenjepisom in priloženo fotografijo na naslov:  
job@tmedia.it

## SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ - Seja izvršnega odbora O Reziji, šolstvu in dokumentu o organiziranosti Slovencev v Italiji

ČEDAD - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij (SSO) se je, po krajšem poletnem premoru, spet sestal na svoji redni seji, ki je bila 8. septembra v Čedadu.

Kot sporočajo v tiskovnem sporočilu, je predsednik SSO Drago Štoka uvodoma predstavil dogajanje v Reziji, kjer so razmere napete. O razvoju dogodkov in trenutnem stanju pa je podrobnejše spregovoril Sandro Quaglia. Izpostavil je neprijetno vzdušje in ustrahovanja ob izdaji dvojezične osebne izkaznice, ki so ga ustvarili nestrpneži, ki želijo po vsej sili dokazati neslovenski izvor rezijanskega narečja. Anketa in sprejem spornejšega občinskega odbora, s katerim se zahteva izključitev Rezije iz območja izvajanja zaščitnega zakona št. 38/01, sta še dodatno zaostriila odnose v rezianski skupnosti, poudarja Svet slovenskih organizacij v sporočilu za tisk. Izvršni odbor je izrazil vso so-

lidarnost predstavniku in vsem domačinom iz Rezije in naglasil potrebo po spoštovanju že priznanih pravic manjšine s strani predstavnikov javnega reda in oblasti.

Ob odprtju šolskega leta so člani izvršnega odbora SSO namenili posebno pozornost šolski problematiki, še posebej otvoriteni slovensnosti seminarja za slovenske šolnike, kjer sta se predsednika krovnih organizacij Drago Štoka in Rudi Pavšič srečala z načelnikom za slovenske šole v deželi Furlaniji Julijski krajini. Tomaž Simčič je izpostavil problem krčenja osebj na slovenskih šolah. Predsednika krovnih organizacij pa sta se obvezala, da bosta zagovarjala specifiko slovenske šole, ki med drugim temelji tudi na mednarodnih sporazumih, pred pristojnimi organi, še piše v tiskovnem sporočilu SSO.

V predsednikovem poročilu so izstopali vprašanje nadaljnega

## Golobič dobil nov mandat za vodenje stranke Zares

MARIBOR - Na konvenciji Zares v Mariboru so razglasili rezultate volitev za predsednika in dva podpredsednika druge največje vladne stranke v Sloveniji. Gregor Golobič bo stranko, za katero je še triletna zgodovina, vodil tudi naslednja tri leta, na mesto podpredsednikov pa sta bila s strani članov stranke, ki so glasovali po pošti, izbrana Franco Juri in Darja Radić.

Golobič je bil sicer edini kandidat za funkcijo predsednika stranke, ki pa ni dobil povsem soglasne podpore v stranki, saj je od 785 veljavnih glasov prejel vsega 574 glasov, proti njegovemu kandidaturi pa je glasovalo 211 članov stranke.

## Dva mrtva v nesreči majhnega letala v Dolomitih

PORDENON - Dva mrtva, 50-letni Claudio Rosset in njegova 42-letna družica Michela Marconi, je tragični obračun včerašnjega strmoglavljenja majhne cessne v južnotirolskih gorah. Razbitine letala, ki je vzletelo s športnega letališča v Pordenonu, so našli na območju Sesta na tri tisoč metrih nadmorske višine. Kot so povedali odgovorni za letališče v Pordenonu, je bil pilot član tamkajšnjega aerokluba La Comina in je bil namenjen v Dobbiaco (Toblach), nesreča pa se je zgodila med vračanjem v Pordenon.



Poslopje ljudske šole v Slovenjem Plajberku

jezičnih razredih poučevalo 250 dvojezičnih učiteljev, kar pa je ševedno za deset premašilo, da bi lahko pokrili vse ure, ki bi morale biti po zakonu dvojezične. Zagotovljeno pa je, da bo imel vsak dvojezičen razred tudi svojega dvojezičnega učitelja.

Zaradi upada števila dijakov po ce-

li Koroški je šolska uprava posledično ukinila kar enajst ravnateljstev. Tri male šole pa so celo zaprli, vsega skupaj pa bo »zmanjkal« 97 razredov in 120 učiteljev. Med šolami, ki bodo do jeseni naprej le še podružnice, sta tudi dvojezični ljudski šoli v Mohličah in v Libučah.

Ivan Lukanc



**Trst**

Ulica dei Montecchi 6  
tel. 040 7786300  
fax 040 772418  
trst@primorski.eu

Nedelja, 12. septembra 2010

3



BAZOVICA 1930-2010 - Danes ob 15. uri osrednja svečanost

# Spomin na junake v boju proti fašizmu

Ob 8.30 bo štartal bazoviški orientacijski pohod, ob 10. uri pa planinski pohod

Po sinočnjem tradicionalnem taborinem ognju, ki ga vsako leto na predvečer slovesnosti v spomin na ustrelitev Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimira Miloša in Alojza Valenčiča prirejajo taboriniki Rodu modrega vala, bo danes na sporednu še osrednji spominski dogodek.

Kot je že tradicija, bo ob 10. uri od bazovskega Kala krenil **planinski pohod** v priredbi ŠZ Sloga. Pohodnikom se bodo na vrhu Kokoši pridružili še udeleženci **Bazoviškega orientacijskega pohoda** (BOP), ki so si ga zamisili taboriniki RMV in se ga lahko udeleži vsakdo.

Vpisovanje je predvideno od 7.45 do 8.15 pri športnem centru Zarja v Bazovici, zbor tekmovalcev pa ob 8.30 ravno tam.

Ob 15. uri, ko bodo na gmajno prikorakali pohodniki, se bo pri spomeniku štirih junakov začela osrednja svečanost. Letos poteka natanko osemdeset let, odkar je posebno fašistično sodišče na gmajni pri Bazovici dalo ustreliti četverico mladih mož - od ti-

stega 6. septembra 1930 ob 5.43 predstavlja Bazovica jasen klic k odporu in novemu slovenskemu narodnemu značaju, ki mu vsako leto prisluhne Odbor za proslavo bazoviških junakov, ki želi primerno ovrednotiti njihovo žrtve v boju proti fašizmu. Prisotne bodo nagonovili predsednik slovenske vlade Borut Pahor, pesnik Miroslav Košuta in zgodovinar Raul Pupo, svoj pozdrav bo prinesla tudi slovenska ministrica za kulturo Majda Širca.

Novost letosnje svečanosti, ki jo režira Marjan Bevk, bo bogat kulturni spored. Ob združenih pevskih zborih in godbi na pihala Viktor Parma iz Trebič (pod takstirko kapelnika Luke Carljija) bodo namreč posebno točko izoblikovali mladi. Po zamisli Aleksandre Pertot bodo združeni mladinski pevski zbori s Tržaškega, plesna skupina MOSP in mlađi recitatorji ponudili kolaž poezij, skladb in giba. Za častno stražo pa bodo poskrbeli taboriniki RMV in skavti Slovenske zamejske skavtske organizacije.



Za taborni ogenj poskrbijo vsako leto taboriniki Rodu modrega vala

KROMA

**BARKOVLJE** - Na Trgu 11. septembra 2001 ob udeležbi gasilcev

# Občinska, pokrajinska in deželna uprava so se včeraj spomnile žrtev napadov na ZDA

S krajšo komemoracijo so včeraj popoldne v Barkovljah počastili spomin vseh umrlih v terorističnih napadih na ZDA, ki so 11. septembra 2001 zahtevali na tisoče mrtvih. Svečanosti so se udeležili predstavniki javnih institucij, vojaških oblasti in sil javnega reda ter pokrajinskega poveljstva gasilcev. Med njimi so bili tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in deželna odbornica Federica Seganti.

Komemoracija je bila točno ob 14.46 (ob 8.46 po nevyroškem času), ko je pred devetimi leti prvo letalo treščilo v stolpnicu WTC. Po končani slovesnosti so gasilci sprožili sireno v čast ameriškim kolegom, ki so v umrli v atentatu.

Žrtev atentata se je v tiskovni noti spomnil tudi neodvisni sindikat policistov Co.I.S.P.

Spomnimo naj, da sta se 11. septembra leta 2001 dve ugrabljeni letali v nekajminutnem razmiku zaleteli v stolpnice WTC v New Yorku, tretje je kasneje treščilo v stavbo Pentagona, četrto pa je strmolgavilo v Pensilvaniji. Žrtev je bilo skoraj tri tisoč. Od teh je 265 umrlo na letalih, 2.595 v WTC (vključno s 343 gasilci in 60 policistov) in 125 vojakov in civilistov v Pentagonu.

Komemoracija v Barkovljah na Trgu 11. septembra 2001

KROMA



**LUCCHINI**  
»Upoštevamo vse varnostne predpise«

Omizje o delu, ki je ga odprla deželna vlada v zvezi s problematiko škedenjske železarne skupaj z drugimi omizji, mora vzeti v pretres tudi problematiko varnosti. To je v imenu družbe Lucchini poudaril Francesco Semino na nedavnjem srečanju z nedavno imenovano novo pristojno deželno odbornico Angelo Brandi. Na ta način, je povedal, bo lahko podjetje na pravem mestu odgovarjalo na kritike, ki jih bo morebiti deležno. Vodstvo železarne je vselej upoštevalo vse predpise, je dodal Semino in v zvezi z nesrečami pri delu dejal, da je njihovo število v primerjavi z letom 2009 upadlo. Od januarja do julija letos je bilo v železarni skupno 17 primerov, 35 odstotkov nesreč pa ni povzročilo nobene ali skoraj nobene posledice.

**FERNETIČI** - V zgodnjih jutranjih urah ga je ustavila mejna policija **Aretirali Romuna, ki je skušal peljati čez mejo ukraden kopač**



Ukrazeni kopač so prevažali v kombiju

Mejna policija je na mejnem prehodu pri Fernetičih aretirala 25-letnega romunskega državljanu T. I., ki je skušal peljati čez mejo ukrazeni kopač. Tega so izmaznili noč prej iz prostorov nekega podjetja v severni Italiji, ki bi moral kopač prodati. Poleg tega je možakar, ki je kopač znamke Cams (model Libra 219-Rsv) peljal v kombiju, vozil brez vozniškega dovoljenja in s ponarejenimi dokumenti.

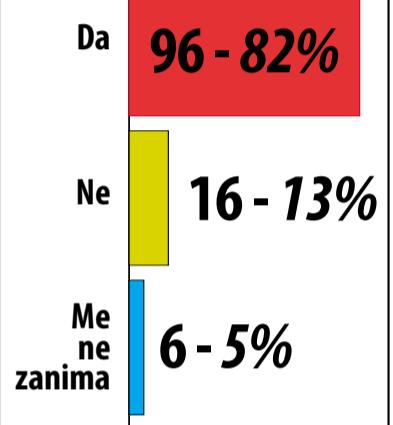
Mejni policisti so vozilo znamke Volkswagen, v katerem je bil novi kopač, ustavili v zgodnjih jutranjih urah za navadno kontrolo. Policisti so zasumili, da nekaj ni v redu in so zato kopač pregledali. Poklicali so tudi sodno policijo, ki je prek proizvajalca ugotovila, kdo je lastnik kopača. To je podjetje, ki preprodaja kopače, njen uslužbenec pa je policistu prek telefona potrdil, da so kopač ukradli s parkirišča podjetja. Policisti so kopač v kombi zasegli, romunskega državljanja pa so, kot rečeno, aretirali pod obtožbo prekupčevanja.

**anketa**



[www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)

**Se boš udeležil nedeljske proslave ob 80-letnici ustrelitve Bazoviških junakov?**



**ŠOLSTVO** - Jutri Začetek pouka ponekod ne bo ravno vesel

Potem ko se je v petek že začel na Liceju Franceta Prešerna, se bo jutri pouk začel tudi v vseh ostalih slovenskih vrtcih in šolah na Tržaškem. Čeprav bi moral biti prvi dan pouka radosten, pa ponekod ne bo tako veselo. To velja npr. za vrtce in šole za osnovne šole Didaktičnega ravnateljstva Dolina, ki so doslej vse delovale s celodnevnim oz. podaljšanim poukom, zaradi pomaganja šolskih sodelavcev pa bo vsaj v začetnih dneh pouk samo dopoldne: zaključil se bo namreč nepreklicno ob 13. uri, in to brez kosila. Kako bo v prihodnji, se še ne ve, čeprav delajo na tem, da bi dobili še nekaj sklopov ur za šolske sodelavce. Dolinsko ravnateljstvo je tako med tistimi, ki se posebno občutijo politiko krčenja osebj, ki jo izvaja ministrstvo za šolstvo. Čeprav se na slovenskih šolah število članov učnega osebjja v primerjavi z lanskim šolskim letom ni znižalo, je glede neუčnega osebjia stvar drugačna: do krčenja osebj je namreč prišlo, to krčenje pa je ponekod precej boleče.

V novem šolskem letu pa se bo začela izvajati tudi reforma višje srednje šole, tako da se bodo dijaki, ki bodo letos obiskovali prvi letnik, že šolali na prenovljenih učnih smereh. Potrcali smo že o smereh na liceju Prešeren: omeniti je treba še Tehnični zavod Žige Zoisa, kjer bo dosedanja pravno gospodarsko podjetniška smer odslej smer za upravo, finance in marketing, smer za geometre pa smer za gradnje, okolje in teritorij. Nov status ima zavod Jožeta Stefana, ki je iz poklicnega postal višješolski izobraževalni zavod s smermi za elektroniko, mehaniko in mehatroniko ter okoljske biotehnologije. Licej Antonia Martina Slomška pa se je iz pedagoškega in družboslovnega spremenil v humanistično in družbeno-ekonomsko smerjo. Za omenjene tri sole se novo šolsko leto začenja tudi z drugo, manj veselo novostjo: dijaki prvega letnika bodo namreč obiskovali t.i. artikulirane oz. združene razrede: nekaterim osnovnim predmetom bodo namreč sledili skupaj, razdelili pa se bodo pri študiju predmetov, ki so specifični za posamezne smeri.



**GLEDALIŠKA ŠOLA** - V okviru Društva slovensko gledališče v Trstu

# Te mika gledališče? Pridi v šolo Studio Art!

*Šola stopa v svoje peto leto delovanja in se lahko pohvali z dobrimi uspehi*

Gledališka šola Studio Art, ki deluje v okviru Društva Slovensko gledališče, vstopa v prihajajoči sezoni v peto leto svojega delovanja in ponovno vabi vse mlade, da se ji pridružijo.

S svojim delom je želela šola od samega začetka pologoma ustvarjati profesionalen gledališki kader, spodbujati ljubezen do gledališke umetnosti med mladimi, ponuditi mladim možnost kvalitetne izobrazbe na gledališkem področju, izboljšati raven splošne gledališke dejavnosti med mladimi in raven njihove jezikovne ter neverbalne komunikacije.

Tako je v sodelovanju z vsemi kulturnimi krovnimi zvezami nastala šola, ki je mladim ponudila kakovostno in strokovno gledališko izobrazbo. Nekateri od teh mladih so si po končani troletni izkušnji že utrli pot na gledališke akademije (na ljubljanski AGRFT študira zdaj že četvero naših tečajnikov, ena tečajnica pa študira na Akademiji v Londonu), veliko jih je z izjemnim zanosom poglobilo svoje vedenje o dramski umetnosti in to svojo izkušnjo zdaj prenašajo v naša društva, kar je nedvomno zelo pozitivno, veliko mladih pa je tudi izboljšalo svoj govor, da lahko suvereno in bolj sproščeno nastopajo pred publiko.

Podrobnejši program dela (dramska igra, govor, gib ter zgodovina gledališča in dramaturgija) ostaja v glavnih smernicah isti kot v preteklosti, četudi vsako leto mentorji osnovnemu programu dodajojo še posebne vsebine. Poleg rednih srečanj s tečajniki vsako leto ogledajo nekaj predstav ter se udeležijo intenzivnih seminarjev, ki so med mladimi še posebno priljubljeni, ob koncu sezone pa pripravijo samostojno produkcijo. Novost letosnine sezone je tečaj za tehnike luči in zvoka, ki bo seveda povsem drugačen od ustaljene ponudbe in bosalnel predvsem na praktičnem delu. Diplomanti šole so v režiji Sergeja Verča v prejšnji sezoni pripravili predstavo Ostržek, podobno izkušnjo pa nameravamo ponoviti tudi letos.

Glede na uspešnost STUDIO ARTa ostaja izbor profesionalnih mentorjev v glavnem nespremenjen. To so: za dramsko igro Sergej Verč, Boris Kobal in Jaša Jamnik, ki se jim bosta letos pridružila še režiserja Mateja Koležnik in Jernej Kobal, za govor Tomaž Gubenšek, za gib Uršula Teržan ter še veliko drugih občasnih sodelavcev.

Koordinacijo gledališke šole je tudi letos prevzela Maja Lapornik, ki pa ji bosta pri delu pomagala tudi bivša diplomanta šole.

Mladim želimo v Studio Art posredovati ljubezen do gledališča in spoznanje, da do njega poteje samo dolga pot potrežljivega in navdušenega učenja. Posredovati jim hočemo vedenje, da se lahko v gledališču polno realiziramo, ter zavest, da nam dobro gledališče lahko ponuja odgovore na vse številčnejše dileme časa, v katerem živimo. Skratka: z mladimi delimo prepričanje, da je gledališče enostavno nekaj čudovitega.

Srečanja STUDIO ARTa potekajo v Trstu vsaj ponedeljek in sredo od 17.30 do 19.30. Za vse informacije smo mladim na razpolago na tel.št. 347-7615287 ali na elektronskem naslovu [sola@teaterssg.it](mailto:sola@teaterssg.it). Prvo srečanje bo 29. septembra 2010 ob 17.00.



Gojenci Studia Art  
so letos nastopili na  
proslavi Dneva  
slovenske kulture v  
Tržiču

ARHIV PD

## NOVA SEZONA Glasbena matica obnavlja delovanje

Šolsko leto se začenja tudi za učence Glasbene matice. Jutri, 13. septembra, bodo klavirji, violine, flavte, kitare, harmonike in vsa ostala glasbila bogate ponudbe slovenske glasbene šole po poletnem premoru ponovno zaigrali v bolj urejenem tempu lekcij, vaj in nastopov.

Kdor nadaljuje že utečeno pot, verjetno ne potrebuje dodatnih spodbud za vpis, težja pa je naloga najmlajših oziroma njihovih staršev, ki še nimajo jasnih pojmov glede izbire glasbila. Zato bo šola do konca septembra ponujala vrsto brezplačnih lekcij za spoznavanje različnih glasbil, da bi soočanje z instrumentom in s profesorjem olajšalo odločitev.

Tajništvo šole bo odprto za informacije in vpise vsak delavnik od 9. do 17. ure.

## MLADI - Krožek za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb Osnovnošolci in mladostniki vabljeni v ustvarjalne delavnice »S pravljico na izlet«

Krožek za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb, ki se že nekaj let posveča dejavnostim za osnovnošolce in mladostnike iz Trsta, Gorice in Benečije, se letos predstavlja s projektom »S pravljico na izlet«. Pobuda predvideva izvedbo petih ustvarjalnih delavnic v obliki enodnevnega izleta v kraje, kjer so se rodile pravljice-zgodbe-legende iz slovenske, italijanske, furlanske ljudske zakladnice.

Na vsakem srečanju bodo udeleženci spoznali lokalne pravljice in zgodbe, ki jih bodo nato pod vodstvom strokovnih mentorjev poskušali izraziti v različnih umetniških tehnikah ter zvrsteh, od likovne, fotografiske in glasbene do lutkovne, plesno-gibalne in gledališke.

Pobuda je namenjena otrokom osnovnih šol iz Tržaškega, Goriškega in Benečije.

Projekt želi spodbuditi spoznavanje različnih kultur, ki so prisotne na območju FJK in v Sloveniji preko pisnega in ustnega izročila in okrepiti sožitje in stik z drugimi narodnimi skupnostmi,

društvi in ustanovami na teritoriju. Obenem pobuda cilja na spodbujanje razvoja ustvarjalnosti in spoznavanja umetniških panog pri otrocih in mladih in na spoznavanje teritorija in ljudske dimenzijske tradicije in književnosti.

Prvi pravljični izlet bo v soboto 2. oktobra 2010, ko se bodo otroci podali »S pravljico na izlet«... po istrsko magično sol« v Slovensko Istro. »...na obisk k zverinicam iz Rezije« pa je naslov drugega izleta, ki bo 30. oktobra. V soboto, 27. novembra, bo

do šli iskat zaklad v Sauris v Karnijo. Dne 18. decembra pa bo pravljični izlet z naslovom »Na krilih ljubljanskega zmaja« odpotoval v slovensko prestolnico. Projekt se bo zaključil 15. januarja 2011 v Trstu, ko se bodo mladi izletniki odkrivali skrite poti gospe Burje.

Udeleženci se bodo morali na vsako delavnico predhodno prijaviti, in sicer Tržačani na sedežu SKGZ v ulici San Francesco, 20/III v Trstu, Goričani v Slovenskem dijaškem domu Simon Gregorčič v ul. Montesanto 84 in Benečani na Inštitutu za slovensko kulturo v Špetru.

Projekt bo potekal v organizaciji Krožka za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb in v sodelovanju z Revijo Galeb, Zvezo slovenskih kulturnih društev, Slovenskim dijaškim domom Simon Gregorčič iz Gorice, Slovenskim dijaškim domom Srečko Kosovel iz Trsta in Inštitutom za slovensko kulturo iz Špetra v Benečiji. Pokrovitelj pobude, ki je financirana s prispevkom Dežele FJK, je Slovenska kulturno-gospodarska zveza.



Posnetek s  
piranskih solin

**GABROVEC** - V petek so se srečali v Društveni gostilni

## Izletniki Primorskega dnevnika v Maroku in Islandiji med lepimi spomini in novimi načrti

Za prijetno vzdušje, ki je v petek zvečer vladalo v dvorani Društvene gostilne v Gabrovcu, so poskrbeli dobro razpoloženi izletniki Primorskega dnevnika, ki so se v organizaciji slovenske potovanje agencije iz Trsta First & Last Minute Adriatica.net letos »potepali« po Maroku in Islandiji (foto Kroma).

Družabno snidenje je vključevalo, ob dobrimi domači kapljici in slastni večerji (o kateri so pričali številni izpraznjeni krožniki), tudi živahn občanje potovnih anekdot in predvajanje fotografiskih posnetkov s projektorjem. Družina Legiša, upravitelj Društvene gostilne v Gabrovcu, je mizo obogatila z domačimi dobrotami: od špinace in krompirja do ocvrtega piščanca in mesnih medljonov z jurčki. Med navzočimi je bil tudi priljubljeni vodič Gorazd, ki je spremljal izletnike na Islandijo.

Sladkanje z različnimi sladicami in okusnimi njoki s sličnimi je še dodatno popestrila izvedba ankete »Kam naslednjič?«. Dovoljeno nam je le izdati podatek, da se od treh večinsko izbranih destinacij dve nahajata v Evropi in ena v Afriki. Za napovednejše informacije pa bo treba počakati, žal, vse do (običajno januarske) predstavitev programov izletov Primorskega dnevnika za leto 2011. (js)





**GLEDALIŠČE VERDI** - Nova simfonična sezona

# Za začetek rahločutni Schubert in vihravi Schumann

Z veščo taktirko je dirigiral nizozemski mojster Hubert Soudant

Po poletnem premoru je operno gledališče Verdi odprlo svoja vrata s simfoničnim koncertom, ki je ponudil cel sveženj romantične glasbe: najprej nežno, rahločutno romantično drhtenje Franza Schuberta, nato bolj nabreklo in vihrovo simfonijo Roberta Schumanna. Dirigiral je nizozemski mojster Hubert Soudant, ime, ki se je v Trstu prvič pojavilo pred dobrimi tridesetimi leti. Odtlej je dirigent obohatil svoj curriculum z najprestižnejšimi svetovnimi orkestri in solisti, čeprav se ni povzpel v ozzi krog zvezdnikov, ki uživajo širšo popularnost. Vrline nizozemskega mojstra so predvsem zelo pozorno oblikovanje orkestrskega zvoka, kretanje, ki povezujejo ansambel v enovito muziciranje, zraven pa tudi muzikalno in tekoče fraziranje.

V skladbi, ki je odprla jesensko simfonično sezono, sicer še ni bilo zaznati pretanjenega umetniškega snovanja: Schubertova uveratura *Die Zauberharfe* (Čarobna harfa) D644 sodi v niz scenike glasbe, s katero si je mladi skladatelj zaman prizadeval, da bi našel pot do opernih odrov. Struktura je dokaj tradicionalna, s slovesnim, skoraj tragičnim uvodom, iz katerega se nenadljeno rodi lahkonata melodija. Tržaški orkester je skladbo izpeljal profesionalno, nato pa smo se poglobili v bolj intimno plat Schubertove duše s simfonijo, ki je ostala nedokončana, zato pa ni oštevilčena in je v katalogu zapisana kot Simfonija v h-molu D 759. Valovanje, na katerem lebdi melodična nit, je ansambel poustvaril z mehkim zvokom in lepo zaokroženim fraziranjem; čeprav nas Hubert Soudant ni pripeljal do jedra umeštine, je bilo kar nekaj čustveno nasičenih trenutkov, še posebej v tragičnem zapletu prvega stavka. Brezizhodna otožnost prvega stavka se je nekoliko omnila v nežnosti drugega, ki nas tolaži z blagozvočnimi melodijami.

Z žlahtnim muziciranjem so se izkazala predvsem godala in pihalci, drugi del koncerta pa je napolnila Schumanova Simfonija št.3 v Es-Duru, takozvana Renska. Spisana je bila v Düsseldorfu, mestu, kjer je skladatelj vodil koncertno sezono, dokler se njegovo psihično ravnošte ni porušilo in Ren je bila re-

ka, v kateri je umetnik poiskal rešitev s prvim poskusom samomora. V simfoniji sploh ni slutiti tragedičnega razpleta, saj je njen značaj pretežno optimističen, naravnian na veličastnost reke in mest, ki ležijo na njenih bregovih. V petih stavkih nam skladatelj pričara potovanje, v duhu opisne glasbe, od sončnega in z energijo nabitega jutra, preko odsegov ljudskih plesov in gotskih reminiscenc umetnosti kontrapunkta. Hubert Soudant je vodil tržaški orkester natancano in odločno, ansambel se je kretnjam odzval v dobrem soglasju in si prislužil veliko aplavzov.

Sezona se bo nadaljevala prihodnji petek in soboto (v Pordenonu v četrtek, 16. septembra) s kratkim Mozartovim Divertimentom kot uvodom v preleplo in obširno Mahlerjevo Simfonijo št. 4, ki jo bo vodil odlični Stefan Anton Reck.

*Katja Kralj*

Hubert Soudant  
F. PARRENZAN



## VZPI-ANPI - Do 20. septembra Zbiranje pričevanj borcev za svobodo

Vsedržavno združenje VZPI-ANPI se je dogovorilo z zalozbo Einaudi, da bo izdalo knjige pričevanj nekdajnih borcev za svobodo. Za uresničitev tega načrta pa je potrebno sodelovanje vseh, ki so bili nekoč vključeni v odporniško in osvobodilno gibanje in ki hranijo spomine na tiste čase. V ta namen pobudniki projekta pozivajo bivše pariziane, da posredujejo svoja pričevanja, ki naj zlasti mladim ljubom povedo, kako je bilo v tistih časih, ko so bili oni sami mlađi in ko so se odločali, da se vključijo v oborožen boj za osvoboditev države izpod nacifašističnega jarma ter za boljše in pravičnejše življenje.

Pričevanja je treba zbrati v čim krajšem času. Pri spodbujanju k pisjanju spominskih pisem ter njihovem zbiranju sodelujejo vse krajevne sekcije VZPI-ANPI. Pričevanja je možno posredovati tudi v slovenskem jeziku, zdrženje pa bo poskrbelo za prevod. S pisanjem pa bo treba pohiteti, kajti rok za oddajo pričevanj zapade že **20. septembra** (če bo potreben prevod, pa bo treba prispevke poslati še prej).

Z vse dodatne informacije in za sprejemanje pričevanj je po 1. septembrnu na razpolago urad pokrajinskega sedeža VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 (tel. 040-661088), in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 12. ure. Interesenti se lahko v isti namen obrnejo tudi na openko knjižnico Pinka Tomažiča in tovarišev, in sicer od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro. (du ka.)

**GABROVEC** - Člani društvene gostilne

## Dvodnevni izlet od Festivala vina v Vrbsniku na Krku do Plitviških jezer

O uspehu dvodnevnega izleta članov Društvene Gostilne v Gabrovcu priča že veselo razpoloženje, ki je takoj po povratku zajelo dvorišče Društvene gostilne, kjer je ob odlični večerji, dobrini kapljici in razposajeni glasbi potekalo poslovilno smindenje udeležencev.

V soboto, 28. avgusta, je nabito poln avtobus dobro razpoloženih članov Društvene gostilne krenil proti Plitviškim jezerom, spetoma pa je še zavil na otok Krk, v Vrbsnik, kjer so se izletniki pomudili na Festivalu Vina in pokusili vrhunsko vino - Vrbsnička žlahinja. Po vožnji je družba preživelava večer v tipični restavraciji Lička kuća, naslednjega dne pa si je privoščila štirinovodeno odkrivanje prekrasnega Narodnega parka Plitviških jezer. Med izletom in zaključnim smindenjem so izvrstno glasbeno spremljavo poskrbeli trije neutrudljivi izletniki: Gigi Furlan, Igor Guštin in Miran Furlan.

Sama zamisel o izletu v organizaciji potovalne agencije Adriatica.net iz Trsta se je porodila med odborniki Društvene gostilne, ki si nenehno prizadevajo, da bi Društvena gostilna v Gabrovcu naprej ohranjevala vlogo zgodovinskega središča vaškega dogajanja. K istemu cilju stremi tudi vaščanka Mirella Zgonc, ki se je zavzetim koordiniranjem in vpisovanjem članov prav gotovo zaslužila naziv »duše izleta«.

Minulega marca so odborniki izbrali za nove upravitelje 108-letne Društvene gostilne družino Legiša iz Cerovelj. Valentina Legiša skupaj z očetom Borisom in mamo Mirno ponuja okusno kraško kuhinjo in pristroj izbiru domaćih vin tako vaščanom, ki se radi družijo v gostilni, kot - sicer vedno številnejšim - zunanjim gostom. (js)



Skupinska slika izletnikov iz Gabrova

## Bersani in Menia - soočanje v Trstu o krizi

Državni tajnik Demokratske stranke Pierluigi Bersani in vladni podtajnik za okolje Roberto Menia se bosta v petek, 17. septembra, srečala v Trstu. Tema soočanja, ki sta ga spodbudila lokalni dnevnik *Il Piccolo* in fundacija NordEst Europa, bo izhod iz krize. Z njima se bo pogovarjal docent iz Padove Daniele Marini, srečanje pa bo vodil odgovorni urednik časnika Paolo Possamai.

## »Burja« na Trgu Cavana

Pri Domu glasbe na trgu Cavana bo jutri od 17. ure dalje zavela burja. Privabil jo bo glasbenik in umetnik Matteo Nasini s svojimi vetrnimi instrumenti. Za to priložnost bo sredi trga stala tudi posebna inštalacija - kavča, na katere bo do lahko sedli poslušalcu in tudi sami ustvarjali burjin glas.

## V galeriji Conestabo razstava Vojka Pogačarja

V galeriji Conestabo bodo jutri ob 19.30 odprtli razstavo »Kriške identitet« slovenskega akademškega slikarja Vojka Pogačarja. Na odprtju bo spregovoril Tatjana Rojc. Gre za bogato serijo skic in skulptur, ki krasijo lani odprt Spominski park na Vidmu pri Krškem. Do 1. oktobra bodo na ogled med drugim liki naših velikih mož, od Primoža Trubarja do Adama Bohoriča in Jurija Dalmatina.

## Uporaba telovadnic v Občini Devin-Nabrežina

Občina Devin Nabrežina obvešča, da v petek, 17. septembra, zapade rok za vložitev prošenj za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in v srednji šoli de Marchesetti v Sesljanu za šolsko leto 2010/2011. Prošnje, naslovjene na Občino Devin Nabrežina - Področje služb in uslug namejenih javnosti, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Obrazci so na voljo v občinski knjižnici v Nabrežini - v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (te. št.: 040-2017370).

## Obnova cestne signalizacije

Občina Trst obvešča, da bo ves prihodnji teden od 21. do 6. ure potekala obnova cestne signalizacije na mestnih ulicah. Jutri bo na vrsti nabrežje (od Trga Tommaseo do Nabrežja Nazario Sauro), hkrati pa tudi trga Dalmazia in Oberdan.

## Dela na Obalni cesti

Podjetje AcegasAps obvešča, da se bodo jutri na Obalni cesti (v višini križišča s cesto za Križ) začela dela za namestitev nove jeklene vodovodne cevi. Potrebno bo opraviti strojni izkop jarka, ki bo prečkal cesto, zato je lastnica ceste - družba FriuliVenezia Giulia Strade - odredila delno zaprtje ceste; promet bo potekal izmenično in urejal ga bo semafor. Dela naj bi trajala 2 tedna.

## Hvalnica Materi božji

V oviru 33. sezone tržaškega glasbenega septembra bo v stolnici pri Sv. Justu jutri ob 20.30 igralec Omero Antonutti bral hvalnico Božji materi Akathistos. Branje bo spremjal zbor Cappella Civica pod takstiro Marcu Sofianopulu. Večer bodo ponovili v torek ob 20.30 v grško-pravoslavni cerkvi. Vstop je prost.

## Kongres o anorganski kemiji

Tržaška univerza bo od jutri do četrtka gostila 38. državni kongres oddelka anorganske kemije pri italijanski kemični družbi. Na številnih konferencah se bo zbral nad 200 strokovnjakov iz različnih koncev sveta.

## Srečanje v Morskem muzeju

V tržaškem Morskem muzeju (Campano Marzio 5) bo jutri ob 18. uri srečanje z zgodovinarjem Kristjanom Knezom, ki bo spregovoril o Trstu in Istri v sklopu prve istriske pokrajinske razstave (Koper maj-oktobre 1910). Uvedel ga bo predstavnik združenja Marevivo Marino Voccii.



**GLASBA** - Niz sedmih koncertov v Štivanu in na gradu Colloredo di Montalbano

# Note Timave se jutri začenjajo z glasbeno-znanstvenim srečanjem

Letos 23. izvedba mednarodne koncertne sezone z jazzovsko obogatitvijo

Minilo je že 23 let, odkar je bila v gotski cerkvici v Štivanu prva izvedba Mednarodne koncertne sezone Note Timave. Uspešni, dolgoletni niz jesenskih koncertov kulturnega društva Punto musicale se je letos obogatil z dodatno, uvodno ponudbo v obliku poletnega tematskega festivala *Tango da pensare*.

Zdaj je že pred vrati začetek tradicionalne sezone, ki bo v ponedeljek, 13. septembra v cerkvi v Štivanu z dvojnim, znanstveno-glasbenim srečanjem. Prof. Giovanni Pierini, docent filozofije medicine na univerzi v Bologni, bo analiziral povezave med glasbo in medicino v luči odnosa med sakralnostjo umetnosti in primitivno filozofijo. Sledil bo koncert znane italijanske pianistke in skladateljice Rita Marcotulli, dobitnice letosnjega zlatega Ciak-a za glasbeno klubo filma *Basilicata coast to coast*.

Niz sedmih koncertov se bo nadaljeval v alternaciji med Štivanom in gradom v kraju Colloredo di Montalbano na Videmskem. Tu bo druga referenčna osebnost italijanske klavirske scene nastopila v soboto, 18. septembra s koncertnim programom o umetnosti »odatka«. Riccardo Risaliti s klavirske



Gotska cerkvica  
v Štivanu

KROMA

akademije imoli je namreč sestavil spored z naslovom *Play it again*, v katerem analizira dinamiko koncertnega običaja, takoimenovanega bis-a.

V ponedeljek, 20. septembra bo komorni orkester Beneška simfonična noč (nekdanji orkester Malipiero)

sklenil svoj triletni projekt z integralno izvedbo Bachovih Brandenburgskih koncertov; takrat bosta na sprednu 6. in 1. koncert serije. V sekciji mladih talentov se bosta predstavili pianisti Federica Bello, ki bo igrala 25. septembra v Colloredo, in Susan-

na Salvemini Shizuka, katere recital bo 27. septembra v Štivanu.

Note Timave so v zadnjih letih sprejele različne glasbene žanre s širitevijo obzorij resne glasbe, jazzovske govorice pa je postala del stalne ponudbe. Jazzovski kotiček bo letos namenjen občinstvu na gradu Colloredo in bo na sprednu 2. oktobra z nastopom skupine Stefano Colpi trio. Glasba in filozofija bosta ponovno iskali zanimiva soglasja na zadnjem koncertu v ponedeljek, 4. oktobra, ko bo docent teoretske filozofije Maurizio Malaguti govoril o odnosu med zvokom in tišino na predavanju z naslovom Onkrat tišine - Pesem, ki jo srce skriva. Sledil bo čas za zbrano sporočilnost antične sakralne glasbe s koncertom vokalne skupine Ensemble Octoechoes. Koncertna sezona bo potekala s pokroviteljstvom ministrstva za kulturo, Dežele FJK, Pokrajine Trst, Občine Devin-Nabrežina, Občine Colloredo di Montalbano in letos tudi s podporo bolonjske univerze. Vsi koncerti se bodo začeli ob 21. uri s prostim vstopom. Podrobne informacije so na voljo na spletni strani [www.puntomusicale.org](http://www.puntomusicale.org).

ROP

**SLOMŠKA** obvešča, da bo bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra, ob 8. uri. **VEČSTOPENJSKA ŠOLA NA VRDELI** sporoča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra, po sledenem urniku: vrtec Lonjer in Barkovlje od 8.00 do 12.30 brez kosila; osnovne šole Župančič, Milčinski in Finžgar od 8.30 do 12.0 brez kosila; srednja šola Sv. Ciril in Metod na sedežu pri Sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35. Urnik velja za cel teden.

**VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU** sporoča, da se bo pouk pričel v ponedeljek, 13. septembra, ob 7.30 za otroške vrtce pri Sv. Jakobu, v Škednju in J.Ukmarja; ob 7.50 za dijake D.S.Š. Ivana Čankarja; ob 8. uri za učence osnovnih šol J. Ribičiča - K. Široka in I. Grbca - M.G. Stepančiča. V vseh otroških vrtcih in osnovnih šolah se bo pouk v prvem tednu zaključil ob 13. uri s kosilom.

**OBČINI ZGONIK IN REPENTABOR** sporočata, da bo služba šolskega prevoza začela delovati v torek, 14. septembra. Urnik bodo učenci dobili prvi dan pouka. Za raznina pojasnila lahko poklicete na tel. št. 040-229150 (Občina Zgonik) ali 040-327122 (Občina Repentabor).

**ŠOLSKA MAŠA ZA UČENCE COŠ ŠEMPOLAJ** bo v sredo, 15. septembra, ob 16. uri v Šempolaju.

**ŠOLSKA MAŠA ZA UČENCE COŠ SALEŽ-ZGONIK** bo v četrtek, 16. septembra, ob 16.15 v Zgoniku.

## Čestitke

*V Boljuncu pod Turnom hiša stoji in v njej JANA danes svojih prvi 25 let slavi. Da bi bila srečna, zdrava in vesela ter da bi se ji uresničile vse skrite želje, ji iz srca želite mama in papá.*

*Draga ALMA, včeraj si praznovala tvoja lepa leta. Prav iz srca ti želimo še tako naprej. Družina Briščik.*

*Nasi neutrudni pedagoški svetovalci ANDREJ I DUHOPNIK - ANTONI izrekamo iskrene čestitke ob prejetju pomembnega priznanja. Tržaški šolniki vse stopenj.*

## Osmice

**ANDREJ IN IVAN ANTONIČ** sta odpela osmico v Cerovljah št. 34. Tel. št. 040 - 229800. Vabljeni!

**OSMICA** je odprta pri Štolfovih, Salež št. 46. Nudimo domače dobrote. Tel. št. 040 - 229439.

**OSMICO** je odprl Zahar v Borštu št. 57.

**OSMICO** je odprla družina Pertot (Špiljni) Nabrežina center št. 10.

**OSMICO** je odprl Milič, Repen 49. Tel. 040 - 327104.

**OSMICO** je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel. 040-229164.

**OSMICO** je odprl Škerk v Praproto št. 20. Tel. 040 - 200156.

**PAOLO IN MARINKA** sta v Mavhinjah na Punktčki odprla osmico.

**STANKO** je na Opčinah odprl osmico. Tel. 040-211454.

## Loterija 11. septembra 2010

Bari	10	22	64	69	88
Cagliari	84	31	89	67	58
Firenze	12	44	84	82	5
Genova	2	11	72	71	49
Milan	83	72	71	59	56
Neapelj	47	1	89	80	23
Palermo	79	62	55	90	46
Rim	4	80	15	35	12
Turin	48	25	55	86	1
Benetke	49	43	18	40	75
Nazionale	52	8	54	29	43

## Super Enalotto Št. 109

10	16	36	70	71	73	jolly	66
Nagradi sklad							7.211.143,07 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	134.175.321,78						
Brez dobitnika s 5+1 točkami							-€
24 dobitnikov s 5 točkami	45.069,65 €						
3.479 dobitnikov s 4 točkami							310,91 €
128.175 dobitnikov s 3 točkami							16,87 €

## Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	-€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-€
Brez dobitnikov s 5 točkami	-€
12 dobitnikov s 4 točkami	31.091,00 €
594 dobitnikov s 3 točkami	1.687,00 €
8.891 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
57.391 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
120.876 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

## Šolske vesti

**DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NABREŽINA** sporoča, da bo pouk začel v ponedeljek, 13. septembra in sicer: OŠ J. Jurčiča 8.00-13.00; OŠ V. Ščeka 8.00-13.00;

**RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M.**

## MARKO MANIN & SAŠO AVSENIK gala koncert z gosti



**SKD V. Vodnik**  
ŠD Breg  
vabita  
**v telovadnico v DOLINO -**  
Občinski športni center S.Klabjan  
**nedelja, 19. 9. ob 19.30**  
Marko Manin trio, ans. Sašo Avsenik,  
Gregor Avsenik, Zoran Lupinc,  
ans. Eno urco al pej dvej,  
die Mascher (Avstrija),  
MIPZ Slomšek iz Bazovice  
napoveduje: Andrej Hofer -RTV Slo

### DRUŠTVO SLOVENSKO GLEDALIŠČE



### STUDIO ART

Si kdaj pomislil, da bi postal igralec? Te mikajo oder, gib, kostumi, igranje? Bi rad postal tehnik luči in zvoka?

### Pridi, pridruži se nam v naši gledališki šoli!

Začetek tečaja 29.9.2010  
Za vse informacije  
pokliči na 347-7615287  
ali piši na sola@teaterssg.it

### Izleti

**ŽUPNIJA PROSEK** organizira osem-dnevno potovanje po Egipcu. Odhod 1. januarja. Za informacije pokličite tel. št.: 040-225170 in to med 20. in 21. uro. Čas prijave je do 20. septembra.

**KLUB PRIJATELJSTVA** prireja v sredo, 29. septembra, izlet v Stično z ogledom njenih zanimivosti in na Valvasorjev grad Bogensperk ter okolico. Vpisovanje do 25. septembra na tel. št. 040-225468 (Vera). Vabljeni!

**KRUT** vabi na ogled Festivala 3. življenjskega obdobja v Ljubljani, s krajšo panoramsko vožnjo po starem

### Sant'Anna

Impresa Trasporti Funebri

**T** Pogrebno podjetje  
...v Trstu od leta 1908

Nudimo prevoze za  
tržaško občino in okolico,  
narodne in mednarodne  
prevoze ter razne storitve  
na pokopališčih.

Devin-Nabrežina 166 - Trst  
Ul. Torrebianca 34  
Ul. dell'Istria 129  
Ul. del Ghirlandaia 28  
brezplačno notranje parkirišče  
Usluge na domu

mestnem jedru in koncertno predstavo. Odhod avtobusa v četrtek, 30. septembra, ob 8.30 s trga Oberdan, izpred Deželne palače in postankom pri Domju ob 8.45. Informacije in prijave na društvenem sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072

**OGLED PASIJONSKIH IGER** v Kirchschlagu in romarskega svetišča Fatimske Matere Božje v Pr singbirbaum ter Gradca od 10. do 11. oktobra. Cena 155,00 evrov (vključen je avtobusni prevoz, polpenzion, vstopnica za obisk pasijona in kosičko na poti domov). Prijave sprejema sestra Angelina Šterbenc na telefonski številki 347-9322123, 00386-41-290386, 040-299409 (Norma), 040-370846 (pon.-pet., 9.30-13.30 Slovenska prosveta). Zaradi organizacijskih razlogov je za vpisovanje nujno pohititi!

### Mali oglasi

**ISČEM DELO** - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

**BAZEN**, zunanj, mere 420x220x100h, z vsemi pripomočki in s talno podlago ugodno prodam ob koncu sezone. Tel. št.: 335-8045700.

**DAJEM V NAJEM** novejše stanovanje v Sežani, s parkirnim mestom v garazi. Pokličite v večernih urah tel. št.: 328-9699156.

**ISČEM** rabljene knjige za 1. klasični licej. Tel. št.: 340-7430160.

**ISČEM DELO** kot gospodinjska pomočnica za starejšo osebo ali za-

### Poslovni oglasi

#### PRODAJAM GROZDJE.

348-5856977

**IZKUŠENO NEGOVALKO,** 24-urno, za nepokretno nono iščemo.

347-8039439

**NAVTIČNA TRGOVINA MOTO-MARINE** išče prodajalca/ko z znanjem slovenskega ali angleškega/nemškega jezika in prakso s PC-jem. Predstaviti se s curriculum in sliko v ponedeljek, 13. septembra, od 9.00 do 14.00 v ulici Boveto 10 - Trst.

Tel. 040-420211.

E-mail shop2@motomarine.it

konski par 24 ur dnevno. Tel. št. 040-274102.

**KUHARICA** z dolgoletnimi delovnimi izkušnjami išče delo ali nudi pomoč v gospodinjstvu. Tel. št. 320-3557811. **LJUBITELJU ŽIVALI** podarimo kartljivo, simpatično in igrivo mucko. Kontakt: 040-826941 ali robjakommin@libero.it.

**NA OPČINAH** oddajamo v najem pritlične prostore. Informacije: 348 - 8136866.

**NA PROSEKU** dajem v najem opremljeno stanovanje s spalnico, manjšo sobo, dnevno sobo, kuhinjo in kopalinico. Tel. št. 320 - 1509155.

**PEČ NA DRVA** nordica, model svezia, 9 kw, malo rabljeno prodam; tel. 328-7771669.

**PRIPOREČENI, ISČEM V NAJEM** stanovanje v Bazovici oziroma na Opčinah in okolju, ter v predelu nad novo univerzo. Mesečno 400,00 evrov. Pokličite ob večernih urah tel. št.: 347-5179383.

**PRODAJAM KNJIGE** italijanščine, angleščine, latinščine in grščine za klasični in znanstveni licej. Zainteresirati naj pokličijo tel. št.: 345-9262954.

**PRODAJAM KNJIGE** za vse razrede klasičnega liceja F. Prešerna. Tel.: 320-2113860.

**PRODAJAM DOMAČE SLIVE** za marmelado. Tel. št. 040 - 231865.

**PRODAM GROZDJE** refska in vitoške. Tel. št.: 339-5811776.

**PRODAM KNJIGE** Kemija za gimn. 1, Slov. književnost, Slov. slovница in jez. vadnica, Pregled slov. slovstva, Kristjan in sv. pismo, Kaj verujemo 3, Book and Bookmarks, Around and about Britain and the states. Tel. št.: 340-0030154.

**PRODAM KNJIGE** za tretji razred Trgovskega zavoda Ž. Zois. Tel. št.: 340-2762765, 040-226826.

**PRODAM KNJIGE** od 1. do 5. letnika družboslovnega liceja. Tel. št. 349 - 5068604.

**PRODAM** fiat 500, letnik 1973. Tel. št.: 334-5770580.

**PRODAM** grozdje vrste malvazija in merlot. Tel. št. 331-4331079.

**PRODAM** prešo za stiskanje grozdja, premer 60 cm, cena po dogovoru. Tel. št. 347-1396132.

**PRODAM ŠTEDILNIK NA DRVA** v dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. št.: 338-7318445.

**STANOVANJE V BOLJUNCU** dajem v najem: dnevna soba s kuharskim komonom, dve spalnice, kopalnica, veža, klet in parkirni prostor. Tel. št. 335-6036609.

**V CENTRU SEŽANE** dajem v najem opremljeno stanovanje, 40 kv. m. s teraso. Tel. št.: 335-5928584.

**V GABROVCU** dajem v najem prostor 50 kv.m. Informacije in pojasnila na tel. št. 348 - 4459266.

### Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

**AGIP:** Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

**SHELL:** Žavlj (Milje)

**ESSO:** Drevored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945

**TAMOIL:** Ul. F. Severo 2/3

**FLY:** Passeggio S. Andrea

**ČRPALKE ODPRITE 24 UR NA 24**

**AGIP:** Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

**TOTAL:** Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

**NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE**

**TAMOIL:** Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

**AGIP:** Istarska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

**ESSO:** Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

**OMV:** Proseška postaja 35

**SHELL:** Ul. Locchi 3, Fernetiči

**TOTAL:** Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Zapustil nas je

### Dimitrij Sedmak (Mitja)

Žalostno vest sporočajo

**mama Sofija, sestra Nataša in nečakinja Maja**

Pogreb z žaro bo v petek, 17. septembra, ob 14.30 na pokopališču v Križu.

Križ, 12. septembra 2010

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Ob izgubi dragega Mitje sočustvuje z mamo, sestro in svojci

Irene z družino

### ZAHVALA

### Olimpia Giovannini Gulič

Iskrena hvala vsem, ki so z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njen spomin.

Posebna zahvala g. Pohajcu in cerkvenemu pevskemu zboru.

Družina

Općine, 12. septembra 2010

### ZAHVALA

### Pepi Antonič

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin našega dragega in nam bili ob strani v tem težkem trenutku.

Družina

### ZAHVALA

### Silvester Gustincic

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili ob strani in ki ste na kakršenkoli način počastili spomin našega dragega.

Družina

Pogrebno podjetje Alabarda

10.9.2004 10.9.2010

### Gunther



Tvoj mir naj bo z nami.

Mama in Morris,  
stric Dino in Giorgia

10.9.2004 10.9.2010

### Gunther



Si vedno v naših srcih.

Papa Boris Hervatin,  
Luciana in Morris

Trst, 12. septembra 2010

+ Sorodniki

### Danice Pipan vd. Kocman



sporočamo, da bo sv. maša v sredo, 15. septembra, ob 11.30 v štivanski cerkvi, kjer se bomo zadnjič poslovili od naše drage.

**Sinova Lucijan in Drago z ženama Carmen in Tiziano, vnuki Martin, Alessandra in Oskar, nečaki Elma, Enrico, Marco in Elettra ter vsi ostali sorodniki**

## Obvestila

**NEMŠČINA ZA VSAKOGAR** - v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

**PIHALNI ORKESTER BREG IN GLASBE-NA MATICU** obveščata, da je v teku vpisovanje za glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Informacije na tel. št. 338-6439938 ali vsak četrtek od 20.30 dalje na sedežu godbe v Dolini.

**PLEASE, PLAY WITH ME:** z igro v angleški jeziki, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtci. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

**TRŽAŠKO ZDROUŽENJE DIABETIKOV** priredi v četrtek, 16. septembra, ob 17. uri v Dvorani Baroncini Zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) predavanje na temo »Užitek in zdravje: na pohodu od Kvarnerskega do Tržaškega zaliva«. Po ugovodnih besedah predsednika M. Vociča bosta predavalca učiteljica in predsednica Skupine 85 Patrizia Vasotto ter zdravnik dr. Paolo Da Col. Vabljeni vse!

**ŠC MELANIE KLEIN** obvešča, da bo urad, v ul. Cicerone 8, odprt vsako soboto od 10. do 11.30. Info na: tel. 328 4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

**ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS:** tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpise. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Predstavljeno srečanje za vse: v sredo 29. septembra, ob 19.30.

**ROJANSKI CERKVENI PEVSKI ZBOR** je začel z rednimi pevskimi vajami v Marjini domu v Rojanu (ul. Cordarol, 29). Toplo vabi nove člane, da se pridružijo zboru in sodelujejo pri maši, ki jo vsako nedeljo ob 9. uri iz rojanske cerkve prenaša Radio Trst A. Info na tel. št.: 335-6551039 in 040-415176.

**BIVŠE ODOBJOKARICE IN ODOBJOKARJI BREGA!** Če želite razmigati mišice v vsemi družbi enkrat tedensko, ob četrtkih od 18. do 20. ure v lonjerski telovadnici, pokličite čim prej tel. št.: 040-228561 od 19. do 20. ure (Fabia).

**CENTER YOGA SATYNANDA** iz Trsta (ul. Economu, 2) obvešča vse člane in zainteresirane, da so se ponovno začele lekcije yoge. Vse informacije lahko dobite na spletni strani društva www.satyinandayogastudio.it. Vsem novim članom nudimo prvo lekcijo brezplačno. **POSLOVNA SLOVENŠČINA** ŠC Melanie Klein prireja tečaj poslovne slovenščine. Tečajniki bodo nadgradili svoje poznavanje osnovnih pravopisnih pravil slovenskega knjižnega jezika, obravnavali različne besedilne vrste (elektronska pošta, obvestila, prošnje, vabila itd), razvijali pomenske, slovarske, slovnične in pravopisne zmožnosti ter razvili sposobnosti kreativnega pisanja. Prijave in info na: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

**PRIPRAVA NA NOSEČNOST** ŠC Melanie Klein ponuja pripravljalni tečaj namenjen nosečnicam. Tečaj bo potekal v ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijave in info na: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

**TEČAJ ZA NOSEČNICE V BAZENU** ŠC Melanie Klein prireja tečaj sprostitev in priprave na porod s pomočjo glasbe in gibalnih vaj v bazenu. Voda in glasba blagodejno delujeta na bodočo mamico in na otroka, sproščata napetosti in pripomoreta k razvijanju kvalitetnih medsebojnih odnosov. Število mest je omejeno. Prijave in info na: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

**SKD Tabor-OPČINE** V čipkah skriva se sanje-tečaj kleklanja ob večernih urah, za informacije 040-211870 po 20. uri.

**DRUŠTVO ZVEZDA** vabi v Ljudski dom v Podlonjerju dnes, 12. septembra, na tradicionalni Praznik grozdja. Ob 19. uri nagrajevanje najlepših »špronov«, od 20. ure pa ples z Duom Melody. Delovali bodo dobro založeni kioski.

**KAPELICA KRALJICE MIRU NA KATINARI** 71-letnica njene postavitev. Dnes, 12. septembra, ob 9. uri bo pri kapelici darovanja sv. maša. Obred bo davral gospod Žužek. Toplo vabljeni.

**ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV** pri Narodni in študijski knjižnici vabi ženske in moške, da se v narodni nosi udeležijo letosnje osrednje slovesnosti v Bazovici dnes, 12. septembra. Letos je 80-letnica ustrelitve štirih junakov 1930-2010.

### ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV

prireja danes, 12. septembra, ob 80. obletnici ustrelitve bazoviških junakov, proslavo na bazoviški gmajni. Poleg združenih mešanih pevskih zborov bo ob priliku nastopal mladinski priložnostni pevski zbor pod vodstvom Alekandre Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetegeleta starosti. Vse vaje bodo potekale v Prosvetnem domu na Općinah. Letos bodo združeni mešani pevski zbori zapeli pesmi Žrtvam, Vstajenje Primorske in Lipa. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD. Vsem pevcem priporočamo, da se vaj udeležijo. Letos je posebna obletnica in prisotni bodo tudi ugledni gostje. Celotno dogajanje na gmajni v Bazovici bo snemano za televizijo in radio.

**TABORNICKI RMV** obveščajo, da se danes, 12. septembra, lahko udeležijo poldnevne orientacijskega pohoda BOP. Vse starostne kategorije zberegjo ob 14.00 pri spomeniku na bazovski gmajni, kjer bo osrednja proslava v spomin na bazoviške junake. Bomo v popolnih krojih. Več informacij na www.tabornikrmv.it.

**TABORNICKI RMV** prirejajo danes, 12. septembra, v sklopu prireditev v spomin na štiri bazoviške junake, polnnevne orientacijskega pohoda BOP. Vse starostne kategorije zberegjo ob 14.00 pri spomeniku na bazovski gmajni, kjer bo osrednja proslava v spomin na bazoviške junake. Bomo v popolnih krojih. Več informacij na www.tabornikrmv.it. Info na: bop.rmv@gmail.com.

**AŠD CHEERDANCE MILLENIUM** obvešča, da se v ponedeljek, 13. septembra, začenjajo treningi za vse starostne skupine: 1. skupina-Palčki (3-6 let): pon 16.30-17.30 na Općinah in pet 16.30-17.30 v Gropadi; 2. skupina-Zajčki (7-14 let): pon in pet od 17.30 do 19.00 na Općinah; 3. skupina-Škrati (od 15. leta dalje): pon in pet od 19.00 do 21.00 na Općinah. Za 2. in 3. skupino je predvidena tudi gimnastika pri Brščiki ob sobotah. Za vpis in informacije: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com

**DRUŠTVO JOGA** v vsakdanjem življenju Popetre obvešča, da se pričnejo začetni tečaji redne vadbe joge v naslednjih krajih: na osnovni šoli v Hrpeljah, od 13. septembra, ob ponedeljkih, ob 17.30; v Domu upokojencev Sežana ob ponedeljkih, od 13. septembra začetni tečaj ob 20. uri, od 14. septembra ob torkih 2. stopnja ob 17.30, 3. stopnja ob 18.45, 4. stopnja ob 20.15; v domu kranjanov v Ajdovščini od 13. septembra, ob 18.30 ob sredah, 2. stopnja ob 20. uri; v domu starejših občanov Ilirske Bistrici od 16. septembra, ob 18.30 ob četrtkih, 2. stopnja ob 20. uri. Tečaj poteka enkrat tedensko. Vodi ga učitelj joge Dario Černac. Tečajniki potrebujejo udobno oblačilo, armafeks in odeje.

**MEPZ FRAN VENTURINI OD DOMJA** sporoča, da bo prva pevska vaja v novi sezoni v ponedeljek, 13. septembra, ob 21. uri. Vabljeni stari in novi pevci.

**OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT** iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo od ponedeljka, 13. septembra, redno delovala po zimskem urniku in sicer ob ponedeljkih in sredah (urnik 9-12 in 14.30-17.30) ter torkih in četrtkih (urnik 9-12).

**SLOVENŠČINA ZA ODRASLE** ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo tečaj začel v ponedeljek, 13. septembra, ko bo potekalo prvo informativno srečanje za začetnike in nadaljevalce. Tečajnike čakamo ob 18.30 na sedežu v ul. Cicerone 8. Info: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

**SPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL** sporoča urnike treningov (od 13. septembra). Motorika (letniki 2005, 2006) sreda, 16.15-17.15 (občinska telovadnica v Repnu). Mikrobasket (letniki 2002, 2003, 2004) ponedeljek, 16.15-17.15 (telovadnica na Rouni pri Brščkih); sreda, 17.15-18.15 (občinska telovadnica v Repnu) minibasket letniki 2001 tork, četrtek in petek 16.15-17.15; letniki 2000 tork in petek 16.15-17.15; četrtek 17.15-18.3. Under12 (letniki 1999) ponedeljek, 17.15-18.30 (telovadnica na Rouni pri Brščkih); sreda, 18.00-19.30 (občinska te-

lovadnica v Repnu); petek, 17.15-18.30 (telovadnica na Rouni pri Brščkih). Info: 338-5889958 - marinandrej@alice.it (Andrej Vremec), 340-4685153 - pice-rik@hotmail.it (Erik Piccini).

**FANTJE IZ POD GRMADE** se v torek, 14. septembra, ob 20.30 zberemo na prvih vajah. Vabimo bivše in nove pevce, da se nam pridružijo.

**MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED** vabi v svoje vrste srednješolce. Prvo srečanje v torek, 14. septembra, od 19. do 20. ure v Štalci v Šempolaju, mentor Aljoša Saksida.

**MOPZ - TABOR IZ OPĆIN** obvešča vse pevce, da se bodo s torkom, 14. septembra, ob 20.30 začele pevske vaje v novi sezoni 2010-11 v prostorih Prosvetnega Doma, z novim pevovodjem Davidom Žerjalom. Začeljena je točnost in polna prisotnost na vajah, kot je tudi zelo dobrodošla udeležba novih pevskih glasov. Pridružite se nam ne bo vam žal biti v dobrni družbi in s ponosom s pesmijo pokazati Slovensko prisotnost na naših krajih.

**PLESNA SEZONA** pri AŠD Cheerdance Millennium se začenja! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobiš pri nas. Treningi bodo potekali ob torkih in četrtkih od 18.30 do 20.00 v Gropadi. Namenjeno je vsem dekletom od 15. leta dalje. Prvo srečanje bo v torek, 14. septembra. Za informacije in vpis: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com

**RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS** se bo sestal v torek, 14. septembra, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

**SKD TABOR - OTROŠKE PLESNE DELAVNICE** informativni sestanek za plesno delavnico z Jelko Bogatec, bo v torek, 14. septembra, ob 17.00 za osnovnošolce/ter ob 17.30 za srednješolce/ke. Vabljeni starši lanskih ter novih plesalk in plesalcev!

**TPPP PINKO TOMAŽIČ** obvešča, da bo v torek, 14. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah generalka za nastop, ki bo v sredo, 15. septembra, ob 18.30 v Soščevi hiši na Proseku. Za informacije pokličite na tel. št. 349-4103131 (Martin) ali 040-251101 (Bruno).

**GODBENO DRUŠTVO PROSEK** obvešča, da so se začeli vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Vabljeni na informativno srečanje za starše, ki bo v sredo, 15. septembra, ob 18.30 v Soščevi hiši na Proseku. Za informacije pokličite na tel. št. 349-4103131 (Martin) ali 040-251101 (Bruno).

**OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR** ter Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti, delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Matveja ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 15. septembra: »Lutke in marionete«, »Ročno gledališče«; 17. septembra: »Pod zaveso«, »Gledališče luči«. Za informacije se lahko obrnete na Igralni kotiček Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote med 8. in 13. uro.

**TFS STU LETI** sporoča, da bo prva redna vaja v novi sezoni za pevke in plesalce v sredo, 15. septembra, ob 20.30 v prostorih centra Anton Ukmar-Miro pri Domu. Nujna prisotnost vseh!

**ŠD KONTOVEL - REKREACIJSKA SEKCija** obvešča, da bo oktobra začel tečaj latinsko-ameriških plesov. Prijave so možne do 15. septembra. Za vpis in informacije: 333-9072969 (v popolnem).

**PLESNA SKUPINA VIGRED** obvešča, da bo prva vaja v četrtek, 16. septembra, v Štalci v Šempolaju. Od 16. do 17. ure za prvi, drugi in tretji razred osnovne šole; od 17. do 18. ure za peti razred osnovne šole in za srednješolce. Mentorica Jelka Bogatec.

**SKD TABOR** obvešča, da bo v četrtek, 16. septembra, vpisovanje in začetek tečajev telovadbe s Cveto Sila ob običajnih urnikih.

**TAI CHI CHUAN:** vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Dopolne ali zvečer, po dogovoru. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Začetek v petek 17. septembra: ob 19.00 začetniki, ob 20.30 nadaljevalni tečaj.

**GLASBENA DELAVNICA** ŠC Melanie Klein prireja delavnico, kjer se bodo otroci na zabaven način približali svetu glasbe in glasbil preko odkrivanja zvonkov, plesov, pesmic in pravljic. Brezplačna predstavljena delavnica za otroke od 3. do 6. leta starosti bo potekala v soboto, 18. septembra, ob 17. uri, v ul. Ci-

lovadnica v Repnu). Število mest je omejeno. Prijave in info na: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

**MINI VENTURINI DOMJO** vabi male pevce od 3. do 6. leta starosti na prvo vajo, ki bo v soboto 18. septembra ob 14.00 uri v kulturnem centru Anton Ukmar pri Domu. Za informacije 040-281196.

**OTROŠKI PEVSKI ZBOR FRAN VENTURINI DOMJO** sporoča, da bo prva vaja v soboto 18. septembra ob 14.30 uri v kulturnem centru Anton Ukmar pri Domu (Banka Antonveneta I nad.). Vabljeni starši in novi pevci. Za info: 040-281196.

**SLOVENSKI ABC ŠC** ŠC Melanie Klein prireja tečaj slovenščine za otroke od 4. do 6. leta starosti, ki se želijo na zabaven in igriv način približati slovenskemu jeziku ali pa tistim, ki želijo obogatiti svoj besedni zaklad in izboljšati svoje znanje. Otroci se bodo učili s pomočjo glasbe, gibalnih vaj, iger in likovnih delavnic. Brezplačna predstavljena delavnica bo potekala v soboto, 18. septembra, ob 15.30 v ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijave in info na: tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

**V BARKOVLJAH** v cerkvi sv. Jerneja bo v nedeljo, 19. septembra, ob 11. uri začetna sveta maša za otroš



# Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9  
tel. 0481 533382  
fax 0481 532958  
gorica@primorski.eu

Nedelja, 12. septembra 2010

9

**DOBERDOB** - Porast otrok na nižji srednji šoli

## Letos imajo 103 učence, čez nekaj let jih bo že 120

En razred so »izselili« v poslopje osnovne šole - Prihodnje leto se začenja gradnja novih prostorov



1.A v poslopju osnovne šole (levo), telesna vzgoja na igrišču ob šoli (desno), pouk v eni izmed učilnic (spodaj)

FOTO D.R.



**GORICA** - Višješolski zavodi

### Cankar brez prvega razreda, po novem daljši šolski dnevi

Pouk se bo začenjal ob 8.10 in se zaključeval ob 14. uri

Poklicni zavod Ivan Cankar bo tudi letos brez prvega razreda, z jutrišnjim začetkom pouka pa se bodo dijaki in profesorji slovenskega goriškega višješolskega centra začeli soočati z daljšimi šolskimi dnevi.

»Že dalj časa se profesorski zbor ukvarja z vprašanjem vpisov na zavod Cankar in z vprašanjem učne ponudbe za naše dijake,« pojasnjuje ravnateljica slovenskega višješolskega centra Mihaela Pirih. Po njenih besedah se profesorji zavzemajo za ohranitev čim bolj pestre ponudbe, saj so prepričani, da je treba dijakom nuditi čim večjo možnost izbire. Pri analizi vzrokov, zaradi katerih se v prvi razred zavoda Cankar že drugo leto zapored ni vpisali niti en dijak, bodo v nadalje sodelovali tudi profesorji ostalih tehničnih smerev, saj je na dlani, da je treba čim prej ukrepati. Nedvomno je treba učencem nižjih srednjih šol čim bolje predstaviti značilnosti zavoda Cankar in možnosti, ki jih nudi njegovo obiskovanje, hkrati pa je treba pomisliti, ali trgovskoturistična usmeritev zavoda potrebuje kako dopolnilo ali spremembo. Jutri bo tako prvič sedlo med višješolske klopi 15 dijakov klasičnega liceja Primož Trubar, 13 dijakov znanstvenega liceja Simon Gregorič in 10 dijakov humanistične smeri. Dalje bo 12 dijakov v prvem razredu trgovskega zavoda Ži-

ga Zois in ravno tako 12 v prvem razredu industrijskega zavoda Jurij Vega.

Z vprašanjem zavoda Cankar se bodo profesorji ukvarjali v prihodnjih tednih in mesecih, že jutri in v naslednjih dneh pa se bodo višješolci soočili s spremembami urnikov, za katere so se na višjih srednjih šolah morali odločiti na podlagi določil reforme šolske ministritice Marijastele Gelmini. Na vseh zavodih so znižali število šolskih ur, ki bodo po drugi strani daljše. Zaradi tega se bo pouk na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici pričenjal ob 8.10 in zaključeval ob 14. ur. Dijaki, ki bodo imeli v popoldanskih urah telesno vzgojo, se bodo domov odpravljali po 16. uri. Med lanskim šolskim letom se je pouk pričenjal ob 8.20 in zaključeval ob 13.35; med poukom so lani imeli en sam 15-minutni odmor, letos pa bosta predvidena dva. Po drugi šolski uri se bodo po novem dijaki lahko razvedrili petnajst minut, po četrti pa še dodatnih deset.

Pokrajinsko prevozno podjetje APT je prilagodilo avtobusni prevoz potrebam slovenskih višjih srednjih šol, tako da bodo avtobusi startali iz Gorice ob 14.20 oz. 14.25. Višješolci bodo imeli dovolj časa, da pridejo do avtobusne postaje, tisti, ki živijo v bolj oddaljenih krajinah, kot so Doberdob, Jamlje in Krmin, pa bodo predvidoma doma komaj okrog 15. ure.

Število učencev nižje srednje šole v Doberdobu že nekaj let raste. Pred desetimi leti je bilo nižješolcev 41, letos imajo 103 učence, čez nekaj let jih bo preko 120. Rast šolske populacije je seveda izredno razveseljiva, s sabo pa prinaša tudi kar nekaj težav, v prvi vrsti prostorskisto, s katero naj bi se v Doberdobu soočali še eno šolsko leto. Predvidoma spomladi prihodnjega leta naj bi se namreč začelo širjenje nižje srednje šole. Še eno nadstropje bodo zgradili nad poslopjem s slaćilnicami, ki je med srednjo šolo in telovadnico, v njem pa bodo pridobili tri večje učilnice.

V pričakovanju na širitvena dela so 1.A razred nižje srednje šole »izselili« v sodne poslopje osnovne šole, in sicer v učilnico, kjer je bil v zadnjih letih računalniški laboratorij. »V 1.A je 20 otrok, v 1.B pa 19,« pravi ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček in pojasnjuje, da imajo po dve paralelni tudi za drugi in tretji razred. »Šest razredov imamo že drugo leto zapored, v prihodnjih letih pa pričakujemo še dodaten porast števila vpisanih. Vsako leto naj bi se v doberdobsko nižjo srednjo šolo vpisalo med 40 in 45 učencev; okrog 25-30 otrok bo prišlo iz Romjana, kjer je v zadnjih letih osip pri prehodu z osnovno na nižjo srednjo šolo minimalen, dalje bomo dobili po 15-20 otrok iz Doberdoba; občasno se bo k nam vpisal tudi kak učenec iz Sovodenj ali z Vrha,« pojasnjuje Klanjšček. (dr)

činah in da tajništva s težavo zadostujejo zahtevam,« je razložila Klanjšček, ki upa, da bo čim prej prišlo do pozitivne rešitve v zvezi z neučnim in tajniškim osebjem, saj bodo drugače slovenske šole in vrtci v zelo velikih težavah.

Kakorkoli, jutri se bo začel pouk v vseh vrtcih in osnovnih šolah Večstopenjske šole Doberdob, potem ko so nižješolci sedli med klopi že v četrtek. »Odločili smo se za fleksibilen urnik. Tako bodo učenci do decembra imeli pouk tudi ob sobotah, po novem letu pa bodo ob sobotah doma. Da smo zadostili letnemu številu ur, smo zato morali s poukom na nižji srednji šoli začeti nekaj dni prej kot ostala,« zaključuje Sonja Klanjšček. (dr)

**BRAČAN** - V obnovljenem poslopju

### Vrtec in osnovna šola končno pod isto streho

Jutri opoldne krajša slovesnost s predajo ključev



Šolska stavba v Bračanu

Novo poglavje se bo z jutrišnjim dnem pisalo za slovensko šolstvo na Krminskem. V šolskem poslopu v Bračanu, ki ga je dala na razpolago krminska občina in v ta namen v njem opravila nujna dela, bosta odslaj pod isto streho domovala slovenski vrtec in osnovna šola Ludvik Zorlut. Vrtec je zapustil krminsko stavbo, ki jo upravlja redovnice, šola pa Plešivo, kjer je stavba postala pretesna in ne dovolj varna. Jutri opoldne, po maši v telovadnici, bo krajša slovesnost, med katero bo župan Luciano Patat uradno predal ključe ravnateljici Elizabeti Kovic; sledil bo blagoslov šole. V vrtec bodo otroki sprejemali od 7.45 do 9. ure, medtem ko bo urnik za osnovnošolce od 7.40 do 12.35.

### Baletna šola TERSICORE TEČAJI KLASIČNEGA IN MODERNEGA BALETA

Akademske in klasične balet  
Modern jazz dance - Mini dance jazz  
Plesna telovadba za malčke  
Hip Hop - Folklorni plesi

Septembra brezplačne poskusne vadbe  
Informacije in vpisnine ob delavnikih  
od 15.30 do 19.30 na sedežih šole

**GORICA**  
Ulica Crisp 1  
Tel. +39 0481 533602

**MONFALCONE/TRŽIČ**  
Ulica Mazzini 12/C  
Tel. +39 0481 410506



## ŠOLSTVO - Jutri Za večino otrok prvi dan pouka

V Sovodnjah nov dostop do šole

Doberdobski srednješolci so letos prehiteli prav vse in v četrtek prvi vstopili v razrede, za vse ostale goriške slovenske otroke in mladino pa se bodo vrtci in šole vseh stopenj odprli jutri.

V vrtcih v Gorici (Ulica Brolo in Ulica Max Fabiani) in Pevni bodo prihodi od 7.30 do 8.30, v Štandrežu od 7.45 do 8.45, v Števerjanu od 7.30 do 9. ure in v Bračanu od 7.45 do 9. ure; dejavnosti v prvem tednu pa bodo potekale do 12. ure brez kosila. Na vseh osnovnih šolah goriške večstopenjske šole bo pouk od prvega dne dalje trajal od 8. do 13. ure, z izjemo šole v Bračanu, kjer bo urnik od 7.40 do 12.35. Popoldanski povratek bo stekel že od prvega tedna dalje, in sicer do 16.30.

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko v Gorici bo na jutrišnji prvi dan in v torek, 14. septembra, urnik od 8.15 do 12. ure, v sredo, četrtek in petek od 8.15 do 12.55 in v soboto, 18. septembra, od 8.15 do 12. ure. Od pondeljka, 20. septembra, dalje do konca šolskega leta (11. junija 2011) pa bo pouk od 8.15 do 13.45, ob sobotah od 8.15 do 12. ure. Zjutraj bo šolsko poslopje odprtto do 7.45 dalje in od te ure dalje bo zagotovljeno tudi varstvo.

Pouk v vrtcih in osnovnih šolah Večstopenjske šole Doberdob se bo jutri začel po naslednjem urniku: vrtec v Sovodnjah 7.30-12.00, vrtec v Rupi 7.40-12.00, vrtci v Doberdobu in Romjanu 7.45-12.00, osnovna šola Prežihovega Voranca v Doberdobu 7.50-13.00, osnovna šola Petra Butkoviča Domna v Sovodnjah 7.55-13.05, osnovna šola na Vrhu 8.00-13.15, osnovna šola v Romjanu 7.55-13.00; od 13. do 17. septembra v vrtcih in v osnovni šoli v Romjanu ne bo kosila. Občina Sovodnje ob Soči sporoča, da bo novi dostop do šole Petra Butkoviča Domna prevozen, čeprav cesta še ni asfaltirana zaradi dežja v minulih dneh in del zaopravo okvare na telefonskem kablu; uporabno bo tudi parkirišče.

Jutri bo zvonec naznalen začetek novega šolskega leta tudi v slovenski višješolskem središču v Ulici Puccini v Gorici. Ob 9. uri bo maša, ki jo prirejajo veroučitelji, nato se pouk pričenja ob 10. uri. Prvi šolski dan bo trajal tri ure, naslednje dni pa bodo dijaki dnevnno imeli pet šolskih ur. Dokončen urnik bo stopil v veljavo v kratkem, saj imajo že veliko večino profesorjev.



**NOVA GORICA** - Ob občinskem prazniku županov obračun dveh mandatov

# Nov zagon, nov veter in nov razvojni ciklus

*Na državni ravni najvišji znesek evropskih sredstev na prebivalca - Priznanje »zamejcem« in solidarnost Reziji*



Prejemnica nagrade Franceta Bevka Vida Mokrin Pauer z županom Mirkom Brulcem (desno), med občinstvom krajevni upravitelji iz Gorice (levo)

FOTO K.M.



»Nova Gorica doživlja nov zagon, nov veter, nov razvojni ciklus. V mestu je veliko gradbišč, rastejo nove zgradbe, kljub križi, smo med najmanj zadolženimi občinami v Sloveniji. Veliko pove tudi podatek, da v povprečju slovenske občine počrpajo 27 evrov evropskih sredstev na prebivalca, pri nas je ta znesek za 103 evre večji, kar si lahko štejemo za velik uspeh,« je poudaril župan Mirko Brulc, ki se je v nagovoru zbranim na slavnostni seji novogoriškega mestnega sveta dotalnil večjih investicij in projektov v občini, pomena gospodarstva, turizma in razvoja univerze.

Med pregledom pomembnejših investicij je župan izpostavil projekt varovanja vodnega vira Mrzlek, težkega kar 15 milijonov evrov oz. polovico občinskega proračuna. Poudaril je še partnerstvo občine v nekaterih projektih, ki so zmes znanstvenih dosegov in tehničke odličnosti, eden takih je projekt FAIR, ki se bo izvajal tudi v Novi Gorici. Poudaril je pomen sinergije med gospodarstvom in izobraževanjem ter skorajšnjeg gradnjo Medpodjetniškega izobraževalnega centra. Dotaknil se je še prometnih povezav v mestu, urejanja mirujočega prometa ter starogorskega centra za odlaganje odpadkov, ki bo prihodnje leto dobilo status religijskega centra. »Na področju čezmernega sodelovanja veliko pozornost posvečamo ustanavljanju Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje - EZTS, v okviru katerega bo mogoče lažje in hitreje pridobivati evropska sredstva za pomembne projekte skupnega pomena. V odnosih z zahodno sosedo so nam vedno v veliko oporo Slovenci, ki živijo v Italiji, s katerimi gojimo tesne in konstruktivne stike. Ne smemo pozabiti na Rezijo, do katere ima naša občina poseben odnos, saj je naše sodelovanje že dolgoletno. Prav sedaj Slovenci v Reziji doživljajo hude pritiske, do katerih mi, ki živimo v slobodni Sloveniji, ne smemo ostati brezbrinjivi,« je pred polno dvorano dejal Brulc.

Včerajšnje slovesnosti, ki je vključevala podelitev občinskih nagrad in diplom, so se v dvorani mestne hiše udelenili številni gostje; med njimi je bil podpredsednik Državnega zabora Vasja Klavora, iz Gorice pa predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, pokrajinski odbornik Marko Marinčič, občinski odbornik Stefano Ceretta in županja Sovodenj Alenka Florenin.

Podoben, vendar z izrazitejšim poslovnim pridihom je bil Brulc nagovor na petkovem večernem sprejemu v novogoriškem gledališču. Med občinstvom je bilo opaziti skupino Slovencev iz Gorice, ki se jim je župan zahvalil za vsestransko podporo, še predvsem, ko sta skupaj z županom Vittoriom Brancatijem podpirala mejo z vizioniškim zanosom, in o njih dejal, da so »izjemni zamejci«. Povedal je, da ne bo več kandidiral, zato je njegov obračun zaobjel dva mandata. »Nismo samo praznovali, a smo tudi gradili,« je dejal Brulc ter navedel investicije in z njimi povezane razvojne ambicije. Po nastopu krize »smo naše ukrepe in naše potede osredotočili na dve področji, to sta spodbujanje gospodarstva ter blažitev socialnih stisk«. Naj omenimo, da so se na sprejemu posebej poklonili slikarju Silvestru Komelu, ki je povezoval goriški prostor in čigar slike so predvajali na velikem platnu na dnu odras, kjer se je odvijal kulturni program.

Katja Munih

## GORICA - V mestu Dve volilni okrožji manj

Za pokrajinske volitve prihodnjega leta

Na poziv dežele Furlanije-Julijskih krajine je goriška občina poskrbela za spremembo volilnih okrožij za pokrajinske volitve. Na podlagi določil državnega finančnega zakona, ki predvideva 20-odstotno krčenje sredstev, se bo število pokrajinskih svetnikov v goriški pokrajini znižalo s sedanjih 24 na 19. Posledično se bo znižalo tudi število svetnikov, ki jih izvolijo v goriški občini, kjer bo po novem pet volilnih okrožij, medtem ko jih je doslej bilo sedem.

Spremenjena volilna okrožja so začrtali občinski uradi, sklep za potrditev sprememb pa je pred nekaj dnevi občinskemu odboru predstavljal odbornik Sergio Cosma. »Pri spremembah volilnih okrožij smo se držali navodil, ki smo jih prejeli od dežele. Okrožja smo morali začrtati tako, da imajo vsako po okrog sedem tisoč prebivalcev, poleg tega smo morali biti pozorni, da spremembe niso vplivale na razporeditev volišč,« pravi Cosma, ki meni, da nova okrožja ne bodo vplivala na volilne izide. »Vse smo morali tako spremeniti in premestiti na podlagi števila prebivalcev, da ni mogoče ugotoviti, ali bo morda kdaj od sprememb kaj pridobil,« pravi Cosma.

V prvem volilnem okrožju bodo tako Štandrež, Rojce, Madonina in Ločnik, v drugem Oslavje, Pevna, Štmauer in severni del mesta, v tretjem Sv. Ana in Podturn, v četrtem Podgora in Stražce, v petem pa središče mesta.

**GORICA-NOVA GORICA - Z Aldom Ruplom in Goriškim muzejem**

## Spoznavni sprehod

*Petnajst sprehajalcev na vodenem obisku mestnih znamenitosti in slovenske Gorice*

»Pogosto beremo, kako se sploh ne poznamo med seboj. Slovenci v Gorici in Novi Gorici, zato je pobuda za skupni sprehod nastala na moji osebni ravni,« je zbrane sprehajalce na prvi postaji včerajšnjega dopolnega triurnega sprehoda po Gorici nagonovil pedagog in družbeni delavec Aldo Rupel, ki je popoldan na podobnem, a dve uri daljšem, obhodu vodil društvo kmečkih žen iz Mirne na Dolenjskem.

Pred novogoriško železniško postajo se je na veselje organizatorjev - pri dogodku je sodeloval še Goriški muzej - zbral dobrih 15 ljudi. Kulturni sprehod se je začel na skupnem trgu obh mest, nadaljeval pa mimo hiše Bratuhov, Dijaškega doma, Goriščka - stičišča sedmih cest v severni četrti, mimo sinagoge, slovenske župnije, Kulturnega doma, Travnik, Raštelja in Ulice Ceocvja do gradu, dalej mimo trga s kvestivo v stolnico, Trgovskega doma, Gregorčevega spomenika, KB centra, bližnje tržnice in pošte. Rupel enak dojodek pripravlja tudi prihodnjo soboto. (km)



Zbrani z Ruplom pred novogoriško železniško postajo

FOTO K.M.

**ŠEMPETER - Obnovitev zaobljub pobratenja z občino Medea**

## Pred 25 leti so rušili ideološke predsodke, današnji sovražnik je nacionalni egoizem



Branje ponovne zaobljube, župan Alberto Bergamin (levo), ob njem Dragan Valenčič

FOTO K.M.

»Pred 25 leti, v nekih drugih časih, je bilo pobratenje med Vrtojbo in Medeo velik podvig, kajti porušiti je bilo treba marsikatero oviro, vendar se je vedelo, da se mora tedanja Evropa spremeniti. Tedanjki aktieri pobratenja so to že čutili,« so bile besede Dragana Valenčiča ob včerajšnji obnovitvi danih zaobljub pobratenja med krajevima pred 25 leti in pobratenja med občinama Šempeter-Vrtojba in Medea pred petimi leti. »Takrat je bilo težko zaradi določenih ideoloških predsodkov, toda težko je tudi danes, ko smo v nevarnosti, da se zaradi globalne gospodarske krize, ki v ljudeh zbuja najnižja čustva, in zaradi nacionalnega egoizma, ki vznika v Evropi, vrnemo korak nazaj. Kar je enkrat pridobljeno, ni pridobljeno za vselej. Zato moramo negotovati naše sodelovanje in v tem duhu ima ponovna začeva na pobratenju globok pomen, še posebej v sedanjih časih,« je kolega dopolnil župan Medeje, Alberto Bergamin.

Oba župana sta med nagovoroma prisotnim poudarila, da sodelovanja in pobratenja na institucionalni ravni ne bi bilo brez predhodnih pristnih stikov med ljudmi, ki so celotno zgodbo pravzaprav začeli. Povezovala so se društva in šole, predvsem na ravni slednjih je sodelovanje dragoceno, saj predajajo sporočilo mladim rodovom. Med prisotnimi so včeraj bili tudi nekateri nekdanji župani Medee in predstavniki šol in društev, ki negujejo iskrene prijateljske vezi. (km)



**SELCE** - Baklada v spomin na Proletarsko brigado

# Tovarištvo ne sme poznati meja

*Delavci iz ladjedelnice moralni dediči nekdanjih borcev*



Polaganje venca pred obeležje Proletarske brigade (levo); baklada s središča Selc do spomenika (spodaj)

ALTRAN



## DOBERDOB Sprevod dobrih ljudi

*V organizaciji krvodajalcev*

Po ulicah Doberdoba bo v soboto, 18. septembra, z začetkom ob 20. uri potekala že tradicionalna »baklada«, ki jo prireja združenje prostovoljnih krvodajalcev iz Doberdoba. Ker gre za dobrodelno pobudo, bo izkupiček namenjen vzdrževanju stavbe centra Via di Natale »Franco Gallini«, ki nudi brezplačno bivanje bolnikom na zdravljenju in onkološki bolnišnicami v Avianu in njihovim sorodnikom. Del izkupička pa bo letos namenjen tudi Varstveno delovnemu centru v Stari Gori pri Novi Gorici. Tam so svoj drugi dom našle odrasle osebe z motnjami in telesnem in duševnem razvoju ter mladi z možganskimi poškodbami, ki so jih v mnogih primerih utrpteli v prometnih nesrečah. Od leta 2009 dalje izvajajo tudi podaljšano poboljniščno zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov iz Slovenije, pa tudi iz zamejstva. Enota deluje v obnovljenih prostorih bivše bolnišnice v Stari Gori, v njeni neposredni bližini pa je še bolnišnica za invalidno mladino; tam so jo odprli, zato da ne bi teh mladih bolnikov selili v kraje, oddaljene od doma in Primorske. Zavod v Stari Gori so odprli 1. marca 2007, v celodnevnom institucionalnem varstvu pa ima v oskrbi 65 oseb.

Sprevod po Doberdobo bo spremljala domača godba na piha na Kras. Ob zaključku bodo v župnijski dvorani igralci Prosvetnega društva Štandrež uprizorili veseligr. Predsednik doberdobskega krvodajalca Aldo Jarc poziva k množični udeležbi na »bakladi« zaradi njenega plemenitega namena.

V petek, točno ob 19.30, je množica antifašistov krenila iz občinskega parka v Selcah proti spomeniku, posvečenemu Proletarski brigadi. Župani in predstavniki občinskih uprav Doberdoba, Tržiča, Ronk, San Piera, Foljana, Zagraja, Turjaka, Škocjanja in Štarancana so z občinskimi praporji korakali na začetku sprevoda, za njimi so šli predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in drugi pokrajinski predstavniki, deželni svetnik Giorgio Brandolin, poslanec Alessandro Maran in številna množica praporščakov borčevskih sekcij iz Laškega, Krasa, Slovenije in Hrvaške. Udeleženci sprevoda so v rokah nosili bakle, ki so s svojimi tresočimi se zumbili razsvetljave številne mavrične zastave miru in zastave raznih levicarskih strank in

Ob zaključku je moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba zapel borčevske pesmi, godba Kras pa je zaigrala Vstalo Primorsko. Partizansko slavje se je nadaljevalo v občinskem parku v Selcah ob zvokih Kraških ovčarjev. (pz)

**GORICA** - Tatovi v baru v Ulici Morelli

# Drugič okradeni

Iz dveh video pokrov in avtomata za menjavo denarja odnesli 700-1.000 evrov



V baru Ai due club

BUMBACA

Pred dvema letoma so jih tatovi že obiskali, tako da je lastnika bara Ai due club v Ulici Morelli 25/A tatinški pohod prejšnje noči spravil skoraj v obup. Neznanci so stopili v akcijo med nočjo. Vlomili so skozi zadnja vrata, tako da so uničili obe ključavnici. Najprej so vdrli v avtomat, ki bankovce pretvarja v kovanice za igranje video pokra, in ga izpraznili. Nato so na pultu odprli blagajno, ki je bila prazna, po bližnjih predalih pa so staknili ključ dveh igralnih avtomatov za video poker in iz njiju pobrali ves denar, namenjen izplačilu srečnežev, ki bi priigrali zmago. V preddelu je bil tudi drobiž, kovanci po nekaj centov, a jih niso povohali. Plen je bil nazadnje kar dostojen, saj so po prvih ocenah odnesli od 700 do tisoč evrov. Odšli so po isti poti, koder so prišli.

Krajo je včeraj ob 7. uri odkril Boris Brajnik, eden od dveh lastnikov bara, ki je prišel pocistiti prostore pred odprtjem. Tako je opazil sledi vloma. Sprožil je alarm. Do 9. ure je tehnični oddelek goriške policije opravil natančni pregled prostorov in iskanju sledi ali prstnih odtisov. Pred dvema letoma so neznanci vzlomili v lokal skozi okence nad zadnjimi vratimi, je pojasnila uslužbenka, sicer lastnikova hči Daria. Tokrat so vzlomili skozi vrata in se po lokalni premikali z jasnimi nameni. Zanimali so jih blagajna in video pokri. »Še sanja se nam ne, kdo nas je okradel,« nam je še povedala Daria s prijaznim, a resnim, zaskrbljenim izrazom na obrazu: »Lahko samo povem, da sta v petek prišla k nam gosti, ki italijansčine nista poznala in sta se sporazumevala z gestami. Nista bila naša običajna gosta, to pa še zdaleč ne pomeni, da imata kaj opraviti s krajo.«

**TRŽIČ** - Stiska priseljenega delavca

# Bangladeševac naveličan izkoriščanja

»Čeprav sem doma iz Bangladeša, to še ne pomeni, da me izkorističajo kot sužnja. Kot ostali delavci pošteno garam, zato pa imam pravico do bolniških in poletnih dopustov, do socialnih blažilcev in do vseh oblik pomoči, ki jih predvideva zakonodaja.« Tako pravi H.S. Bangladeševac, ki se je v Italijo preselil iz mesta Sharat Pur. Moški živi v Gorici, zaposlen pa je pri podjetju iz Štarancana, ki je eno izmed številnih dobaviteljev tržiške ladjedelnice. Bangladeševac pojasnjuje, da se je 10. avgusta pogovoril s svojim delodajalcem, ki mu je dejal, da bo moral biti nekaj časa na dopolnilni blagajni. »Delodajalca sem prosil, naj mi posreduje pisno sporočilo o začetku dopolnilne blagajne, ki ga še vedno nisem dobil. V zameno me je delodajalec pozval, naj se izogibam sindikatov, saj s pomočjo sindikalistov ne bi dobil niti dopolnilne blagajne in niti nove zaposlitve,« razlagata Bangladeševac, ki je za pomoč zaprosil goriško tajništvo sindikata CISAL. Delavec upa, da bodo njegove težave čim prej rešene, saj s svojo plačjo preživlja sebe, ženo in dva otroka. Če ne bo prišlo do pozitivnega razpleta, Bangladeševac napoveduje, da bo pomoč iskal tudi na goriški prefekturi. Prepričan je, da ima pravico do pomoči, saj je doslej vseskozi pošteno delal, poleg tega pa ima pogodbo za nedolochen čas.

Podobni primeri so na Tržičem precej pogosti. Predvsem podjetja, ki dobitajo dela v zakup od tržiške ladjedelnice, se večkrat vedejo neravno pošteno do svojih uslužencev. Ko gre za priseljenje, je izkoriscanje še toliko bolj pogosto, saj delavci iz tujine ne poznajo svojih pravic in se bojijo, da bi izgubili delovno mesto.

## Na ulici zapele pesti

V Tržiču so včeraj dopoldne zapele pesti. Sprli so se mlad Kamerunec ter trije italijanski državljanji, oče in njegova dva sinova. Kamerunec je med vožnjo po Ulici IX Giugno z desnim vzvratnim ogledalom oplazil mladeniča, ki ga je zaradi tega začel zmerjati. Kamerunec je pristavil avtomobil in mladeniču rekel, da bi moral hoditi po pločniku, ne pa po robu ceste. Kmalu zatem sta na kraj prišla še oče in brat italijanskega mladeniča, vsi trije pa so nato začeli s pestmi udarjati po avtomobilu, ko ga je Kamerunec želel zgodil premakniti s sredine ulice, ker se je ustvarila dolga kolona vozil. Kamerunec izstopil iz avtomobila, takoj zatem pa naj bi ga oče dveh mladeničev udaril s pestjo v obraz. Nato se je vnel prepri, mimočič pa so poklali policijo, ki je poskrbela, da so se strasti pomirile.



Goriško grajsko naselje

## Slaba dva milijona za grajsko naselje

Občinska uprava iz Gorice je na svoji zadnji seji odobrila preliminarni načrt za urbanistično ureditev grajskega naselja in Trga Seghizzi, posegu pa bo skupno namenila 1.900.000 evrov. V ta namen so prejeli 1.100.000 evrov od dežele FJK na podlagi prošnje, ki jo je vložila medobčinska zveza ASTER Gorica - Sovodnje ob Soči. Sprva je goriška občina sicer nameravala urediti samo Trg Seghizzi, nakar se je odločila, da z dodatnim finančnim naporom urbanistično uredi še dostop, ceste in zelenice v grajskem naselju z namenom, da bo kraj čim bolje dostopen, primerno osvetljen in tudi okoljsko prikupen.



## GORICA - Sezona V Verdiju tudi Teocoli in Gassman

Teo Teocoli in Alessandro Gassman bosta protagonisti nove sezone občinskega gledališča Verdi iz Gorice, ki bo bodo v celoti predstavili javnosti v prihodnjih dneh. Zastor nad prvo predstavo se bo dvignil 3. novembra, abonmajska kampanja pa se bo pričela v začetku oktobra. »Letošnja sezona bo še lepša kot prejšnje, saj smo vajo vključil več zelo briljantnih predstav in komedij,« napoveduje gorški občinski odbornik Antonio Devetag in opozarja, da bodo v Gorici gostili premiero zadnje predstave Danieleja Finzi Pasce, ki je svojcas režiral izredno uspešni spektakel Rain. Tokrat se bo predstavil s spektaklom »Donka - Una lettera a Cechov. Po besedah Devetag bo več novosti tudi, kar se tiče abonmajev. »Še naprej bodo na voljo abonmaji za prozo, balet, glasbo in velike dogodke, poleg tega pa bo mogoče kupiti tudi abonmaje, ki ne bodo poimenski in jih bo mogoče koristiti za razne predstave,« pravi Devetag.

Teo Teocoli bo v Verdiju nastopil v četrtek, 11. novembra. Predstavl se bo s svojim zelo uspešnim monologom »La Compagnia dei Giovani«, s katerim je obšel že dobršen del Italije. Alessandra Gassmana bodo v Gorici gostili v torek, 1. februarja, nastopil pa bo v drami »Roman e il suo cucciolo«. Kar se tiče glasbenega abonmaja, bo posebno zanimiv spektakel »Briganti emigranti,« s katerim se bo Eugenio Bennato predstavil gorškemu občinstvu v sredo, 24. novembra. »Za svoje gledalce smo izbrali najboljše prozne postavitve v Italiji, več pa bo tudi mednarodno uveljavljenih umetnikov, kar bo nedvomno pritegnilo zanimanje marsikaterega ljubitelja glasbe, baleta in gledališča,« poudarja Valter Mramor, umetniški vodja gledališča Verdi.

### Lekarne

**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**  
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

**DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU**  
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

**DEŽURNA LEKARNA V KRMINU**  
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

**DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU**  
OBČINSKA 1, UL. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

**DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO**  
VISINTIN, UL. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

### Gledališče

**ZOBČINSKEM GLEDALIŠČUV KRMINU**  
je v teku abonmajska kampanja za novo gledališko sezono; informacije po tel. 0481-532317 in 0481-630057.

**V OBČINSKEM GLEDALIŠČUV TRŽIČU** je v teku abonmajska kampanja za novo gledališko sezono; informacije po tel. 0481-790470.

### Kino

**DANES V GORICI**

**KINEMA** Dvorana 1: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.10 »Resident Evil: Afterlife«.  
Dvorana 2: 15.40 - 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti«; 20.00 - 22.00 »London River«.  
Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 19.50 - 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

**JUTRI V GORICI**

**KINEMA** Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Resident Evil: Afterlife«.  
Dvorana 2: 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti«; 20.00 - 22.00 »London River«.  
Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

**DANES V TRŽIČU**

**KINEMA** Dvorana 1: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »The American«.  
Dvorana 2: 15.15 - 17.15 »Shrek e vissero felici e contenti« (digital 3D); 20.00 - 22.00 »Somewhere«.  
Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.10 »Resident Evil: Afterlife«.  
Dvorana 4: 15.20 - 17.50 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 20.20 - 22.10 »I mercenari - The expendables«.



Udeleženke ženskega balinarskega turnirja v organizaciji Društva slovenskih upokojencev z Goriške

### Ves dan bojevito balinale

Mednarodni ženski balinarski turnir, ki ga vsako leto organizira Društvo slovenskih upokojencev za Goriško v Sovodnjah ob Soči, je bil letos v soboto, 21. avgusta. Že zgodaj zjutraj je prispelo na sovodenjsko balinische blizu Kulturnega doma dvanajst povabljenih ekip. Pozdravu društvenega podpredsednika Emila Tomsiča je sledilo žrebanje za sestavo skupin, ki so nato igrale v Štandrežu in Sovodnjah. Po jutranjih tekmacah so se balinarke spet srečale v Sovodnjah, kjer jih je čakalo kosilo na odprttem prostoru. Sledila je tekma v bližanju, na katerevsi si je Elda Grillo prislužila pokal, ki ga je podarila Zadružna banca Doberdob v Sovodnjah. Drugo mesto je osvojila ga. Jelka iz Deskel in prejela pokal.

ki ga je darovala občina Sovodnje. Nato se je začelo tekmovanje za uvrstitev v polfinale in finale. Balinarke so imele srečo, da jim je bilo vreme ves dan nakljeno kot po naročilu. Turnir se je končal pozno po poldne. Zmagala je ekipa upokojenik iz Vipave in si zaslужila pokal sindikata SPI. Na drugo mesto se je uvrstila Medana, na tretje Renče, na četrto Ajdovščina. Te igralke so prejele tudi kolajne, darilo društva gorških upokojencev. Sledili so Soltan, Deskle, Prvačina, Mak, Kanal, Vrtojba, društvo gorških upokojencev in Nova Gorica. Za uspešen turnir se društvo gorških upokojencev zahvaljuje sodnikoma Emilu Tomsiču in Marjanu Devetaku, vsem sodelavcem in pomočnikom za požrtvovalno delo ter ženskam, ki so spekla sladice; posebna zahvala naj gre Venčetu Gulinu in Žulejki ter darovalcem pokalov. (at)

Višji pedagoški svetovalki za slovenske šole

### Andreji Duhovnik

iskreno čestita ob prejemu priznanja Zavoda Republike Slovenije za šolstvo

Sindikat slovenske šole

Dvorana 5: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

### JUTRI V TRŽIČU

**KINEMA** Dvorana 1: 18.00 - 20.15 - 22.15

»The American«.

Dvorana 2: 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti« (digital 3D); 20.00 - 22.00 »Somewhere«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Resident Evil: Afterlife«.

Dvorana 4: 17.50 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 20.20 - 22.10 »I mercenari - The expendables«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

### Koncerti

**ZDROŽENJE STARŠEV OSNOVNE ŠOLE IN VRTCA V ROMJANU** prireja v torek, 14. septembra, ob 20. uri v auditoriju v Ronkah koncert pianistke Angelice Minetto in kvarteta godal Hoffmeister.

### Čestitke

**ROBERT in LAURA** sta si včeraj na Sardiniji pred oltarjem obljudila vечно zvestobo. Da bi ta dan ostal enak vsem ostalim njunega dolgega skupnega življenja, jima želijo tata, mama in sestra Erika z možem.

**MARJAN DRUFOVKA in DESIREE MARANGON** sta si 28. avgusta v Števerjanu obljudila vечно zvestobo. Iz srca jima čestitajo in želijo veliko sreče na skupni življenjski poti starši Rozana in Dušan ter Ada in Adriano.

Veselimo se z našo pedagoško svetovalko ANDREJO DUHOVNICK - ANTONI in se ji ob čestitkah zahvaljujemo za dolgoletno pomoč! Šolniki vseh stopenj goriške in videmske pokrajine.

### Šolske vesti

**GLASBENA MATICA** Gorica sporoča, da so v teku potrditve in vpisi v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto; informacije in vpisi v jutranjih urah na sedežu Glasbene matice (Korzo Verdi 51, tel. 0481-531508).

**SCGV EMIL KOMEL** iz Gorice sprejema nove vpise in potrditve vpisov za šolsko leto 2010-11; informacije na tajništvu (tel. 0481-532163 ali 0481-547569) od 8. do 13. ure, po elektronski pošti na na-

slov info@emilkomel.eu ali na spletni strani www.emilkomel.eu.

### POPOLDANSKI POUK MLADINSKEGA DOMA

v Gorici za učence osnovne šole in dijake nižje srednje šole se bo začel v sredo, 15. septembra; informacije v dopoldanskih urah po tel. 0481-546549 ali 328-3155040.

### Izleti

**KROŽEK GALEB** vabi osnovnošolske otroke iz Trsta, Gorice in Benečije na celodnevno pobudo »S pravljico na izlet ... po magično sol v slovensko Istru« v soboto, 2. oktobra; informacije in prijave od srede 15. septembra do zasedbe razpoložljivih mest in najkasnejše do petka, 25. septembra, (številno mest je omejeno) v dijaškem domu Simona Gregorčiča v Gorici, Ulica Montesanto 84 (tel. 0481-533495) od 14. do 17. ure, na SKGZ v Trstu, Ulica San Francesco, 20 (tel. 040-368094) od 9. do 12. ure in na Inštitutu za slovensko kulturo v Špetru.

### Obvestila

**OBČINA DOBERDOB** obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

**OBČINA DOBERDOB** obvešča, da bosta danes, 12. septembra, potekali po občinskem ozemlju dve kolesarski dirki, zato bo med 8. in 17. uro prepoved parkiranja s prisilnim odvozom na Rimski in Vrtni ulici ter na Poti v Dol. Možni bo do zastoji v prometu.

**OBČINA DOBERDOB** obvešča, da bo ulica Boneti (t.i. Cesta nad jezerom) zaprta zaradi asfaltiranja v ponedeljek, 13. septembra. Ponovno odprtje je predvideno za 15. september.

### V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRAČUŽ

v Gorici bo potekala lutkovna delevnica namenjena pedagogom in gledališkim ljubiteljem, ki jo bo vodila Brenda Varl iz Maribora. Tečaj bo v petek, 1. oktobra, v popoldanskih urah in v soboto, 2. oktobra, cel dan; prijave in informacije vse do 15. septembra po tel. 0481-531445 in 0481-534549 (faks), info@kclbratuz.org, www.kclbratuz.org pod kategorijo »gledališče«.

**KRUT** obvešča člane, da v sredo, 6. oktobra, steče jesenski ciklus tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu: prijave in informacije vgorški pisarni na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927 v četrtek, 16. septembra, med 9.30 in 12. uro.

**SLOVIK** prireja v petek, 17. septembra, ob 18.30 na sedežu na Korzu Verdi 51 v Gorici slovensko podelitev diplom študentom, ki so zaključili študij na multidisciplinarnem programu. Sledili bosta srečanje in pogovor z arhitektom Dimitrijem Waltritschem.

**PILATES IN PLESNA TERAPIJA** v prostorih KD Sabotin v Štmavru. Prvo informativno srečanje bo v ponedeljek, 20.

### DOBERDOB - Sidro

## Na Barkolani prvič doberdobska jadrnica

Na krovu bo tudi državni sekretar Jesih

Doberdobsko navtično društvo Sidro se bo letos udeležilo Barkolane, ki vsako jesen poteka v Tržaškem zalivu. Društveni člani so posebno ponosni na dejstvo, da Sidro bo prvo slovensko navtično društvo iz goriške pokrajine, ki se udeleži regate.

Jadrnica z doberdobsko posadko bo tako že v petek, 8. oktobra, zasidrana ob privezih med pomolom Sv. Justa in pomorsko postajo v Trstu. Predsednik Sidra Marko Frandolič poudarja, da bo posadka sestavljena iz samih Doberdobcev, dvanajst metrsko jadrnico Re nudo pa bodo upravljali pod vodstvom profesionalnega »skipperja« iz Kopra. Poleg tega se bo na jadrnico vrkalo tudi nekaj uglednih goščov. Ti bodo slovenski državni sekretar na uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih, funkcionar istega urada Rudi Merljak in vodja mednarodne glasbeno mirovnike fundacije Beli Golob Gianni Rijavec. Frandolič izpostavlja, da je udeležba na regati zelo pomemben dogodek ne le za društvo, temveč tudi za ves Doberdob. Zaradi tega se Frandolič zahvaljuje doberdobskemu županu Paolu Vizintinu za zanimanje, ki ga je doslej izkazal do projekta, in upa, da se jim bo za Barkolano pridružil na krovu jadrnice.

Odbor društva medtem zbira prispevke zasebnikov in javnih ustanov, da bi krilo vsaj del stroškov, ki jih ta projekt zahteva. Za dodatne informacije je na voljo telefonska številka predsednika Marka Frandoliča 339-4867466. Člani Sidra za zaključek vabijo vse radovedneže, sovaščane in simpatizerje na družabnost, ki bo v soboto, 9. oktobra, zvečer na krovu jadrnice. (Jari)

**Slovenski raziskovalni inštitut SLORI**

**NARODNOST DANES**

V kolikšni meri je narodnost funkcionalna razvoju sodobnih družbenih skupnosti?

v četrtek, 16. septembra 2010, ob 18.00

Dvorana pokrajinskega sveta - Pokrajina Gorica, Korzo Italija 55, Gorica

Sodelujejo:

Rudolf Rizman, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani  
Paolo Segatti, Oddelek za družbene in politične študije, Univerza v Milanu  
Sara Brezigar, INV - Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani  
Giovanni Poggeschi, Inštitut za študije o federalizmu in regionalizmu,

EURAC - Evropska akademija v Bočnu

Moderator: Pavel Fonda

### vabita na okroglo mizo

provincia di gorizia provincie di gorizia pokrajina gorica

## OB DOGAJANJU, KI VZBUJA OGORČENJE IN SILI K RAZMISLEKU

# Poletna vprašanja o bolj ali manj vročih temah

DUŠAN KALC



**S**pet smo se prebili skozi poletje, ko se pod pritiskom dopustniških in počitniških navad nekoli poleni vse javno življenje, ko se upočasni ritem dogajanja, in ko se nas oprime nekakšen občutek, da je kolo zgodovine, če se že ni ustavilo, vsaj znatno zmanjšalo svoje obrate. Morda pa smo v tem letnem času že zaradi vročine, ki človeka prav gotovo ne spodbuja k razmišljjanju, manj pozorni na tok dogajanja okrog nas in nam kaj mimogrede uide, ali pa ne pripisemo stvari vsega pomena, ki ga zasluži.

To pravim zato, ker je bilo poletje 2010 vse prej kot voto in dolgočasno. Bilo je kar na pretek dogodkov, ki so ponujali vsem najboljše pogoje za poglobljen razmislek, nekaterim (med katere se prištevam) pa tudi za razburjenje in zdravo ogorčenost. Zdi se mi, da je prav tega premalo in vse manj (in že to me navdaja z dodatnim ogorčenjem), če naj sodim po molčeči sprizjanjenosti (tih) večine s kričecimi primeri teptanja temeljnih človekovih pravic in dostojanstva, ter drugih vrednot.

Primerov, ki bi terjali izprševanje vesti, je, kot rečeno, kar nekaj. Začnimo pri navedez najdrobnejšem, ki zadeva enega samega človeka, a v katerem se zrcali pošastna krutost mnogih in ob njej indiferentnost še številnejših. To je zadeva, ki bučno trka na vrata naše vesti. Gre za primer Iračanke Sakenie Muhammadi, ki ji zaradi domnevnega prešušča grozljiva smrt s kamenjanjem (zaenkrat, upajmo, prepričena). Ali si v tretjem tisočletju lahko sploh še predstavljamo nekaj tako nečloveškega?

Sicer pa bi si lahko zastavili tudi vprašanje, kaj je človeškega v odločitvi francoškega predsednika Nicolasa Sarkozyja, da izžene iz države romske priseljence. Res je, da gre za ilegalce, toda za ljudi, ki niso zagrešili nič hudega. S tem Sarkozy ni prisel navzkriz samo z načelom domnevne nedolžnosti izgnanih, temveč je grobo potepal do stojanstvo mnogih, med njimi številnih otrok, katerih krivda je, da nimajo osebnih dokumentov in živijo v revščini, čeprav so se rodili in šolah v deželi »svobode, enakosti in bratstva«. Te tri lepe besede, rojene na krilih upanja po večjem spoštovanju temeljnih človekovih pravic in dostojanstva, bi kazalo preprosto zamenjati z besedico »rasizem«, ki se rima s sorodno besedico »nacizem«, pod katerim ni bilo ravno varno, če si se znašel v koži Roma ali državljan na kakršnekoli nearijske krvi. Kako silni so lahko osebni politični interesi, da se povsem izveneš pravni državi – varuhinji pravčnosti in enakosti?

Na to vprašanje bi znali izčrpno odgovoriti tudi v Italiji, kjer je desnica s Severno ligo na čelu že zgovorno dokazala svoja rastična nagnjenja (predvsem sad političnih računov) ter jih s pohvalnimi mnenji na račun Sarkozyjeve »čistke« še potrdila. Kako globoko cenijo človekove pravice in dostojanstvo Berlusconi in njegovi pa lahko preverjamo vsak dan na vseh področjih javnega življenja, kjer namesto resnega in odgovornega pristopa k reševanju dramatičnih gospodarskih in družbenih problemov beležimo neverjetne primerne konflikta interesov, uničevanje demokracije, preziranje in omalovaževanje parlamenta, grobe posku-

se razkosavanja ustave, stalne napade na sodstvo, poskuse utišanja svobode tiska itd., da o gospodarskih škandalih in posmeha vrednih roza škandalnih ne govorimo. Mar ni dovolj gradiva za razburjenje in ogorčnost? Kaj se mora še zgoditi, da bo v tej državi kdo (skupno s sramežljivo politično opozicijo in morda z izjemo Finija, ki pa bo moral svoje liberalno demokratične težnje dokazati z dejstvji) glasneje udaril po mizi?

Če smo v politiki (domači in inozemski) prisostvovali kot na vrtljaku nekakšnemu kroženju v prazno (kot običajno veliko samopohvale in malo dejani), v gospodarstvu ni kazalo veliko bolje, v smislu, da si spričo podobnega kroženja nasprotuječih in nejasnih mnenj v prazno človek ni bil in še vedno ni na jasnem, če smo prebrodili hude trenutke v gospodarstvu, če lahko mirneje zadidamo, ali če nas najhujše še čaka. Ne nasprotujejo si samo mnenja raznih izvedencev. Vse pogosteje so si navzkriž celo mnenja istega (vele)izvedenca, ki nam zjutraj pove eno zgodbico, zvezčer pa jo zanika in pove nekaj čisto obratnega. Na udaru je ves razviti zahodni svet, v katerem se nevarno dviguje prag revščine. Zaskrbljeni so v Ameriki, kjer so najbolj pričrani, da je najhujše mimo in se spet povzpenja gospodarska rast, a se tresejo pred socialnimi posledicami ekonomske krize brez primebre (če odštejemo krah Wall Streeta iz dvajsetih let prejšnjega stoletja), rezultat divjih špekulacij, ki se jim mnogi, kot kaže, ne mislijo odpovedati. Zaskrbljeni so še bolj v Evropski uniji, kateri nekateri strokovnjaki, kot na primer Charles Kupchan, (najbrž preveč domišljavo) napovedujejo propad v do-

glednem času in kjer družbenogospodarsko in predvsem politično življenje živatori v pričetu preveč markantnih nacionalističnih teženj posameznih držav. Še najbolj zaskrbljeni pa so v nerazvitem svetu, kjer kriza bogatih še kako uničuječe vpliva na krizo revnih, ki postajajo vse bolj revni. V tej splošni zmedji se poraja kar precej vprašanj: zakaj v svetu kar naprej gospodujejo interesi požrešnih multinacionalnih nad interesni ljudi? Zakaj v Italiji še vedno em mlad človek na štiri nima službe? In kaj reči o razrednem boju? So ga novi družbeni odnosi presegli in preobleklvi v nove, manj razpoznavne oblike, ali pa je na tem, da se sploh na novo razbohoti (poletno dogajanje pri Fiatu niso mačje solze)? Je človek sploh sposoben poskrbeti za pravičnejšo porazdelitev bogastva?

Pa še eno vprašanje gospodarskega značaja (in ne samo gospodarskega) se je prihodilo poletje na valu novic z azijskega kontinenta. Kakšna usoda nas čaka, ko bo Kitajska s svojo gospodarsko rastjo zavladala svetu? Sredi avgusta so namreč sporočili, da je kitajski notranji bruto proizvod presegel japonskega in da je Kitajska postala druga gospodarska velesila po ZDA.

Vse omenjeno dogajanje je dokaj vznemirljivo in težko prebavljivo v poletni sopari. Sicer pa bi lahko serijo vprašanj začeli pri najbolj banalni temi. To je vremenskih razmerah, ki so označevalne letosnje poletne mesece. Ponekod je gospodarila neznosna vročina, drugod sta prekorčila vse meje grom in strela. Medtem ko je v Rusiji gorelo kot v Napoleonovih časih, je v Pakistanu narasla voda povzročila humanitarno katastrofo. Se mar te tragične vremenske ujme vse huje zaganjajo proti človeku, ker se planet nevarno segregira? Kaže, da si tudi na tem področju mnenja nasprotujejo. Nekateri vremenoslovci (v vremepotri) zatrjujejo, da so se po zaslugu človeka samega, njegovega onesnaževanja okolja (prizori iz Mehškega zaliva so bili vse poletje živo prisotni) in njegove malomarnosti pri spuščanju toplogrednih plinov v vesolje, podnebne razmere obrnile proti človeku. Drugi so manj katastrofsko razpoloženi. Vsekakor pa ne moremo mimo podatkov, ki jih je v avgustu zbrala in objavila ameriška agencija za preučevanje okolja in po katerih se je med letosnjim januarjem in julijem srednja temperatura na našem planetu povečala za 1,22 stopinje fahrenheita v primerjavi s skupno srednjo vrednostjo dvajsetega stoletja. Dejansko gre za najvišjo izmerjeno temperaturo od leta 1880, ko so prvič začeli meriti s preciznejšimi napravami. Naj nas spričo teh številki vendarle male zaskrbi? Ali je dopustno, da si veliki proizvajalci vsemogoče plinske, nafitne in druge nesnage, z ZDA in Kitajsko na čelu, še naprej mašijo ušesa, usta in oči, kadar jim na raznih forumih, pa naj si bo v Kyoto, Juhannesburgu ali Kopenhagu, zavzeto pritočajo, naj nehajo zastrupljati ozračje s postopnim zmanjševanjem emisije toplogrednih plinov?

Med premlevanjem vseh teh vprašanj se nekako obvezno pojavi misel, da je eden od pomembnejših pogojev (če ne najpomembnejši sploh) za njihovo reševanje ter sploh za izboljšanje sveta in učenje človeka, še vedno ujetega v spone prvočitnih agresivnih instinktov, dobra komunikacija preko svobodnih sredstev množičnega obveščanja. In pri tem mislim predvsem na računalniško mrežo, ki v realnem času povezuje ves svet. Navsezadnje smo v polni eri računalništva in informatike in razpolagamo z neverjetnim orodjem, ki mu pravimo internet, s katerim lahko dokaj neovirano postredujemo vesti in znanje, izmenjujemo mnenja in ideje, ustvarjamo in širimo kulturno, prodiramo v skrivnosti preteklosti in oblikujemo iztočnice za prihodnost. Skratka, internet je dostopen vsem. Z njim lahko prebijemo vse kulturne in zemljepisne meje. Vsi lahko iz njega beremo in vanj vlagamo ter se lahko preko njega neposredno povezujemo in organiziramo. V tem smislu je hkrati nekakšna prosta cesta informacije in pašnik demokracije, kot mu pravijo nekateri. Je hkrati strah za centre oblasti in upanje za izkoriscane, ponizane in razjaljene.

Po zadnjih podatkih se interneta poslužuje milijarda in osemsto milijonov upo-

rabnikov. Na prvem mestu so Kitajci, sledijo Američani, Japonci in Indijci. Italija je na petnajstem mestu s 30 milijoni uporabnikov. Te številke pa iz dneva v dan rastejo, kakor se veda sorazmerno raste število spletnih strani in posameznih dokumentov. Zgoven primer bogastva, ki se pretaka po mreži, je vseobsegajoča enciklopédija, ki jo lahko vsi uporabljajo in hkrati soustvarjajo. Znana je pod imenom Wikipedia (wiki pomeni v havajščini človek planeta) in je pisana v 180 jezikih, uporablja pa jo mesečno več kot 400 milijonov ljudi.

Če se povrnem k poletnim doživljajem, moram povedati, da mi je od vseh vesti, ki so tako ali drugače odjeknile v svetu, naredila najgloblji vtis in seveda odprla par vznemirljivih vprašanj prav vest iz internetne področja. Sprožila jo je spletna stran WikiLeaks, na kateri se je 25. julija pojavilo več kot 92 tisoč tajnih dokumentov o vojni in Afganistanu, ki naj bi dokazovalo, da se razmere v tistem delu sveta vidno slabšajo. Nekaj dni kasneje so sporočili, da bodo objavili še dodatnih 15 tisoč dokumentov. V svetovnem javnem mnenju je eksplodiralo kot bomba ter povzročilo vznemirjenje in preplah v Pentagonu in zunaj njega. WikiLeaks (Leaks pomeni v angleščini beg informacij) se je še pred tem proslavila z objavo polurnega video posnetka iz Iraka, na katerem je dokumentirano nezaslužano ravnanje nekaterih ameriških vojakov, ki so zamenjali fotografike aparate za puške ter z neverjetno lahko s helikopterja umorili osemnajst ljudi, med katerimi tudi dva novinarja tiskovne agencije Reuter. Svet so obkrožili tudi dokumenti in posnetki o zaupnih navodilih, ki so bila poslana ameriškim zasliševalcem v zaporu Guantanamo na Kubi, o volilnih potezah kandidatke za Belo hišo Palinove, o skrivnih priročnikih scientološke cerkve in o tajnih dogovorjanih med zagovorniki globalnega segreganja.

Vse to v dokaz, kaj zmore postoriti globalni internetni splet, in hkrati v razmislek, kaj lahko takšne objave povzročijo človeštvu v dobrém in slabem.

Ustanovitelj in vodja spletnih strani Julian Assange je prepričan, da je takšno ravnanje lahko učinkovito orožje za premagovanje krivic, zaustavitev preganjanja ljudi in razkrivanja korupcij vseh vrst. Beg informacij lahko skratka prispeva k popravljanju sedanjega sveta in k gradnji boljše prihodnosti. Assange se mora zaradi svoje dejavnosti izogibati držav, kjer bi ga lahko zaradi objavljanja zaupnih dokumentov in s tem ogrožanja državne varnosti lahko aretrali. Svojo spletno stran pa polni na Švedskem in v Islandiji, kjer so uzakonili popolno svobodo govora. Za mnoge je postal nekakšen internetni Robin Hood in si je že prislužil nešteto vzdevkov - hekerski prevratnik, računalniški gverilec, spletni razbojniki ipd. Zavzema se seveda za absolutno svobodo spletnega poročanja in zavrača sleherno cenzuro ali omejitve, hkrati pa skrbno prikriva vire, ki mu pošiljajo tajne dokumente, pa tudi tiste, ki ga finančno podpirajo. Iz tega protislovja se kaj lahko izluščijo neprijetni sumi, da bi znalo biti v objavljenem tajnem građivu nekaj hudo narobe, ker dokumenti pač niso preverjeni in bi lahko bili tudi ponarejeni. Beg informacij seveda strahotno jezi Pentagon in druge vire oblasti, ker razkriva njihove skrivnosti (in to še ni samo po sebi zlo, saj imajo oblastniki kar dovolj masla na glavi in si večkrat zaslužijo, da bi jih kdo pošteno precesal). Ogorčene pa so tudi mnoge humanitarne in pacifistične organizacije, ker opozarjajo na nevarnost, da bi razkritje imen ljudi, ki sodelujejo s silami Nato v vojaških operacijah, lahko spravilo te ljudi v smrtno nevarnost.

Stvari torej tudi v internetnem svetu niso lahki in preprosti. Vsakdo, ki deli informacije, pa naj bo po časopisu, radi, televiziji ali računalniku, se mora vselej vprašati, komu neka informacija koristi (ali škodi), še zlasti če prihaja iz anonimnega vira, za katerega ni mogoče vedeti, kakšni nameni ga navduhujejo. Informacija pač ni nekaj neutralnega in je ne gre nekritično povezovati s svobodo izražanja, ki ostaja slej ko prej ena temeljnih človekovih pravic in je zato potrebna popolne zaščite.



Slap bogov Gidafoss



**K**ot turistična destinacija je Islandija znana predvsem zaradi svojih naravnih znamenitosti. Njena izredna pokrajina obiskovalca nikoli ne pusti hladnega, saj ima včasih človek med potovanjem po raznolikem otočku občutek, da se vozi po tujih planetih, med katerimi ima vsak svoje edinstvene značilnosti.

Sicer pa Islandija ni zanimiva samo zaradi narave, ampak tudi zaradi svojih političnih izbir. Najbolj odmevna je bila v zadnjem času odločitev, da postane prvi okop svobodne informacije na svetovnem spletu. Parlament v Rejkjaviku je namreč na predlog poslanke Birgitte Jónsdóttir 16. junija odobril zakon, s katerim jamči skoraj popolno zaščito vsem spletnim upraviteljem s sedežem na otoku, ki bodo objavljali tajna vojaška, državna, sodna gradiva ali tajne dokumente raznih družb in gospodarskih organizacij. Pravosodje ne bo moglo preprečiti objave takega gradiva in tudi ne začeti postopka zoper tiste, ki so to gradivo razkrili in ga posredovali javnosti. Parlament ima eno leto časa, da vse to uredi. Šele takrat bo jasno, kako Islandic Modern Media Iniziative deluje, vendar že sedaj vse kaže, da želi Islandija postati trden okop pravice do informiranja in prava trdnjava za raziskovalno novinarstvo.

To je ena od najbolj odmevnih potez islandske politike, potem ko je bila država nekaj let gost časopisnih strani predvsem zaradi njenih gospodarskih težav, saj je bila ena od prvih žrtev svetovne krize, ki je bruhnili na dan leta 2008. Lani je zaradi krize Islandija zaprosila za vstop v EU. Pogajanja so se začela konec julija, vendar v enem letu se je po javnomenjskih raziskavah navdušenje islandskega javnega mnjenja za Evropsko unijo precej ohladilo in izid pogajanj je še vedno velika neznanaka.

Pred izbruhom krize je bila Islandija ena od držav z najvišjim osebnim dohodkom na svetu. Čeprav so maloštevilni, so si Islandci privoščili najboljše, kar lahko nuditi država. Na otoku deluje 12 univerz, socialna država nudi visoke storitve in vlagi v mlade, zelo kakovostno je tudi zdravstvo, saj se Islandci lahko ponašajo s svojo določivostjo. Po krizi se je dohodek na prebivalca sicer nekoliko znižal, toda življenjski standard v državi je še vedno visok, predvsem pa so še vedno zelo kakovostne storitve socialne države. Vprašanje, ki zaskrblja slehernega prebivalca in postaja skoraj prava mora, pa je, ali bo država ta standard lahko ohranila ali pa ga bo načela gospodarska terapija (privatizirati, kar se da, omejiti in znižati izdatke na vseh področjih), ki jo visoko zadolženemu otoku vsiljuje Mednarodni denarni sklad.

Težave še niso načele visoke stopnje strpnosti do različnih. Ta odprtost se kaže tudi v odnosu do istospolno usmerjenih, kot dokazuje med drugim dejstvo, da se je islandska premierka Johanna Sigurdardottir ob koncu junija poročila s svojo partnerko Jonino Leosdottir. Bolj kot dejstvo, da je vladno krmilo prevzela lezbijke, pa je

bila za Islandijo presenetljiva novost dejstvo, da je postala premierka voditeljica levensredinske povezave. Desna sredina, ki je bankam dovolila špekulacijsko finančno politiko in je s svojo nepozornostjo soodgovorna za dolžniško krizo, je bila po 18 letih vladanja porinjena v opozicijo.

Ob tolkni odprtosti, visoki stopnji izobraženosti in razvitosti se zdi skoraj neverjetno dejstvo, da je moralna leta 2004 največja islandska družba za proizvodnjo aluminija Alcoa preveriti, da na območju, kjer je namevala zgraditi nov proizvodni obrat, ni bilo škratov, trollov in drugih duhov "islanskega skritega" ljustva. Šele, ko je bilo to preverjeno, je dobila ustreznega gradbena dovoljenja. Ob tej novici se bo najbrž vsakdo med nami nekoliko pomilovalno nasmehnil, vendar na otoku, kjer je narava prevladujoča sila in kjer iz podzemja privrejejo gejzirji, izbruhi pare in kjer je veliko aktivnih vulkanov, je tako verovanje neke vrste psihološki štit, ki tudi sodobnim pripadnikom majhnega naroda pomaga, da premagajo občutek osamljenosti zaradi oddaljenosti otoka od vseh celin in zaradi dejstva, da veliko večino leta preživijo v mraku. Misel, da nisi sam in da tvojo usodo delijo nevidna nadnaravna bitja ti je lahko v oporu in tolažbo, pa čeprav so ti nevidni sopotniki včasih nagajivi in tudi maščevalni.

Kdo bi vedel, kateremu od nadnaravnih bitij so se zamerili organizatorji in udeleženci izleta Primorskega dnevnika na Islandijo? Morda pošastnemu trollu ali nagajevemu škratu ali pa kateremu od drugih duhov nevidnega ljudstva? Na to vprašanje bi morda lahko odgovoril izvedenec za islandsko mitologijo, medtem ko ga ne pozna novinar, ki se se ni nikoli ukvarjal z nadnaravnim svetom in nanj gleda z veliko skepso.

Kakorkoli že, zdelo se je, da je izlet zares zacopran. V začetku pomladi je namreč začel bruhati do tedaj neznan vulkan Eyjafallajoekull, ki je bil za nekaj tednov prava "šiba božja" za ves mednarodni letalski promet. Izlet sicer ni bil pod vprašajem, nekaj drobcev vulkanskega prahu pa je povzročilo težave organizacijskemu motorju. Najprej je bil preložen datum odhoda za en teden, nato so bili odpovedani leti iz Ronk zaradi domnevne premajhne zasedenosti letal. Ostali so samo poleti iz Bologne, kar je pomenilo zopetno spremembo datuma odhoda. To je nekoliko razredčilo vrste udeležencev izleta, agencija Adriatica.net pa je kljub temu vztrajala v svojem projektu in organizirala avtobusni prevoz do Bologne. Maloštevilnost je za udeležence postala prednost, ker ni bilo nobenih nevšečnosti, ki so tako značilne za večje skupine.

Ne vem, ali so zamerljivi duhovi cenili trmoglavo vztrajnost organizatorja in izletnikov ali pa je njihovo nagajivo pozornost pritegnil kak drugi nesrečnež. Preden so odnehalni, so nekaj nevšečnosti zakuhali še na letališču v Bogni, ki se ne more ponašati z dobro organizatornostjo in urejenostjo. Zmeda pri čekiranju je bila kar precejšnja, bar nam je tako rekoč zaprl prav pred nosom, uroka pa je bilo konec z vzletom letala. Od takrat je potekalo vse po predvidenem načrtu in tudi spremenljivo islandsko vreme ni bilo med obiskom tako kislo, kot je lahko včasih. Nebo je bilo marsikdaj oblačno, a skoraj vsak dan je prej ali slej pokukalo sonce. Pravzaprav je se-



Ta gejzir je bruhnil vsakih 8 minut



Izletniki PD pred katedralo v Reykjaviku



Geotermalna elektrarna na območju Krafla

## CELOTNA VSEBINA TUDI NA SPLETNI STRANI

[www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)

POD SEKCIJO »PRILOGE«



Močan veter in še močnejši valovi so ob obali izdolbli tudi trde kamnite skale



Mini icebergi v laguni Jökulsárlón



# Obisk na Islandiji, kjer ekonomska kriza povzroča več zaskrbljenosti kot vulkani

Fotografije Magda Starec in Vojmir Tavčar

nitosti skoraj nemogoče, saj je samo z besedo težko opisati čar slapov, gejzirjev, ledenej lagun, divjih pečin nad morjem ali pomirjujoči čar jezera Myvatn. Fotografija, še posebej pa film, ki čar slike dopolni z zvokom, sta s tega vidika veliko ustreznja. Zato se ne bom spuščal v podrobnejši opis naravnih lepot. Naj povem samo, da je bilo na nekajdnevi krožni poti po Islandiji na primer slapov toliko, da so se jih izletniki "preobjedli". K prvim so se odpravili z radovednim navdušenjem, nato pa je zanimanje počasi "izpuhtelo", ogledi so postali skoraj dolgočasna rutina, pa čeprav je bil vsak od teh slapov očarljiv in je imel tudi zanimivo zgodovinsko ozadje. Dettifoss je na primer slap z največjim pretokom vode v Evropi, lastnica ga je dolgoletnim pravnim bojem rešila pred pohlepom podjetnikov, ki so hoteli na tej lokaciji postaviti hidroelektrarno. Gullfoss (Zlati slap) je eden najlepših v Evropi, očarljiv pa je tudi Godafoss, slap bogov, ki je tako poimenovan, ker so Islandci vanj vrgli kipe svojih bogov, ko so se uradno opredelili za krščanstvo.

Pot v obratni smeri urinega kazalca nas je vodila nato do vznožja ledeniaka Vatnajokullu, ki je največji v Evropi in pokriva 8.300 kvadratnih kilometrov površine. Ledenik nas je pričakal v soncu, kontrast med belino ledeniaka in temnozelenimi pobočji hribov je dodal panorami dodaten čar. Sinjina pa ni zdržala dolgo. Nebo se je pooblačilo, ko smo se pripeljali do lagune Joe-kulsarlon. Zapah je tudi hladen vetrič, ki je šel v kosti še posebej med vožnjo z anfibiskim vozilom med velikimi ploščami plavajočega ledu, neke vrste miniaturni icebergi, ki očarajo s svojimi oblikami, modrikastim odsevom in z lisami črnega vulkanskega peska. V tej laguni so snemali enega od filmov iz niza Jamesa Bonda, v katerem je v logi britanskega tajnega agenta 007 nastopal Pierce Brosnan.

Ob Hekli je še vedno dokaj aktivno tudi območje vulkana Krafla. Tam so zgradili eno od treh geotermalnih elektrarn, ki izkorišča podtalno paro za proizvajanje električne energije. Elektrarna so začeli graditi leta 1975, s polno močjo pa obratuje samo od leta 1997. Do takrat so obratovanje motili vulkanski izbruhi (Nedaleč od elektrarne so obsežna "polja" lave, iz razpok prihaja para in okolje ima resnično peklenski videz, saj se zdi, da bo iz katere od razpok vsak čas pokukal kak hudobec. Vizuelno prikupnejši je Namafjall, greben pastelnih barv v vrelega žveplastega blata na kadeči se tektonski prelomnici), nekaj težav pa je povzročala tudi previsočka stopnja kislosti pare, ki je načela kar nekaj cevi. Z uporabo sodobnih materialov so te težave odpravili in podzemna para poganja dve 30-megawatni turbinski enoti, ki sta postali eden od sestavnih delov islandskega elektroenergetskega sistema (11 hidroelektrarn in 3 geotermalne elektrarne).

Pustost te pokrajine po mnenju raziskovalcev v marsičem spominja na površje meseca. Zato ne presenea, da sta tudi ob koncu šestdesetih let blizu jezera Askja, ki je nastalo po katastrofnih erupcijah leta 1875, trenirala kozmonauta Neil Armstrong in Buzz Aldrin, ki sta 20. julija 1969 s pristajalnim modulom eagle pristala na luni, medtem ko ju je kolega Michael Collins čakal na maticni ladjiči apollo 11, ki je krožila okoli našege naravnega satelita.

Sicer pa je opisovanje islandskih naravnih znamen-

desetine ljubiteljev živali in narave. Čeprav je večina nedanljih kitolov spremenjena v turistične ladvice, pa se Islandija še ni povsem odpovedala lov na kite, čeprav ga sramežljivo prikriva s kinko znanstvenega raziskovanja. V marsikateri restavraciji imajo na jedilnem listu tudi kitovo pečenico, po mnenju nekaterih naj bi prav obnovitev love na kite lahko postala del nove "ustvarjalne ekonomije", s katero naj bi se Islandiji skušala izvleči iz velikih gospodarskih težav, pa čeprav za ceno madeža na svojem imidžu. Vendar morebitni madež ne skrbi tistih, ki z lovom na kite služijo lepe denarice in so gluhi za proteste naravovarstvenih organizacij.

Na severu je tudi drugo islandsko mesto Akureyri. V bistvu gre za mestece z okoli 20.000 prebivalci, ki pa se kljub temu ponaša z univerzo. Akureyri je pomembno pristanišče, stolna cerkev se po svoji zasnovi zgleduje po tisti v Rejkjaviku, posebna privlačnost je skrbno negovan botanični vrt. Manjka pa pravi mestni utrip.

Islandsko glavno mesto Reykjavik je edino, ki po našem merilu dejansko zaslужi ime mesto. Islanska prestolnica ima 120.000 prebivalcev, z okolico pa doseže okoli 200.000 ljudi. V bistvu v glavnem mestu in oklici živita dve tretjini vseh Islandcev.

Čeprav je po številu prebivalcev majhno mesto, ima Reykjavik kljub temu svetovljanski značaj. Dajejo mu ga njegovih številnih muzeji, kulturne prireditve in druge znamenitosti. Med te sodi cerkev Hallgrimskirja, ki je bila zgrajena na griču nad mestnim središčem, njen zvonik pa je s svojimi 73 metri višine najvišja islandска zgradba. Načrt za cerkev, katere notranjost je kot v vseh protestantskih cerkvah opremljena s strogo skromnostjo, je delo arhitekta Gudjona Samuelssona, ki je pripravil tudi projekt katedrale v Akureyriju. Pred cerkvijo, ki so jo gradili 40 let (začeli so jo graditi leta 1943, dokončali pa leta 1986) je spomenik, ki dejansko ponazarja zgodovino Islandije. Gre za kip vikinga voditelja Leifra Eirikssona, rdečega Erika, ki je okoli leta tisoč priplul do ameriške celine in jo poimenoval Vinland, ker je baje našel grozdje. Ni točno znano, kje je Vinland, domnevajo pa, da gre za območje med Novo Fundlandijo in Virginijo. Spomenik rdečemu Eriku so ob tisočletnici odkritja Amerike postavile ZDA.

Reykjavik je bil tudi zadnja etapa za izletnike Primorskega dnevnika. Poslovilna večerja je bila v tradicionalni vikiški restavraciji v enem od predmestij islandske prestolnice. Kot v vseh takih gostinskih obrah, ki so namenjeni predvsem turistom, tudi pri reykjavščem vikingu ni manjkalo kiča, čeprav je svojo goštinsko čast resil z dobro hrano.

Morda se drzni rdeči Erik nekoliko kisa ob pogledu na tega svojega potomca, ki je po svoje prikrojil kulturno dediščino, da bi privabil turiste in bi si lažje služil kruh. Nekaj takega kiča sodi v vsako sodobno turistično ponudbo, na Islandiji pa je tega veliko manj kot drugje, tudi zato ker tudi negativne plati zasenči očarljiva narava. Obiskovalec se zato od nje poslavljaj z željo, da bi se lahko zopet vrnil.

Vojmir Tavčar

Plovba s kitolovko po zalivu pred Husavikom



Tektonska razpoka je marsikje vidna



Kip rdečega Erika Leifura Eirikssona v Reykjaviku



Stara domačija Glaubaer je postala muzej. Zgrajena je bila v 19. stoletju, namesto opeke pa so zidaki iz šote.



Slap Dettifoss  
z največjim vodnim pretokom v Evropi



Hiša, v kateri sta se leta 1986 srečala ameriški predsednik Ronald Reagan in sovjetski voditelj Mihail Gorbačov





Trgatve je pred vrati, z njo pa tudi vsa potrebna opravila, ki jo spremljajo tako v vinogradu in nato še v kleti

## STALIŠČE KMEČKE ZVEZE

# Kdo naj odgovarja za škodo po divjadi



## STROKOVNI NASVETI

# Predavanje o trgatvi in negi mošta

**SVETOVALNA SLUŽBA KZ V SODELOVANJU Z ZKB**



V sredo 8. septembra je bilo v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah zanimivo strokovno predavanje o trgatvi in posegih, ki spremljajo predelavo grozdja in nego mošta. Srečanje je priredila Kmečka zveza v sodelovanju s Svetovalno službo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Zadružno kraško banko. O aktualni temi je predavala enologinja Tamara Rusjan, strokovnjakinja Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica.

Rusjanova je na zelo strokoven a istočasno dostopen in dopadljiv način seznanila zbrane vinogradnike, ki so se v lepem številu udeležili srečanja, o bližajoči se trgatvi in opravilih, ki jo spremljajo, najprej v vinogradu in nato v kleti.

Uvodoma se je zaustavila pri zrelostnem in zdravstvenem stanju grozdja ter izrazila mnenje, da letnik verjetno ne bo vrhunski zaradi dejavnega vremena. Upati je, da bo grozdje vzdržalo pred grozdom gnilobo (botritisem) sicer preti nevarnost gnitja. V tem primeru bo treba ustrezno ukrepati, predvsem odstraniti gnilo grozdje in večjih odmerkih uporabiti protioksidacijska sredstva.

Pri trgatvi je prišlo zaradi vremena do časovnega zamika. Treba je spremljati zorenje grozdja z analizo vzorcev, da se določi najprimernejši čas trgatve. Analiza bi morala upoštevati več parametrov in sicer: sladkor, skupno kislino, pH ter jabolčno in vinsko kislino. Najpomembnejša parametra pa sta sladkor in skupne kisline ter, po možnosti, pH.

Predavateljica se je nato zaustavila pri problemih, ki jih lahko povzroči prisotnost grozdne gnilobe. Zato je treba ob tej preteči nevarnosti biti posebno previdni, saj pride ob nezadostnem zavarovanju mošta pred posledicami te glivice pri rdečih vinih do zmanjšanja vsebnosti antocianov, pri vseh pa do razgradnje vinske in jabolčne kislina ter do oksidacijskih procesov. Slednje povzroča encim lakaza, ki ga izloča glivica botritis, povzročiteljica gnilobe.

V nadaljevanju je enologinja podčrtala pomen kvasovk, ki so nosilke alkoholnega vrenja vinskega mošta. Svetovala je dodatek selekcioniranih kvasovk v mošt, da prevladajo nad divjimi, ki vodijo neželene, škodljive biološke procese. Ob kvasovkah dodamo še njim potreбno hrano, ki vsebuje dušik s katerim se ti organiz-

mi hranijo. Ob nezadostni hrani pa se lahko njihovo delovanje ustavi in ne pride do popolnega povretja sladkorja, kar ima za mošt in vino neprijetne posledice, ki jih odstranimo le z zamudnimi posegi. Svetovala je tudi, da se moštu dodajo encimi, ki razgrajujejo pektine in omogočajo hitro izločanje soka iz celic. Ne gre pozabiti sedva na žveplo, ki ga damo, še zlasti ob zdravstveno prizadetem grozdju, takoj na brozgo. Med dodatkom žvepla in kvasovk pa mora preteči nekaj ur (vsaj tri), ker bi sicer žveplo preprečilo delovanje glivic. Encime in kvasovke pa lahko dodamo istočasno.

Za hitrejši in boljši potek vrenja pripravimo vredni nastavek, pri tem pa pazimo, da ni prevelikega odstopanja v temperaturi med moštom in nastavkom, ki ne sme preseči 10°C, boljše pa je, da ostane izpod 5°C. Rusjanova je tudi izpostavila pomen taninov za ohranitev barve pri rdečih vinih, zato je letos, ko bo verjetno v jagodah relativno malo barvila (antocianov), dodatek tega sredstva zelo priporočljiv. Tanine lahko dodamo s pripravki, ki vsebujejo tudi žveplo in s tem dosežemo dva rezultata: zavarujemo mošt pred oksidacijo ter ohranimo antociane, ki se vežejo na tanin.

V zvezi s pH-jem mošta je enologinja poudarila pomen tega para metra pri uporabi žvepla. Ob nizkem pH-ju (3,1-3,2) se vino ohrani z relativno nizkimi odmerki tega elementa, če je pa omenjeni parameter višji (3,2-3,6), je treba uporabiti sorazmerno višje količine.

Glede biološkega razkisa je zaželeno, da pride do njega takoj po glavnem vrenju, kar je možno le, če je pH mošta dovolj visok (vsaj 3,2) in so prisotne bakterije, ki vodijo ta proces.

V nadaljevanju se je predavateljica zaustavila pri temperaturah ob katerih poteka vrente mošta. Za ohranitev aromatičnih snovi naj ne bi temperatura presegala pri belih moštih 17-20°C, pri rdečih pa 25-28°C.

Po zaključku predavanja je Rusjanova odgovarjala na številna vprašanja, ki so jih postavili udeleženci strokovno bogatega srečanja.

Ob koncu je enologinja izrazilo svojo razpoložljivost, tako kot strokovna služba Kmečke zveze, za pomoci pri reševanju morebitnih problemov, do katerih lahko pride pri takoj kompleksnem dogajanju v moštu takoj po stiskanju grozda, med vremenjem in po njem, za kar so ji prisotni izrazili svojo hvaležnost.

Poleg tega želi zveza izpostaviti brezbržnost oblasti in žal tudi slabo osveženega javnega mnenja, do škode in s tem okrnjenega prihodka kmetov zaradi divjadi, ki ima številne botre in zagovornike. Kmet pa nobenega.

Radi bi vedeli, če bi ob morebitni škodi, ki bi prizadela druge kategorije in načela njihove prihodke, ostale družbene in sindikalne organizacije brezbržne. Zasluzek in s tem kruh drugih delavcev je svet in nedotakljiv, kar je sveda pravilno in pravično, a prav tako bi moral biti primerno zavarovan zasluzek kmetijskih podjetnikov. Njihov kruh ni niti lažji niti mehkejši. A tudi to je žal stara zgodba, ki se prenaša iz roda v rod ob sveti potrežljivosti ljudi, ki se ukvarjajo s primarno dejavnostjo.

Današnja družba želi biti čim spoštljivejša tako do potreb ljudi kot do okolja, ki zajema prisotnost živali, med temi divjadi. Toda prav v tem duhu rastoče občutljivosti, za vse kar nas obdaja, naj se najdejo primerne oblike upoštevanja truda, ki ga kmet vlagá v svoje plemenito in nenadomestljivo delo.

Zato je Kmečka zveza odločno na stališču, da mora javna uprava zagotoviti preventivno preko zaščitnih struktur in primerrega znižanja števila divjadi (divijih prašičev in srnjadi predvsem) in torej odstrel, obenem pa mora zagotoviti ustrezno odškodnino kmetovalcem in ostalim obdelovalcem.

## OBVESTILO KZ

### Meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z Zadružno kraško banko njeni svetovalna služba opravila v prihodnjih dneh meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja po spodaj navedenem zaporedju:

**v ponedeljek 13/09/2010**, od 14:00 do 16:00 ure v kleti Roberta Ote v Boljuncu;

**v torek 14/09/2010**, od 11:30 do 13:00 ure pri Dušanu Križmanu na Kontovelu;

**v četrtek 16/09/2010**, od 16:00 do 17:00 na kmetiji Ferfolgia Paolo v Medji vasi.

O nadaljnih meritvah sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja bo Kmečka zveza sproti obveščala vinogradnike.



Na slikah: pod naslovom napis s pozivom k neodvisnosti Baskije v Donostiji - San Sebastianu; desno Lleicu Meinir v svojem avtu pred policijsko postajo; spodaj desno Ken Wyatt.

PRED UMIRITVIJO V BASKOVSKI DEŽELI?

# ETA razglasila premirje, za špansko vlado pa to ni dovolj



Baskovska teroristična organizacija Eta je razglasila premirje. Tako je poročal britanski BBC, sklicajoč se na video posnetek, ki ga je prejel od Ete. Po poročanju BBC Eta »ne bo več izvajala oboroženih akcij« v okviru prizadevanj za neodvisnost Baskije, da bi »začeli demokratični proces«. Tako španska kot baskovska vlada sta premirje že zavrnili. Novico je potrdila francoska tiskovna agencija AFP, ki je prav tako prejela posnetek, v katerem »Eta potrjuje svojo odločitev za demokratično rešitev konflikta.«

»V obvezni začeti demokratični proces, da svobodno in demokratično odločamo o naši prihodnosti, skozi dialog in pogajanja, je Eta danes pripravljena strinjati se z minimalnimi demokratičnimi pogoji, ki so potrebni, da začnemo demokratični proces, če je na to pripravljena španska vlada,« je povedala skupina v video posnetku. Naveden premir je prejel tudi španski časnik Gara.

Špansko notranje ministrstvo je medtem po poročanju španske televize TVE navedlo premirja, kjer Eta ni pojasnila, ali gre za začasno ali dokončno

premirje, označilo za »ocitno nezadovoljivo«. Eta po njihovem mnenju ni pokazala pripravljenosti za dokončno odpoved nasilju in predajo orožja španskim varnostnim silam.

Podobno se je po poročanju ameriške tiskovne agencije AP odzvala tudi baskovska vlada, ki jo sestavlja nenačadna koalicija med socialisti in ljudsko stranko. Baskovski notranji minister Radolfo Ares je v prvem odzivu iz Baskije na Etino razglasilev premirje dejal, da to »absolutno ni dovolj«, saj se ETA še ni odpovedala nasilju ali napovedala svoje razpustitve. Dodal je še, da Etino napoved ne »vključuje tega, kar želi in zahteva od Ete večina baskovske družbe, to je, da se Eta dokončno odpove teroristični dejavnosti.«

Eta je novico o premirju sporočila dva dni po pozivu političnega krila skupine Batasuna in zaveznike stranke Eusko Alkartasuna, naj Eta razglasí prekinitev ognja. Batasuna in Eusko Alkartasuna sta Eto pozvali, naj se strinja s »stalno prekinjivo ognji pod mednarodnim nadzorom« v dokumentu, ki postavlja tudi okvir načrta mirovnega procesa.

Španska vlada je doslej zahtevala,

da se Eta odpove nasilju pred začetkom mirovnih pogajanj. Eta je v preteklosti sicer dvakrat že razglasila premirje, a ga kmalu zatem tudi prekinila.

Nazadnje je Eta razglasila premirje leta 2009, prekinitev ognja pa je trajala devet mesecev in se je končala z napadom na madridskem letališču, pri čemer sta življenje izgubila dva človeka. Od tedaj španska vlada vztraja, da se mirovna pogajanja lahko začnejo le v primeru, da predstavniki Ete dokončno in brezpogojno odložijo orožje.

Trenutno je Eta po poročanju nemške tiskovne agencije dpa zelo oslabljena, saj so v zadnjem času aretirali veliko njenih predstavnikov, veliko vladnih predstavnikov pa se boji, da bo Eta premirje izkoristila za ponovno oborožitev. Španska vlada se je sicer z Eto, ki je od leta 1981 premirje razglasila že enkrat, že večkrat poskušala pogajati, a so poskusi vedno neuspešno propadli.

Eta naj bi bila več kot štiri desetletja dolgem oboroženem boju za neodvisnost Baskije odgovorna za skoraj 830 smrtnih žrtv. Tako EU kot ZDA so jo uvrstile na seznam terorističnih organizacij. (STA-CR)

dijem v 60. letih in nato na delovnem mestu večkrat žalili, ker se prišteva k domorodcem, čeprav je sin mešanega zakona.

Wyatt je na volitvah prejel skoraj 1000 glasov več kot njegova konkurenca Sharryn Jackson, predstavnica laburistične stranke. Sicer je razmerje med obema strankama zelo uravnoveseno, vendar si je predsednica laburistične stranke Julia Gillard zagotovila podporo Zelenih in nekaterih neodvisnih poslancev, kar naj bi ji zagotovilo pičlo večino v parlamentu.

Ken Wyatt je kot učitelj služboval

## Protest zaradi globe samo v angleščini



Ženska iz Cardiffa je pet ur vztrajala v avtu iz protesta, ker ji policija na jugu Walesa ni hotela izročiti listka, s katerim ji je naložila globe zaradi nedovoljenega parkiranja, tudi v valižanskem jeziku. 35-letna Lleucu Meinir iz Grangetowna je dejala, da globe ne namešča plačati, ker so jive obvestili izročili samo v angleškem jeziku, iz česar je sklepal, da krajevna policija ne jemlje resno v poštev določil o rabi valižančine.

Ker ni hotela plačati globe in odstraniti vozila s prepovedanega mesta, so policisti na avto pripeli lisice znamenom, da ga odstranijo in, če globe ne bo plačana, prodajo na dražbi. Globa, ki je ženska ni hotela plačati, je znašala 60 funtov, približno 80 evrov.

Protest je trajal pet ur in Meinir je pristala na plačilo globe še po pogovoru z vodjo krajevne policije, ki ji je zagotovil, da se bo z njo pogovarjal o izvajjanju jezikovne politike s strani krajevnih policijskih oblasti.

Meinir je članica valižanske nevladne organizacije Cymdeithas yr Iaith Gymraeg, ki se že desetletja bori za priznanje jezikovnih pravic. O svoji avanturi je povedala naslednje: »Policija južnega Walesa obravnava valižančino na povsem naključen način, s čimer moreno oteže življenje tistim, ki zares želijo uporabljati jezik. Oni dejansko skrbijo za zagotavljanje storitev v angleščini, zraven pa ponudijo le malenkost dvojezičnosti. Pismi, s katerimi so zahtevali plačilo globe, sta bili sicer na uradnem dvojezičnem papirju, vendar sta bili napisani samo v angleškem jeziku. Urad za valižanski jezik ne bi smel dopustiti tako skromnih jezikovnih storitev. Celotni dogodek ponovno dokazuje, da je nujno potreben nov zakon o valižanskem jeziku, ki bi ljudem zagotavljal pravico do rabe valižančine v vsakodnevnem življenju.«

Na njeni besede se je odzvala tudi valižanska policija. Njen predstavnik za stike z javnostmi je dejal: »Tako kot druge javne ustanove v Walesu je tudi policija prostovoljno pristopila k izvajjanju zakona za valižanski jezik. Mi smo ponosni, da nadaljujemo s tradicijo valižančine kot ključnega dejavnika naših skupnosti; številni naši častniki in polici-

cisti pisno in ustno obvladajo valižanski jezik, sami pa spodbujamo naše uslužbence, naj se udeležujejo tečajev valižančini, ki jih vodimo vse od septembra 2008. Več kot sto častnikov in policistov je opravilo tečaje valižančine na različnih ravneh; vsi so prejeli potrdilo o opravljenem izpitu valižančine za začetnike. To jim tudi formalno priznavamo na vsakoletni slovesnosti, ko podeljujemo odlikovanja. Zato smo zaskrbljeni, ko sedaj slišimo, da gospa Meinir ni zadovoljna z našimi storitvami in bomo zadolžili častnika. Da preveri okoliščine dogodka in nato poroča takoj gospo Meinir kot tudi načelniku pristojnega policijskega oddelka.«

Vendar se gospa Meinir ni zaustavila pri tem vprašanju. Od Urada za valižanski jezik je namreč zahtevala odškodnino v višini 600 funtov, to je desetkratno višino globe, češ da urad ni ustrezno nadzoroval izvajanja zakonodaje o jeziku.

V zvezi s to zahtevo se je oglašil vodja urada Meirion Prys Jones, ki je dejal: »Jezikovna določila, ki veljajo za policijo v južnem Walesu so glede tega vprašanja zelo jasna, saj policijo obvezuje, da izdaja vse dokumente v obeh jezikih, angleščini in valižančini. V tem primeru tega niso storili in vse kaže, da so kršili določila o valižanskem jeziku s tem, da so gospe Lleucu Meinir poslali obvestilo samo v angleškem jeziku. V takih primerih imajo prizadeti posamezniki pravico do pritožbe. Najprej se morajo zaradi pomankanja valižanskega jezika pritožiti ustanovi, ki je izdala obvestilo; če z odgovorom niso zadovoljni, se lahko pritožijo na Urad za valižanski jezik. Lleucu Meinir na naš urad ni vložila pritožbo; ko bi bila to storila, bi se mi pogovorili s poveljstvom policije in jih opozorili na zakonske obveznosti glede rabe jezika. Namesto tega je Lleucu Meinir vložila na Urad zahtevek za izplačilo 600 funtov odškodnine, s katerimi bi tudijo krila svoje stroške. Zakon o valižanskem jeziku iz leta 1993 pa ne dopušča Uradu, da izplačuje odškodnino kakemu posamezniku, ki mu ni bila priznana pravica do rabe valižančine. Žal takih določil tudi ni v predlogu nove jezikovne zakonodaje, o kateri naj bi v kratkem razpravljala valižanska skupščina.« (Po Guardianu)

# Prvi domorodec v avstralski poslanski zbornici

Ken Wyatt, 57-letni učitelj, je prvi domorodec, ki je bil izvoljen v spodnji dom avstralskega parlamenta. Izvolili so ga v okrožju Hasluck v Zahodni Avstraliji na listi desnosredinske liberalne stranke.

Njegova pot do izvolitve ni bila lahka. Med volilno kampanjo je namreč prejel več grozilnih pisem in drugih sporočil. Prejel je več kot 50 telefonskih klicev in sporočil elektronske pošte, kjer so ga pošiljalci obtoževali, da se zanima samo za vprašanja domorodnih ljudstev. Deležen je bil tudi neposredno žalitev, ko ga je med volilno kam-

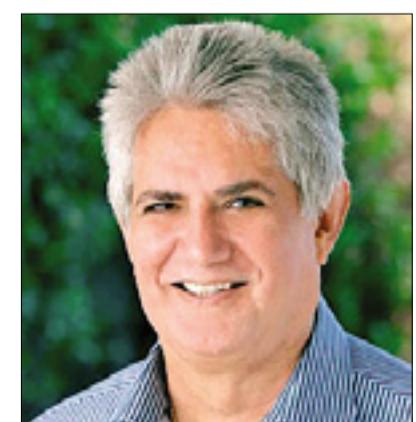
panjo v mestu Guildford neznanec žaljivo nagovoril Stric Tom Wyatt.

Vendar vsi ti napadi niso mogli preprečiti njegove zmage. O tem je dejal, da v Avstraliji ni več prostora za razsistem in da je treba gledati v prihodnost. Po volitvah pa je dejal, da bodo čez 50 let ljudje preučevali, zakaj ne bil izvoljen »in ugotovili bodo, da domorodec ni bil izvoljen zato, ker je bil domorodec«. Dodal je, da so volivci izbrali človeka, za katerega mislijo, da bo zastopal interes vseh prebivalcev okraja Hasluck. Sam pa je na take napade itak navajen, saj so ga že med štu-

dijem v 60. letih in nato na delovnem mestu večkrat žalili, ker se prišteva k domorodcem, čeprav je sin mešanega zakona.

Wyatt je na volitvah prejel skoraj 1000 glasov več kot njegova konkurenca Sharryn Jackson, predstavnica laburistične stranke. Sicer je razmerje med obema strankama zelo uravnoveseno, vendar si je predsednica laburistične stranke Julia Gillard zagotovila podporo Zelenih in nekaterih neodvisnih poslancev, kar naj bi ji zagotovilo pičlo večino v parlamentu.

Ken Wyatt je kot učitelj služboval



# i.podlistek

gorica@ssorg.eu

Št. 108



12. 9. 2010

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

## Draga svobodno in konstruktivno nagovarja vse Slovence

Predsednik DSI Sergij Pahor izraža zadovoljstvo in zadoščenje ob letošnji Dragi

Draga je letos slavila svojo 45. leto, ki ni sicer popolnoma okrogle, a vendarle dokazuje, da gre za eno najstarejših prireditev v zamejstvu. Ko so Jože Peterlin, Maks Šah, Martin Jevničar, Stanko Janežič in drugi začeli s študijskimi dnevi in Dragi nad Glinščico, si gotovo niso predstavljali, kakšna prihodnost čaka njihovo drzno pobudo, s katero so hoteli vlti poguma katoliškim vrstam v zamejstvu, da bi si pridobile mesto v slovenski javnosti. Doživeli so vsakovrstne kritike, zamolčevanje in žolčne ideološke napade, a jim je uspelo. V preteklem tednu je preminul Stanko Janežič, še zadnjí izmed omenjenje četverice - in mi mu izražamo dolžno hvalo - toda njihova ideja živi naprej.

Ce se na vroče potegnemo črto pod letošnjo Drago, ne moremo skrivati zadovoljstva in zadoščenja. Upravičeno smo zadovoljni tako po kvaliteti predavanj in okroglih miz, umirjenosti di-

skutantov in udeležbi, ki je presegla pričakovanja, seveda ob vidni odsotnosti nekaterih predstavnikov in krogov. Neverjetno odobravanje pa je dosegel petkov koncert vokalne skupine Perpetuum Jazzile, ki je priklical pod šotor rekordno število navdušenih poslušalcev. To je bil zares enkraten dogodek poznega tržaškega poletja, ki bo mnogim ostal dolgo v spominu. Izvajalci so s svojim zahtevnim programom pokazali veliko stopnjo uigranosti in smisla za ritem, kar so še podkreplili tudi s posrečenimi potezami in smisom za humor.

Okroglata miza o odnosih med generacijami, ki je potekala v morda nepričakovanim soglasju, je bila zelo konstruktivna in je dokazala, da se mladi zavedajo svojih dolžnosti in da so pripravljeni prevzemati tudi odgovornosti. Čeprav smo v zamejstvu razmeroma dobro seznanjeni s problemi slovenske manjšine na Koroškem, pa so

soboto ugledni koroški predstavniki predstovali veliko novega kar zadeva življenje in razvoj manjšine. Kvalitetna rast, a hkrati tudi upadanje števila manjšincov in šibitev jezikovnega znanja materinščine pri mladih. Nekaj pa se spreminja in Korošči gledajo optimistično v prihodnost.

O krizi etike in sodobnega človeka je po maši, ki jo je daroval goriški škofov vikar Oskar Simčič, govorila Mateja Pevec Rozman, vseskozi kritično glede stanja kulture in duha v matici pa je govoril Drago Jančar, ki je svoje razmišlanje usmeril predvsem na nevarnost umikanja literarnih ustvarjalcev v zasebnost, daleč od resničnih in konkretnih problemov sodobne slovenske družbe in države. Draga je tako potrdila skupni kulturni prostor zamejstva in matice ter ponovno dokazala, da lahko svobodno in konstruktivno spregovori vsem Slovencem.

## DRAGA 2010

Za uspeh velikih načrtov sta potrebna vera in misel in prijateljstvo med izvajalci.

Katica Cukjati  
Slovenska kulturna akademija



## MOSP Festival mladinske ustvarjalnosti v Finžgarjevem domu



Kot je že to ustaljena navada, so tudi letos mladi, teden pred začetkom pouka, zbrali v Finžgarjevem domu na Općinah na Festivalu mladinske ustvarjalnosti. Na voljo so jim bile štiri delavnice, ki so jih pripravili organizatorji Festivala.

Gledališka delavnica je bila najbolj uspešna: fantje in dekleta so se z mladima režiserkama Patrizio Jurinčič in Heleno Pertot - pod mentorstvom profesorcev Lučke Susič - izredno zabavili in pripravili krajsko predstavo z naslovom Gleščki klub. Predstavo so v soboto ponudili v ogled širši publiku, ki se je poštovno nasmejala ob uprizoritvi nekoliko prirejene ameriške nadaljevanke GLEE.

Pri časnikarskih delavnicih sta Julija Berdon in Breda Susič predstavili mladinsko revijo Rast. Kot uvod v delo časnikarskega krožka, ki bo potekal v prihajajoči sezoni, so mladi uredili naslednjo številko, porazdelili so si naloge in urednik postregli poln koš novih idej.

Na Festivalu so letos prvič priredili tudi čustveno delavnico z naslovom Čutim, čutiš, čutimo... koliko je to res v današnji družbi? Socialna delavca Kristina Martelanc in Adam Selj sta sprejela vodenje delavnice in se v dveh srečanjih z udeleženci delavnice iskreno pogovorili ter odkrivali, katera čustva mladi najpogosteje srečujejo, katera najrašči potlačijo, ... Nova izkušnja je vse udeležence navdušila.

V četrtek so udeležnici sodelovali na mednarodni delavnici, ki jo je vodila Mirjam Malalan. Spoznali so delovanje krožka in bili seznanjeni tudi z mednarodnimi izmenjavami, ki jih ima letos krožek na programu.

Festival se je kot običajno prepletal s 45. študijskimi dnevi Draga, tako da so se mladi v petek udeležili okrogle mize o konfliktih in razlikah med generacijami. Zvečer pa so prisluhnili zelo uspešnemu koncertu slovenske jazz in pop vokalne skupine Perpetuum Jazzile.

## DVS BODEČA NEŽA Delovne počitnice ob morju

Ob začetku sezone, kot že po ustaljeni navadi so se tudi letos pevke DVS Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela, skupaj z dirigentko Matejo Černic, podale na pevske vaje v Ankaran. Delovni teden je potekal ob 30. avgusta do 2. septembra in je bil priprava na prihajajočo sezono. Intenzivne pevske vaje so za vsak zbor izredno koristna izkušnja, ki poleg hitrejšega in učinkovitejšega učenja novega in starega repertoarja, nudijo možnost skupnega bivanja. Tako se pevci bolje spoznajo in lepše povežejo v skupnost, kar je izredno pomembno za zbole, ki so živ in instrument.

Pevske vaje so potekale v prostorih župnijskega doma v Ankaranu. Bile so razdeljene na jutranji in popoldanski del. Pred začetkom dopoldanskega dela pa je bila vedno na vrsti telovadba in dihalne, ritmično-

koordinacijske vaje, kar je pri petju izredno pomembno, da je telo sproščeno in dihanje pravilno.

Program je predvideval učenje novega, nekoliko manj resnega, a vsekakor zahtevnejšega repertoarja, ki je obsegal bodisi jazzovsko obarvane harmonije, bodisi ritmično južnoameriško pesem, slovenske ljudske pesmi ter sodobne in druge skladbe.

Poleg pevskega programa pa je skupno bivanje popestrilo še kuhanje, igranje obojke in ogled filmov. V sredo popoldan pa je bil na vrsti čas za oddih in sprostitev, ki so ga dekleta preživelva v Izoli.

Dnevi so hitro minili in že je prišel čas za vrnritev domov. Melodije in harmonije, ki so dekleta in DVS Bodeča neža spremljale na tedenskih vajah pa še vedno odnevajo v njihovih srcih.



## SKD HRAST IZ DOBERDOBA Skupen oddih pod Sv. Višarji

Slovensko kulturno društvo Hrast iz Doberdob od vedenja skrbi, da si odborniki in člani lahko tudi primerno odpocijo in ohranijo prijateljske vezi, kar je bistvenega pomena za dobro in učinkovito sodelovanje med letom. Za to pa že tradicionalno preživijo nekaj poletnih dni v koči sv. Jožefa v Žabnicah.

Tudi za letošnje poletovanje so si pripravili pester program za posameznike in družine. Bivanje pod sv. Višarji v Kanalski dolini so začeli v petek, 13. avgusta in je bilo razdeljeno na dva dela. Prvi je bil namenjen bolj posameznikom in je trajal do 19. avgusta. Drugi del pa je bil pripravljen za otroke od 11. do 17. leta starosti in so ga poimenovali »Hrast kamp«.



V dveh tednih bivanja so si tako člani doberdobskega društva in njihove družine privočili veliko izletov v okoliške kraje, ki nudijo lepo doživetje naravnih bogastev, romanje na sv. Višarje s sv. mašo in večerne družabnosti.

Omembne vreden je »Hrast kamp«, kjer je bila rdeča nit programa namenjenega mladostnikom "zrasti pr Hrasti" in to z nemenom, da bi se pomen družvenega delovanja ovrednotil že od mladih nog.

## i.informacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 370846, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp\_gorica@yahoo.it

Zveza cerkevnih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkevnih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: zcpz\_go@libero.it



## Zbor Jacobus Gallus na gostovanju na Siciliji

Ob koncu meseca avgusta 2010 so pevci zboru Jacobus Gallus odšli na dolgo pričakovano gostovanje na Sicilijo. Priprave na to gostovanje so se začele že ob začetku tega leta. V bistvu je šlo za kulturno - pevsko izmenjavo z zborom MusicAntiqua iz Sirakuz. V prvi polovici julija so pevci tega zabora gostovali v naših krajih in skupaj z zborom Gallus oblikovali zanimiv in odmeven koncert Marijih pesmi v cerkvi Sv. Jerneja na Općinah, tokrat pa so jim pevci zboru Gallus vrnili obisk. Vezni člen med obema zboroma je bila dolgoletna pevka pri zboru Jacobus Gallus, ki je sledila ključu srca in se poročila na Sicilijo, tu pa se je takoj vključila v nov pevski sestav. Prvi »sad« te po-roke je bila izmenjava obeh zborov.

V petek, 27.08.2010, so pevci zboru Jacobus Gallus že na vse zgodaj odpotovali proti Benetkam, od koder so potem odleteli na Sicilijo. Tu so jih pričakali člani zboru MusicAntiqua iz Sirakuz. Po nastanitvi v hotelu so se pevci, kujb izredni vročini, podali na spoznavanje krajevnih znamenitosti. Tako so si prvi dan ogledali znamenite katakombe sv. Ivana. Ogled katakomb je potekal na neobičajen način, saj so pevci postregli s scensko - glasbeno predstavo, ki se je odvijala v soju sveč po hodnikih katakomb.

Sobota je bila posvečena spoznavanju arheoloških ostankov iz starogrške in rimske dobe. Dva prijazna člana pevskega zabora, ki se poklicno ukvarjata z arheološkimi izkopavanji, sta pevci vodila od starogrškega gledališča do rimskega anfiteatra. Ogledali so si tudi jamo Dionizijevo uho, ki slovi po izredno dobrni akustiki. Tu so pevci zapeli nekaj skladb in poželi velik uspeh pri naključnih

poslušalcih. Ker je pevce zvečer čakal nastop v svetišču Madonna delle Lacrime, je bilo popoldne v glavnem posvečeno počivanju in poležavanju na plaži.

Zvečer je bil na sporednu koncert na čast Mariji v spomin na dneve, ko se je začel Marijin kip, ki se je nahajal v spalnici nekega mladega para, solziti. Marijin kip se je solzil kar 4 dneve zaporedoma, dogodek so posneli s filmsko kamero, solze pa so zbrali v epruveti in jih dali v mikrobiološko analizo, ki je pokazala, da gre za solze človeškega izvora. Tega dogodka se znanstveno ne da razložiti, zato trdijo, da gre za čudež, s katerim Maria - božja mati, nekaj sporoča človeštvu. V spomin na ta dogodek organizirajo vsoko leto v Sirakuza izredno bogate verske slovesnosti in pevski festival, na katerem je letos nastopil tudi zbor Jacobus Gallus. Najprej je na koncertu nastopil gostujuči zbor MusicaAntiqua, sledil je zbor Jacobus Gallus, ki se je predstavil s številnimi Marijiniimi pesmimi iz svetovne zborovske zakladnice; na sporednu pa niso manjkale niti slovenske Marijine pesmi od Kogoja do Mava. Za konec pa sta oba zabora skupaj zapela tradicionalno pesem Madonna delle Lacrime, ki jo je za to priložnost pripredil domači dirigent M°Giordano Ricci.

Nedelja je bila posvečena odkrivanju starega mestnega jedra, v katerem lahko odkrijemo ostanke iz številnih zgodovinskih obdobjij od starogrških do baroka in sodobne arhitekture. Popoldan pa so si pevci privoščili izlet z ladjo in si tako ogledali mesto še z druge perspektive. Zvečer je pevce čakalo še srečanje z gostitelji. Gostoljubni Sicilijan-



ci so pevci skušali prikazati vse vidike življenja na Siciliji, zato so za poslovni večer pripravili izbor tipičnih jedi od raznih zelenjavnih jedi in piščančka v limonini omaki do kus kusa, sirov z raznimi omakami itd. Levji delež pa so na tej pogostitvi imeli tipične sladice iz manjdeljinov, skute, sadja. To je bila prava paša za oči in burbončice. Ker pa je šlo predvsem za kulturno izmenjavo, so pevci zboru MusicAntiqua na poslovilno večerjo povabili tudi kantavtorja Carla Muratoreja, ki je pevcem predstavil tipične domače pesmi in na hudomušen način prikazal njihovo vsebino, posredno pa tudi življenje na otoku.

Zadnji dan gostovanja so se pevci podali še v bližnje mestece Noto, ki slovi po izjemno lepih baročnih stavbah. V pozni popoldanskih urah pa jih je čakal še povratek v Trst in v hladen jesenski vsakdan.

Gostovanje na Siciliji se bo gotovo zapisalo v anali zabora Gallus kot eno iz med bolj zanimivih in zabavnih. Kljub visokim temperaturam in precejšnjim kulturnim razlikam, s katerimi so se pevci na skrajnem jugu Italije srečali (npr. točnost je na jugu z golj posjem, tako da se je koncert začel "že" ob 22.00), je bilo vzdušje med pevci ves čas izredno sproščeno in veselo.

**Nada, soprano:** To je bilo moje prvo daljše potovanje z zborom in še zdaleč si nisem pričakovala, da se bom tako zabavala. Bilo je res enkratno.

**Kristina, soprano:** Idealna harmonija sonca, glasbe in srčne topline! Ko so v soboto ubrano zazvenela grla so bili v hipu pozabljeni vsi žulji in boleče noge, pridelane v vinem, da bi čim več odnesli s prelepe Sicilije.

**Luisa,** alt v zboru MusicAntiqua in v zboru Jacobus Gallus, prva pobudnica pobratenja: Pobratere dveh zborov mi je ponudilo priložnost, da boljše spoznam dve mesti na dveh skrajnih koncih Italije. V obeh primerih so izstopali običaji, petje, užitek pri dobri hrani in vinu, spoznavanje zgodovine, občudovanje arhitekture in lepot kraja samega in nenazadnje dobra volja in požrtvovalnost pevcev. Dobra zamisel, odlična izvedba.

**Igor, tenor:** »Super!«

**Obvestilo:** Zbor Jacobus Gallus bo z vajami začel v sredo 15. septembra ob 20. uri v prostorih Glasbene matice. Vse, ki radi pojete in ljubite zborovsko glasbo, vabimo k sodelovanju. Pri-

dite na vaje vsako sredo in vsak petek ob 20:00 na Glasbenu matico. Info: 0039 328 7012371 ali valentin.sancin@gmail.com ali pošči nas na Facebooku.



### Komentarji

Zborovodja Marko Sancin:



Siracusa je zanimivo mesto, ki je nekako podobno Trstu. Siracusani imajo bogato zgodovino, njihovo mesto pa je bilo do pred par stoletij zelo pomembno; tako kot tržačani tožijo za preteklostjo, ki se ne bo nikoli vrnila in živijo med odlično ohranjenimi zgradbami iz IV. Stol. Pred n.š. in podprtijami iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Imajo pa veliko spoštovanje do kulture, katero gojijo v vseh oblikah, so gostoljubni in prijazni. Mislim, da je zbor Jacobus Gallus to cenil in se je klub neznošni vročini potrudil in se lepo predstavil pred občinstvom ogromnega svetišča posvečenega Mariji. Zdaj nas čaka nova sezona, z novimi izvivi, morda z novimi pevci (kdo ve? Vedno čakamo na naval mladih), nov program in novi koncerti. Dokler bo vzdušje in volja do dela in napredovanja taka, kot so jo pevci pokaza-



li v teh dveh letih, si lahko pričakujete od nas marsikaj!

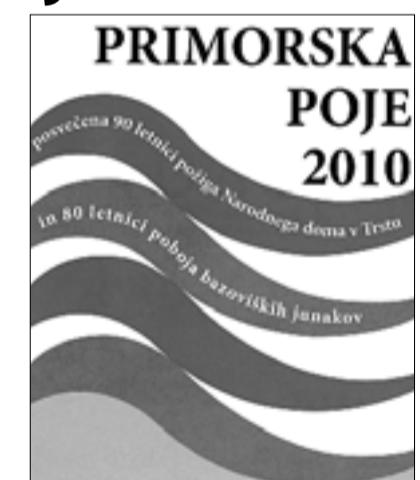
**Valentina, predsednica:**

Izlet na Sicilijo je bil za naše pevce izredna priložnost. Starejši člani so obnovili staro prijateljstvo, novejši pa so bolje spoznali sopevce. Obehem pa smo v Sirakuzi spet srečali člane zabora MusicAntiqua, s katerimi smo že julija pri nas navezali prijateljske stike. Sicilijanci so dokazali veliko zanimanje za našo skupnost in za ljudsko glasbeno dediščino. Gostovanje so omogočili naši člani ter stalni pokrovitelji zabora, ZSKD, Slovenska Prosveta in Glasbena matica, katerem se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala pa gre naši članici Luisi Viginji, ki se je pred leti preselila na Sicilijo, izbrala zbor MusicAntiqua in bila tako prva pobudnica te uspele glasbene zamenjave. Letošnja glasbena povezava Trst-Sirakuza se je zaključila z dogоворom: naslednjic je bosta zabora srečala na poti, morda v Rimu.

## Zaključni koncert Primorske poje - Bazovica

V sklopu prireditev ob početju 80. obletnice ustrelitve bazovških junakov prireja Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s slovenskim kulturnim društvom Lipa iz Bazovice zaključni koncert revije Primorske poje v petek, 17. septembra ob 20. uri v športnem centru Zarja v Bazovici.

Organizatorji Primorske poje, Zveza pevskih zborov primorske, Zveza slovenskih kulturnih društev in druge partnerske organizacije, so se odločili letosno, 41. izvedbo najpomembnejše pevske revije v Zahodnoslovenskem prostoru, v celoti posvetiti prav 80. obletnici pobaža bazovških junakov in hkrati 90. obletnici požiga Narodnega doma v Trstu. To posvetilo bo izraženo zlasti na zaključnem koncertu celotne revije, ki se je pot po ustalenem odvijala med februarjem in aprilom, saj bo izjemoma potekal septembra meseca.



Zveza slovenskih kulturnih društev in njene članice so v sklopu letosnje 41. revije Primorske poje organizirale šest večerov, tri na Tržaškem, dva na Goriškem in enega na Videnskem. Slovesnosti koncerta bodo priča zlasti nastopajoči zbori, na odru dvorane športnega centra Zarja se bodo namreč zvrstili: domači MePZ Lipa (dir. Tamara Ražem-Locatelli), ŽePZ Rože iz Nove Gorice (dir. Silvan Zavadla), MoPZ Bazovica iz Reke (dir. Franjo Bradvica), MoPZ Štefko Kosovel iz Ajdovščine (dir. Matjaž Šček) in TPPZ Pinko Tomažič (dir. Pia Cah). Tudi program, ki ga bodo zborovi izvedli je deloma prilagojen namenu koncerta. Ob zaključku pa bo vseh 200 nastopajočih pevcev za počastitev dogodka slovensko zapelo Vstajenje primorske. (mlis)

## agenda - agenda - agenda

### NATIVITAS 2010

ZSKD sprejema do 30. septembra 2010 najave koncertov v okviru mednarodne božične revije Nativitas. Vsak zbor/društvo lahko prijavi koncert, kjer nastopa eden ali več zborov.

### ČUFARJEVI DNEVI 2010

23. Festival ljubiteljskih gledališč se bo odvijal od 14. do 19. novembra 2010 v Gledališču Toneta Čufarja v Jesenicah. Sodelujejo lahko ljubiteljska gledališča, društva in igralske skupine s predstav (za odrasle) v slovenskem jeziku, ki so bile primerno upravljene leta 2010. Rok za prijavo zapade 24. septembra 2010. Razpisni pogoji so na razpolago na spletni strani ZSKD.

### POZOR MALE PEVSCHE SKUPINE

Revija izbranih malih pevskih skupin Slovenije 2010 bo v baročni dvorani graščine v Radovljici v soboto, 23. oktobra 2010. Sodelujejo lahko male pevske zasedbe od 3 do največ 11 pevcev. Rok prijave zapade 24. septembra 2010. Ostale informacije so na razpolago na spletni strani ZSKD.

### Uradni ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,  
e-pošta [trst@zskd.org](mailto:trst@zskd.org)

Gorica: tel. 0481 531495,  
e-pošta [gorica@zskd.org](mailto:gorica@zskd.org)

Čedad: tel. 0432 731386,  
e-pošta [cedad@zskd.org](mailto:cedad@zskd.org)

Solbica: tel. 0433 53428,  
e-pošta [rejiza@zskd.org](mailto:rejiza@zskd.org)

[www.zskd.eu](http://www.zskd.eu)



KOŠARKA - Svetovno prvenstvo v Turčiji

# Slovenija končala prvenstvo na 8. mestu

Proti Rusiji usodna zadnja četrtina po zanesljivem vodstvu



Obkoljeni Dragić med tekmo proti Rusiji  
ANSA

**Slovenija - Rusija 78:83 (23:21, 37:30, 59:52)**

**SLOVENIJA:** Slokar 12 (4:4), Bečirović 12 (5:6), Udrih 5, Nachbar 20 (3:3), Dragić 15 (4:6), Zupan 3, Vidmar 4, Brezec 7.

**RUSIJA:** Bikov 2, Fridzon 18 (3:3), Žukanenko 12 (5:6), Ponkrasov 10 (6:6), Monja 13, Voronov 9 (5:5), Mozgov 19 (11:12).

Prosti meti: Slovenija 16:19, Rusija 30:32. Met za dve točki: Slovenija 19:33, Rusija 16:37. Met za tri točke: Slovenija 8:24 (Nachbar 3, Bečirović, Udrih, Dragić, Zupan, Brezec), Rusija 7:15 (Fridzon 3, Monja 3, Žukanenko).

**ISTANBUL** - Košarkarji Slovenije so 16. svetovno prvenstvo v Turčiji sklenili na osmem mestu, potem ko so v zadnjem nastopu izgubili z Rusijo. Čeprav tekma za sedmo mesto ni odločala o ničemer, razen o končni razvrstitvi, so slovenski košarkarji že v startu pokazali več volje in motivacije kot na prejšnjem srečanju proti Španiji. Malce je pri tem pretiraval le Boštjan Nachbar, ki je iz jeze, ker mu je Sergej Monja v prvih petih minutah zabil osem točk, ob menjavi vrgel plastenko vode ob tla, ki se je odprla, voda pa razlila po parketu.

Fantje ob igrišču so jo z brisačami hitro pobrali, Slovenija pa je navkljub odsotnosti kapetana Janeke Lakoviča, ki ni igral zaradi bolečin v gležnju, narekovala ritem igre. Dolgo časa je bilo srečanje izenačeno, saj nobena ekipa ni ravno blestela, nato pa je Slovenija v zaključku polčasa vendarle prišla do malo bolj otipljive prednosti. Zahvaljujoč razpoloženemu Goranu Dragiću ter iznajdljivemu Saniju Bečiroviču je odšla na odmor s sedmimi točkami naskoka.

Prednost je Slovenija držala v svojih rokah vse do črnih trenutkov na začetku zadnje četrtine. Slovenija je namreč z delnim izidom 12:0 prišla od zaostanka desetih točk (62:52) do koša prednosti. Na sceno je tedaj stopil Nachbar, ki je v zadnji četrtini dosegel 11 točk. Najprej je s trojko vrnil Slovenijo v vodstvo, dve minuti in trideset sekund pred koncem pa jo je z svojo 20. točko popeljal v vodstvo 74:69.

Pot do zmage Slovenije je bila odprtta, žal pa tako niso mislili košarkarji Rusije, ki so z delnim izidom 10:0 prevzeli vodstvo in ga v tesni končnici uspešno ubranili.

Eden od sodnikov na tekmi je bil Tržačan Cerrebuchi.

**KOLESARSTVO - Še nepojasnjene okoliščine nesreče na etapni dirki po FJK**

# Casarotto se bori s smrtjo

*Voznik terenskega vozila iz Tržica trdi, da ni vedel za dirko - Ali res ni bilo oznak? - Kirurški poseg ni mogič - Ukinili zadnjo etapo*

**VIDEM** - Thomas Casarotto, član kolesarske ekipe Arcobaleno Generali iz Mester, je bil sinoči še živ, njegovo zdravstveno stanje pa je skoraj brezupno, saj možganskih poškodb ni mogoče odpraviti.

Terensko vozilo, v katerega je na petkov etapi dirke po Furlaniji Julijski krajini za kategoriji elite in under 23, trčil 19-letni kolesar iz Schia (Vicenza), ki bilo, kot je sprva kazalo, parkirano ob cesti, ampak naj bi se, kljub zaprtju ceste v kraju Pesaris v Karniji, gibalo na progi. Tako menijo karabinjerji iz Tolmeča, ki preiskujejo dinamiko hude nesreče.

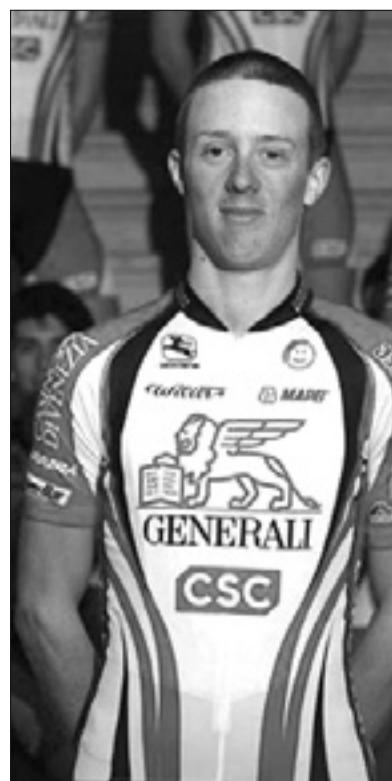
Terensko vozilo Suv Honda CRV je vozil 64-letni Roberto Russi iz Tržiča, ki je povedal silam javnega reda, da ni vedel, da je bila cesta zaprta zaradi kolesarske dirke. Tržičan se je v promet na deželni cesti v kraju Pesaris (v bližini kraja Prato Carnico) vključil z neke stranske občinske ceste. Kmalu zatem naj bi prišlo do trčenja s Casarottom, ki naj bi se po strmini spuščal s hitrostjo okrog 70-80 km/h, saj je zasledoval vodilne. Russi je obtožen nemamerne povzročitve telesnih poskodb. V terenskem vozilu je bila tudi njegova žena Graziella. Karabinjerjem je zatrnila, da ob cesti ni bilo uradnih znakov, ki bi opo-

zarjali na prihod kolesarjev. Russijevo je povedala, da sta z možem opazila le, da je v nasprotno smer drvel avtomobil. »Mislimo sva, da gre za rešilec in sva se ustavila ob robu cestička. Hitro zatem je v naš avto trčil kolesar,« je dejala Russijeva. Tržičana imata v Pesariisu vikend hišico.

Računalniška tomografija možganov (CT), ki so jo izvedli včeraj po poldne v videmski bolnišnici, je pokazala, da je Casarottovo zdravstveno stanje brezupno. Zdravniki so brez moči, saj kolesarju iz Schia ne morejo pomagati niti s kirurškim posegom.

Včerajšnjo zadnjo etapo dirke po FJK, od kraja Arta Terme do Vidma, so organizatorji v znam žalovanja ukinili. Kolesarji pa so se odločili, da vseeno simbolično v strnjeni koloni prikolesarju do cilja v Vidmu.

Huda nesreča se je pred kratkim, 7. avgusta, pripetila tudi na dirki po FJK za ljubitelje. Pri spustu iz Ravascletta se je huje poškodoval slovenski kolesar Andrej Ličen iz Postojne, član kluba Bicikel.com. Zaradi pretresa možganov je bil kar nekaj tednov v komi. Njegovo zdravstveno stanje se je nato, k sreči, izboljšalo in je zdaj pri zavesti.



Thomas Casarotto

**POLFINALE - Igrala bo proti ZDA**

## Turčija finalist po pravi srhljivki

ISTANBUL - Košarkarji ZDA in Turčije so finalisti letosnjega 16. svetovnega prvenstva v Turčiji.

**ZDA - Litva 89:74 (23:12, 42:27, 65:53)**

ZDA: Billups 3, Durant 38 (5:5), Westbrook 12 (4:4), Gay 2, Igudala 9 (3:6), Curry 3, Gordon 3, Love 6 (2:2), Odom 13 (1:3).

LITVA: Kalnietis 10, Mačiulis 9 (1:2), Pocius 13 (2:2), Gecevičius 6, Delininkaitis 8 (1:1), Jasaitis 5 (2:2), Kleiza 4 (2:2), Jankunas 4, Javtokas 15 (1:2).

Prosti meti: ZDA 15:20, Litva 9:11. Met za dve točki: ZDA 25:46, Litva 16:42. Met za tri točke: ZDA 8:25 (Durant 5, Billups, Curry, Gordon), Litva 11:28 (Pocius 3, Gecevičius, Kalnietis, Mačiulis po 2, Delininkaitis, Jasaitis).

Litovci so proti ZDA odločno krenili v dvoboj, dobro zanimali in povedli s 4:0, a so jih ameriški košarkarji kmalu ujeli in nato na krilih izjemno razpoloženega Kevina Duranta, ki je že v prvi četrtini, ki se je končala s 23:12 za ZDA, zbral 17 točk, ob polčasu 24, na koncu pa skupaj kar 38 točk, tudi povedli. Po tem se vzhodnoevropskim košarkarjem ni več uspelo približati na manj kot deset točk zaostanka. Na tekmi je pravico delil tudi slovenski mednarodni sodnik Saša Pukl.

**Turčija - Srbija 83:82 (17:20, 35:42, 60:63)**

SRBIJA: Teodosić 13 (2:2), Tepić 5 (2:2), Rašić 2, Bjelica 2, Marković 2, Savanović 15 (3:4), Kešelj 18 (4:5), Krstić 15 (7:10), Perović 2, Veličković 8.

TURČIJA: Guler 3 (1:1), Onan 14 (7:8), Ilyasova 6 (2:4), Erden 9 (3:6), Tunçeri 12, Gonlum 6 (2:3), Arslan 12 (3:4), Asik 5 (1:3), Turkoglu 16 (1:4).

Prosti meti: Srbija 14:28, Turčija 18:34. Met za tri točke: Srbija 12:29 (Kešelj 4, Teodosić 3, Savanović 2, Veličković 2, Tepić), Turčija 9:23 (Arslan 3, Turkoglu 3, Tunçeri 2, Onan 1).

Srhljivka se je končala z zmagoščanjem Turkov, zmagovali točki pa je 0,5 sekunde pred koncem z enostavnim polaganjem dosegel Terem Tunçeri, na katerega so srbski igralci v obrambi povsem »pozabili«. Izbranci srbskega selektorja Dušana Ivkovića so imeli večji del tekme gostitelje v svoji oblasti. Z dobro obrambo in strpno igro v napadu so povsem razoroožili vidno nervozne Turke.

**DANES - za 5. mesto: 14.00 Argentina - Španija; za 3. mesto: 18.00 Srbija - Litva; za 1. mesto: 20.30 ZDA - Turčija**

## FORMULA 1 Španec Alonso po 22 mesecih osrečil Ferrari

MONZA - Španski dirkač Fernando Alonso (Ferrari) je bil najhitrejši v kvalifikacijah za današnjo VN Italije v Monzi, letosnjem 14. preizkušnjo za točke svetovnega prvenstva. Za dvakratnim svetovnim prvkom v formuli 1 sta se uvrstila Britanec Jenson Button (McLaren) in Brazilec Felipe Massa (Ferrari). Britanec Lewis Hamilton, vodilni v skupni razvrstitvi, je kvalifikacije končal na petem mestu. Ferrari bo po zaslugu Alonsa prvič po dolgih 22 mesecih dirko začel s prvega startnega položaja. To je zadnje uspelo Massi novembra leta 2008 na VN Brazilije.

## Vuelta: vodilni Anton v bolnišnici

BILBAO - Štirinajsta etapa kolesarske dirke po Španiji je postregla s pravo dramo. Vodilni Španec Igor Anton (Euskaltel-Euskadi) se je namreč zapletel v padec in moral zaradi poškodb odstopiti. Rdečo majico vodilnega je po 186 kilometrov dolgi etapi od Burgosa do Pene Cabarge prevzel Italijan Vincenzo Nibali (Liquigas), ki je v etapi zasedel drugo mesto. Za 20 sekund ga je premagal le Španec Joaquín Rodríguez, ki bo Italijani najbrž tudi edini tekmeč za končno zmago. Trenutno je razlika med njima vsega štiri sekunde.

## Nadal prvi finalist

NEW YORK - Belgijka Kim Clijsters in Rusinja Vera Zvonareva sta finalistki ženskega dela odprtrega teniškega prvenstva ZDA, Nadal pa je prvi moški finalist. Izidi: Clijsters - V. Williams 4:6, 7:6 (2) in 6:4, Zvonareva - Wozniacki 6:4 in 6:3; Nadal - Južni 6:2, 6:2, 6:3, 6:4.

## Hrvaška prvak

ZAGREB - Hrvaška reprezentanca Ratka Rudića je v finalu evropskega prvenstva premagala Italijo s 7:3 (2:2, 1:0, 2:0, 2:1). Bronasto odličje so osvojili Srbi po zmagi nad Madžari z 10:8 (3:1, 2:2, 2:1, 3:4).

**KOLESARSTVO - Še nepojasnjene okoliščine nesreče na etapni dirki po FJK**

## »Vseh križišč le ni mogoče zavarovati«

**VARHOST - Radivoj Pečar**  
Radivoj Pečar, tehnični direktor in duša lonjerske kolesarske dirke ZSSDI (prav tako za kategoriji Elite in Under-23), je bil zelo prizadet zaradi tragičnega dogodka, ki se je pripetil v Karniji. Thomas Casarotto je pred leti tekmoval tudi za ekipo Zalf Fior Desireè, ki je s svojimi kolesarji večkrat slavila zmago na lonjerski dirki. Pečar Casarotta sicer osebno ne pozna: »Vsem, da je odličen in zelo perspektiven kolesar. Navsezadnje se je ponesrečil, ko je skušal ujeti skupino ubežnikov. To pomeni, da je tudi na dirki po FJK igral pomembno vlogo,« je dejal Pečar. »Do takih nesreč lahko žal pride, prepričan pa sem da so organizatorji dobro poskrbeli za varnost. Vseh stranskih cest, še posebno manjših in manj pomembnih, ni mogoče stoddostotno zavarovati. Pred petnajstimi leti se je hujša nesreča pripetila tudi na naši dirki v Lonjingu. Pri Bazovici je nek kolesar zapeljal čez luknjo na cesti in pri padcu utрpel poškodbo možganov. Spominjam se, da je bil kolesar v bolnišnici nekaj dni v komi. Nato pa se je zdravstveno stanje izboljšalo in je popolnoma okreval,« se spominja Pečar, ki je še dodal: »Ni mi pa jasno, zakaj na dirki po FJK med ubežniki in zasledovalci ni bilo motoristov, ki skrbijo za varnost in so odgovorni, da na proggi ne zaidejo ljudje oziroma vozila. Na lonjerski dirki angažiramo vsako leto dvajset motorjev, kar je veliko. Varnost kolesarjev je prva skrb vsakega tehničnega direktorja dirke.« (jng)



**NOGOMET** - V A-ligi »kriza« velikih

# Inter s težavo Polom Rome in Milana

## Inter - Udinese 2:1 (1:1)

STRELCA: Lucio v 7., Floro Flores v 31. in Eto'o v 67. min.

INTER (4-2-3-1): Julio Cesar 6, Zanetti 6, Lucio 6.5, Samuel 6, Chiavu 5.5 (od 55. Cordoba 5.5), Mariga 5, Cambiasso 6, Biabiany 5.5 (od 63. Pandev 5.5), Sneijder 7, Eto'o 7, Milito 4.5 (od 81. Muntari sv)

UDINESE (3-4-3): Handanovič 5.5, Zapata 6, Benatia 5.5 (od 84. Cuadrado), Domizzi 5.5, Pinzi 6.5, Inler 6.5, Asamoah 6, Pasquale 6 (od 59. Angella 4.5), Sanchez 7, Floro Flores 6.5 (od 63. Corradi 5.5), Di Natale 6.5.

MILAN - Inter je še naprej ble-  
da senca lanske ekipe, kar pa je po-  
kazal, je bilo dovolj, da je ukrotil go-  
ste iz Vidma, čeprav so končni izid  
določil epizode. Benitezovo moštvo  
premalo podaja v globino, člani raz-  
nih reprezentanc (Maicon je bil od-  
soten), še posebno pa Milito, pa so  
daleč od optimalne forme.

Udinese je že v 6. minutih po-  
daril gostiteljem uvodni gol, ko je Lu-  
cio prestregel žogo po nerodnem po-  
segcu Handanoviča in slovenskega

vratarja premagal z močnim dia-  
gonalnim strehom. Inter je začel dobro,  
še posebno razpoložen je bil Sneij-  
der, vendar pa so gostiteljem ritem  
in ideje kmalu pošli, okrnjeni Udi-  
nese pa je počasi reagiral. Posebno  
nevaren je bil Sanchez (Benitez ga  
baje želi privabiti v Inter). Floro Flo-

res je »pobegnil« Luciu in izenačil z  
glavo po prostem udarcu Pinzija.

Pred koncem polčasa je Handanovič  
odbil strel Milita in se oddolžil na-  
vijacem za napako ob prilik Inter-  
jevega gola. Ni pa mu uspelo postati  
junak dneva, ko je v drugem pol-  
času sodnik dosodil 11-metrovko v  
korist Interja, potem ko je Angella  
nerodno posegel z roko v svojem ka-  
zenskem prostoru. Handanovič je si-  
cer Eto'jev strel z bele točke odbil,  
a naravnost nazaj v noge kamerun-  
skega šampiona, ki je tako postavil  
končni izid 2:1.

## Cesena - Milan 2:0 (2:0)

STRELCA: Bogdani v 31. in  
Giaccherini v 44. min.

## Cagliari - Roma 5:1 (3:1)

STRELCA: Conti v 8., De Rossi  
(R) v 18., Matri (11-m) v 23., Ac-  
quafresca v 38., Matri v 47. in Lazzari  
v 88. mi.

VRSTNI RED: Inter, Cagliari in  
Cesena 4, Milan, Parma, Sampdoria,  
Chievo, Bari in Genoa 3, Fiorentina,  
Napoli, Bologna, Inter, Palermo in  
Roma 1, Catania, Juventus, Udinese,  
Brescia, Lazio in Lecce 0.

DANES: ob 12.30 Brescia - Pa-  
lermo; ob 15.00 Juventus - Sampdoria,  
Lazio - Bologna, Lecce - Fio-  
rentina, Catania - Parma, Genoa -  
chievo; ob 20.45 Napoli - Barri

1. SNL - Izidi: Maribor - Pri-  
morje 1:1, Celje - Luka Koper 2:1, Hit  
Gorica - Triglav 2:1.

**NOGOMET** - V četrtem krogu B-lige

# Triestina do prve točke v gosteh

Testini že v prvem polčasu »ulovil« domače - Forma rase

## Empoli - Triestina 1:1 (1:1)

STRELCA: v 10. Coralli, v 33. Te-  
stini.

EMPOLI (4-2-3-1): Handanovič;  
Vinci, Mori, Stovini, Gorzegno; Moro,  
Musacci; Lazzari (20.dp Valdifiori), Foti  
(11.dp Mchedlidze), Fabbrini (1.dp Ce-  
saretti); Coralli. Trener: Aglietti.

TRIESTINA (4-4-2): Colombo 6;  
D'Ambrosio 6, Scuro 5.5 (41. D'Aiello  
6.5), Brosco 6, Malago' 5.5; Toledo 6.5,  
Filkor 6 (39.dp Antonelli), Matute 6.5,  
Testini 6.5; Marchi 6, Godeas 5.5 (27.dp  
Gissi). Trener: Iaconi.

SODNIK: Corletto iz Castelfranca Ve-  
neta 6; OPOMINI: Malago' Filkor, Colom-  
bo, D'Ambrosio, Testini, Mori.

Triestina je v Empoliju doseglj prvo  
točko sezone v gosteh. In to povsem zaslu-  
ženo, saj je v drugem polčasu celo imela na  
razpolovo več nevarnih priložnosti kot domača  
ekipa, ki je gospodarila na igrišču le  
dvajset minut sredi prvega polčasa in v  
uvodnih desetih minutah drugega. Pozitivno  
je, da laconijevi varovanci pridobivajo  
na samozavesti in so vedno bolj prepriča-  
ni, da je obstanek v B-ligi dosegljiv tudi brez  
dodatnih okrepitev. Razen redkih izjem na-  
mreč ni nasprotnik, ki bi vzbujali strah.

KLUJČNI DOGODEK - Nedvonomo  
zadetek Testinija v 33. minutu. Gol kape-  
tana je prerezal krila Empoliju ravno v tre-  
nutku, ko so bili domači igralci prepriča-  
ni, da lahko podvojijo. Seveda je doseže-  
ni zadetek blagodejno vplival na počutje  
Godeasa in ostalih, ki so nato igrali veliko  
bolj sproščeno.

TEKMA - Empoli je izkoristil prvo pri-  
ložnost s Corallijem, ki je z glavo preusmeril  
v gol Lazzarijevo podajo (nekoliko sta za-  
spala Malago' in Scuro). Isti igralec bi lahko  
podvojil 15 minut kasneje, a je streljal mi-  
mo vrat, medtem ko je Laazzarijev strel v  
31. minutu na gol črti odbil Scuro. Le dve  
minuti kasnejše je po protinapadu in po le-  
pih podajah najprej Marchija in nato Matute-  
ja prišel do strela Testini in ukanal Jas-  
mina Handanoviča.

V drugem polčasu je bolje začel Em-  
poli. Najprej z Morijem in nato znova z Laz-  
zarijem je ogrozil Colomba, a sledil je pre-  
porod Triestine, ki je v štirih minutah ustvra-  
nila tri priložnosti. Najprej je Godeas z gla-  
vo previsoko ciljal, nato pa je moral Han-  
danovič dvakrat odločilno poseči po stre-  
lih Toledo in Marchija. Po dveh priložno-  
stih za domače (Gorzegno z glavo in  
Mchedlidze z razdalje) pa je prav v zadnjih  
minuti Antonelli prisilil slovenskega vratarja  
na novo uspešno obrambo.

KAJ JE ŠLO - Reakcija Triestine po  
prejetem golu je bila zelo pozitivna. Ob tem



Kapetan Triestine  
Emiliano Testini je  
bil tokrat pred  
golom  
hladnokrvni

je prvič doslej nasprotnik zaključil tekmo  
bolj izčrpan kot laconijevi varovanci. Med-  
tem ko so se trije domači igralci morali zdra-  
viti zaradi krčev, teh fizičnih težav Tržača-  
ni niso imeli. Zelo pozitiven je bil vstop  
D'Aiella (zelo dobro je omejil Coralla), »tem-  
nopoliti« del tržaške vezne vrste (Toledo in  
Matute) pa je bil najbolj aktivni.

Top: Prej sicer ni prišel do izraza, a Te-  
stini je hladnokrvno izkoristil prvo prilož-  
nost, ki jo je imel na razpolago.

KAJ NI ŠLO - Na sredini igrišča še  
vedno primanjkuje kakovosti. Sicer včeraj ni  
igral poškodovani Lunardini, ki je edini pra-  
vi organizator igre Triestine. V prihodnjih  
nastopih pa se bodo morali laconijevi va-  
rovanci nekoliko brzdati, saj je pet prejetih  
opominov preveč in v prvenstvu lahko tu-  
di prekomerno število prejetih rumenih kartonov  
spravi v težave trenerja pri izbirah za-  
radi diskvalificiranih igralcev.

Flop: Godeas še vedno ni na starem  
nivoju, čeprav je viden napredek v primer-  
javih s prejšnjimi tekmmami. Tudi sodelovanje  
z Marchijem je boljše in nekaj kombinacij  
ni uspelo res za malenkost.

NA DRUGIH IGRIŠČIH - Tesser  
vztraja. V pričakovanju tekme Modene  
ostaja Novara sama na vrhu in to ni slu-  
čajno. Moštvo iz Piemonta je namreč zelo  
uigrano in najbrž bodo morali tekmcici  
v boju za napredovanje računati tudi na-  
nje. Zmagli Siene in Atalante pa nikogar ne  
presenečajo, saj imata ti dve ekipi objekti-  
vno kakovostnejše postave od vseh drugih

drugoligašev. Do prve zmage se je dokopal Torino, tako da ostaja sama na dnu le-  
stvice Piacenza, ki je imela pred prven-  
stvom drugačne ambicije.

Iztok Furlanič

B-LIGA IZIDI 4. KROGA						
Varese 3:1, Empoli - Triestina 1:1, Frosinone - Portogruaro 1:0, Novara - Grosseto 2:1, Pescara - Atalanta 0:2, Piacenza - Ascoli 2:4, Sassuolo - Torino 1:2, Siena - Cittadella 3:1, Vicenza - Livorno 0:0, Padova - Reggina 4:0, Crotone - Modena bo justri ob 20.45	Novara	4	3	1	0	7:2 10
Ascoli	4	2	2	0	7:3	8
Atalanta	4	2	2	0	4:0	8
Siena	4	2	2	0	7:4	8
Vicenza	4	2	1	1	6:4	7
Modena	3	2	1	0	3:1	7
Empoli	4	1	3	0	4:3	6
Portogruaro	4	2	0	2	4:5	6
Padova	4	1	2	1	6:3	5
Frosinone	4	1	2	1	4:4	5
Livorno	4	1	2	1	4:5	5
Triestina	4	1	2	1	3:4	5
Varese	4	1	2	1	3:4	5
Sassuolo	4	1	1	2	6:4	4
Torino	4	1	1	2	5:6	4
Albinoleffe	4	1	1	2	4:7	4
Reggina	4	1	1	2	3:6	4
Crotone	3	0	3	0	2:2	3
Cittadella	4	1	0	3	3:8	3
Grosseto	4	0	2	2	3:5	2
Pescara	4	0	2	2	1:4	2
Piacenza	4	0	1	3	3:8	1

PRIHODNJI KROG : 17.9. ob 20.45 Varese -  
Pescara; 18.9. ob 15.00 Triestina - Padova,  
Albinoleffe - Crotone, Ascoli - Empoli, Cittadella -  
Frosinone, Grosseto - Piacenza, Livorno -  
Portogruaro, Reggina - Modena, Siena - Atalanta,  
Torino - Novara; 20.9. ob 20.45 Sassuolo - Vicenza

## Rokomet: Tržačani napredovali v drugi del

### Mestrino - Pallamano TS 24:26 (10:13)

PALLAMANO TS: Zaro, Postogna, Sedmak, Radojkovič 7, Oveglia, Campagnolo, Kerpan, Di Nardo 1, Pernich, Anici 1, Carpanese 1, Lo Duca 3, Visintin 4, Nadoh 9. Trener: Bozzolla.

FERRARA - Tržački rokometarji so v kvalifikacijah državnega pokala v skupini G v Ferrari premagali tudi Mestrino in se tako uvrstili v drugi del, v katerem bodo igrali proti Mezzocoroni, ekipi iz elitne A-lige. Prva tekma bo v soboto ob 18.30 v Trstu, druga pa čez sedem dni še v gosteh. Mestrino je z goloma prednosti vodil le v drugem polčasu, kar pa ni zmedlo Bozzolovih varovcev, ki so takoj reagirali in povedali za +4. Včeraj se je ekipi pridružil tudi Matej Nadoh, ki je te dni postal oče malega Žana.

## Košarka: AcegasAps izgubil in izpadel

### AcegasAps TS - Virtus Siena 68:73 (33:33)

ACEGASAAPS: Vidani 4, Raspino 5, Colli 8, Moruzzi 15, Benfatto 12, Lenardon 1, Maiocco 10, Mago, Bocchini 6, Contento 7. Trener: Dalmasson. PIACENZA - Na prvi letosnji uradni tekmi, v polfinalu prvega dela državnega pokala A-lige amaterjev, so moralni tržački košarkarji priznati premoč Siene. S porazom so tako Tržačani že za-  
ključili s pokalnimi nastopi. Dalmassonovi varovanci so igrali zelo nihajoče, v oddo-  
čnih minutah nezbrano. »Treba je še veliko trenirati. Nismo še v pravi formi,« je pri-  
nal trener tržaškega AcegasAps.

BALINANJE - Prvenstvo ZSŠDI je doživeljalo svoj epilog

# Prvak je Gaja, finale je bil zanimiv



Finalisti letosnjega  
balinarskega  
prvenstva ZSŠDI

SLOSPORT

S pričakovanjem zmagoslavjem Ga-  
jevih balinarjev se je v petek zaključila  
letosnja izvedba zamejskega balin-  
arskega prvenstva. Njihova pot do zmage  
pa je bila vse prej kot lahka, saj se je iz-  
redno zanimiv obračun med njimi in  
Nabrežinci odločil pri dvojicah, kjer je  
ob izteku časa neutrudni Pino Natural  
približal odločilno kroglo k balin-  
čku. Sokol je tokrat zapravil številne pri-  
ložnosti, če ne prav za zmago pa vsaj za  
remi. V pr



**ODOBJKA** - Jadranski pokal

# Za uvod pričakovana zmaga Sloga Tabor na gostovanju v Gorici

**Olympia - Sloga Tabor Televita 0:3 (20:25, 17:25, 15:25)**

OLYMPIA: Valentincič 8, Komjanc 9, Terčič 2, Pavlovič 4, Sancin 2, Hlede 1, Capparelli (L), Polesel 0, Vizin 0, Brotto 2. Trener: Jerončič

SLOGA TABOR TELEVITA: A. Peterlin 6, Cetollo 11, Slavec 13, Nigido 6, Riolino 3, V. Kante 19, Privilegij (L), Veljak, M. Peterlin, Iozza. Trener: Battisti.

S sinočnjim derbijem med Olympiom in Slogom Tabor se je začel letošnji pred prvenstveni Jadranski pokal, v okviru katerega nastopa tudi nekaj ekip iz Slovenije. Po pričakovanih je tekmo v Gorici gladko osvojili gostje, ki bodo prav gotovo med protagonisti letosne deželne C-lige, Olympia pa bo igrala v D-ligi.

Najbolj izenačen je bil prvi set, v katerem pa sta obe ekipi zagrešili precej napak. V nadaljevanju so gostje uveljavili svojo absolutno premoč na mreži, za skoraj vsako točko pa so se morali truditi, saj Olympia ni več gresila toliko kot na začetku, tako da je bil njen poraz časten. Obe ekipi sta nastopili okrnjeni, saj trener Olympia Jerončič ni mogel računati na centra Peršoljo, pri Slogi Tabor pa se je med ogrevanjem poškodoval podajalec Vanja Veljak, tako da je ekipo vodil Ambrož Peterlin, ki naj bi letos sicer praviloma igral na krilnem položaju.

**ZENSKE, danes** - V San Giorgiu di Nogaro: 17.30 Volleybas UD - Kontovel, 19.00 Kontovel - San-giorgina; v Fari: 16.00 Millennium - Sloga in 17.30 Sloga - Virtus TS.



Vasilij Kante (v napadu) »top scorer« tekme

BUMBACA

**SKIROLL - V Cuneu**

## Bogatčeva le 300 metrov od zmage na tekmi FIS

Ni manjkalo dosti, da bi Mateja Bogatčec na včerajšnji tekmi svetovnega pokala FIS v skirrollu v Cuneu dosegla nepričakovano zmago. Na 20 kilometrov dolgi preizkušnji v središču mesta s skupinskim startom je bila namreč še 300 metrov pred ciljem v vodstvu, kljub temu pa ni mogla uveljaviti svojih priznanih sprinterskih lastnosti in je tekmo končala na 6. mestu z zaostankom 2,3 sekunde.

»Ritem je bil vseskozi zelo visok. Priključila sem se vodilni skupini in bila sem večkrat v ospredju. Zadnji krog sem bila tretja, v zadnjem ovinku pa sem se znašla v vodstvu. Nato sem se dobesedno blokirala in prehitelo me je pet tekmic. Na koncu mi je zmanjkalo moči, kar je ob visokem tempu tekme posledica dejstva, da sem letos objektivno slabše pripravljena,« je povедala Mladinina »azzurra«. Zmagala je Norvežanka Solli (35,10 minute), vodilna v skupnem seštevku svetovnega pokala, pred Rusinjama Ektovo in Rodinovo.

Med mladinci sta nastopila še dva člana ŠD Mladina. Niki Hrovatin je bil 21. (+2,36 minute), Nicola Iona pa 22 (+2,41). Zmagal je Francoz Noel Baptiste (31,32). Danes bo na vrsti še sprint.

## Obvestila

**AŠD SOKOL** obvešča, da se od 15. septembra t.l. v nabrežinski občinski telovadnici začenja otroška-mladinska dejavnost 2010/2011 z naslednjim urnikom: minimotorika - za letnike 2005-06-07: ob sredah od 16.15 do 17.15; motorika - za letnike 2002-03-04: ob ponedeljkih od 17.00 do 18.00 in sredah od 17.15 do 18.15; minikošarka - za letnike 2000-01-02: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; minidobjoka - za deklike letnik 1999-00-01 - 02: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.15 ter ob oktobra meseca dalje ob ponedeljkih v Sesljanu (šola De Marchesetti) od 17.00 do 18.00;

**AŠD BREG** - Odbojkarska sekcija sporoča, da bodo potekali treningi mladinskih ekip po sledenem urniku: letniki 1995/1996/1997 (U16) ob ponedeljkih in sredah od 18.00 do 19.30 v Dolini, letniki 1997/1998/1999/2000 (U12-U13-U14) ob sredah od 16.30 do 18.00 in ob četrtekih od 18.00 do 19.30 v Dolini.

**SHINKAI KARATE KLUB** sporoča, da bo v zgoniški telovadnici prvi trening za lanske atlete (otroci do 13. leta starosti) v petek, 17. septembra, od 17. do 18. ure. Začetnike vabimo v telovadnico ob torkih in petkih med 16. in 17. uro od 17. septembra dalje. Za mladince in odrasle bo prvi trening že v sredo, 15. septembra, od 19. do 21. ure. Za vse potrebne informacije tel. št. 347-403343, 347-253320 ali 340-396534.

**ODOBJKARSKO DRUŠTVO BOR** obvešča, da bo vadba za dekleta letnikov od 1997 do 1999 potekala ob torkih in četrtekih od 18.30 do 20. ure. Prvi trening bo v torek, 14. septembra.

**PLAVALNI KLUB BOR** prireja na Alturi v Trstu in na Opčinah tečaje prilagajanja na vodo in plavanja za otroke od 4. leta dalje. Vpisovanja na stadiionu 1. maja oz. po telefonom 04051377 vsak delavnik od 14.30 do 16.00. Začetek vadbe 1. oktobra.

**SK DEVIN** prireja tečaje smučanja z društvenimi učitelji na plastični proggi v Nabrežini od septembra do decembra vsako soboto in nedeljo zjutraj. Prva izmena od sobote 18. oz. nedelje 19. septembra 2010. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanje na info@skdevin.it ali na 040 2908105 - 348 1334086.

**ODOBJKARSKO DRUŠTVO BOR** prireja tečaj miniodbojke za osnovnosolske otroke. Prvi trening bo danes, 13. septembra, vadba pa bo potekala ob ponedeljkih in petkih, od 17.30 do 19.00, na Stadionu 1. maj. Za informacije pokličite na 3497923007 (Tjaša) oz. 3331755684 (Silva) ali nam pišite na info@od-bor.com.

**ŠPORTNA ŠOLA ŠPOLET/KONTOVEL** sporoča urnike treningov (od danes): MOTORIKA (letniki 2005, 2006) sreda, 16.15 - 17.15 (občinska telovadnica v Repnu). MIKROBASKET (letniki 2002, 2003, 2004) ponedeljek, 16.15 - 17.15 (telovadnica na Rouni pri Brščkih); sreda, 17.15 - 18.15 (občinska telovadnica v Repnu). MINIBASKET-letniki 2001 torek, četrtek in petek 16.15 - 17.15; letniki 2000 torek in petek 16.15 - 17.15; četrtek 17.15 - 18.3. UNDERR12 (letniki 1999) ponedeljek, 17.15 - 18.30 (telovadnica na Rouni pri Brščkih); sreda, 18.00 - 19.30 (občinska telovadnica v Repnu); petek, 17.15 - 18.30 (telovadnica na Rouni pri Brščkih). Info: 338/5889958 - marinandrej@alice.it (Andrej Vremec), 340/4685153 - picerik@hotmail.it (Erik Piccin).

**ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK** organizira treninge ritmične gimnastike s sledenimi urniki: na Stadionu 1. maj za predšolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 16.30-17.30, za osnovnosolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 16.30-18.30. Prvi trening bo v torek, 21.9.2010. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor OŠ Bevk): za predšolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in osnovnosolske otroke 17.30-18.30. Prvi trening bo v sredo, 22. septembra. Za prijave in informacije pokličite na 328-2733390 (Peta).

**AŠZ SLOGA** obvešča, da organizira od 14. septembra dalje Odbojkarsko šolo za fante in dekleta (letniki '00, '01, '02). Treningi bodo ob torkih od 17.30 do 18.30 in četrtekih od 17.30 do 19.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah.

**ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST** organizira vadbo za PREDŠOLSKE otroke od 1. do 6. leta starosti v sobotah na Stadionu 1. maj v Trstu. Prva vadba bo v soboto, 2. oktobra. Za informacije pokličite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

**ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST** organizira telovadbo in uvažanje v atletiko za OSNOVNOŠOLSKE otroke od 6. do 10. leta starosti v ponedeljkih, sredah, četrtekih in sobotah na Stadionu 1. maj v Trstu. Prvi trening bo v ponedeljek, 20. septembra. Za informacije pokličite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

**ŠD KONTOVEL - ODSEK RITMIČNE TELOVADBE** obvešča, da bo prvi trening v sredo, 15. septembra, ob 17.00 v telovadnici na Kontovelu. Vabljeni deklice od 2. letnika vrtca do 3. razreda osnovne šole. Za dodatne informacije: 3498020952 (Deborah) in 3385000643 (Martina).

**AŠD CHEERDANCE MILLENIUM** - Plesna sezona se začenja Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobiš pri nas. Treningi bodo potekali ob torkih in četrtekih od 18.30 do 20.00 v Gropadi. Namenjeno je vsem dekletom od 15. leta dalje. Prvi trening bo v torek, 14. 9. Za informacije in vpi: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillenium.com

**ND ZARJA GAJA** obvešča vse mlade ljubitelje nogometu letnikov 2000-2005, da bo prvi trening v četrtek, 9.9. ob 17.30 v športnem centru Zarja v Bazovici.

**AŠD CHEERDANCE MILLENIUM** obvešča, da se danes, 13. septembra, začenjajo treningi za vse starostne skupine: 1. skupina-Palčki (3-6 let); pon 16.30-17.30 na Opčinah in pet 16.30-17.30 v Gropadi; 2. skupina-Zajčki (7-14 let); pon in pet od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-Škrati (od 15. leta dalje); pon in pet od 19.00 do 21.00 na Opčinah. Za 2. in 3. skupino je predvidena tudi gimnastika pri Brščkih ob sobotah. Za vpi in informacije: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillenium.com

**NOGOMET - Od danes v 3. AL**

## Mladost letos čim višje

*Novi trener Cristofaro je optimist: Treba je izkoristiti lastnosti naših napadalcev*



Kapetan Mladosti  
Emanuel Radetič

KROMA

**ČIM VIŠJE** - V taboru doberdobske

Mladosti želijo, da bi ekipa čimprej napredovala v 2. AL. Predsednik Ivan Pahor sicer že nekaj sezona načrtuje povratek v »drugo ligo«, vsakič pa ekipi iz Doberdoba nekaj spodrsne. Letošnja bo že sedma sezona zapored, kar Mladost nastopa v najnižji deželni ligi. Iz 2. AL so namreč rdeče-plavi izpadli v sezoni 2003/04. Novi trener Livo Cristofaro je optimist, čeprav si ni upal napovedati ne končne zmage ne uvrstitev v play-off. »Skupšči bomo izboljšati lansko uvrstitev. Imamo dobro ekipo, toda prvenstvo 3. AL je precej čudno, tako da je vsakršna napoved tveganja,« pravi Cristofaro.

**TOČKA PLUS** - Mladost ima solidno napadno vrsto. Trener Cristofaro bo skušal izkoristiti vrline Roka Černeta in Maura Perica.

**TOČKA MINUS** - Obrambna vrsta, še posebno s consko taktko, še ni najbolj zanesljiva. V Doberdoru pričakujejo novega branilca, izkušenega Giuseppeja Passara, ki je nekoč igral tudi v profesionalnih ligah.

**SISTEM IGRE** - 4-3-2-1

**MLADI** - Trener Mladosti ima na razpolago nekaj solidnih mladih igralcev, ki so se v Doberdoru že uveljavili v zadnjih sezonah. To so Emanuel Radetič, Simone Bressan, Mauro Peric in novi nakup Ribezzija.

**KAPETAN** - Kapetanski trak bo tudi letos nosil Emanuel Radetič, doma iz bližnjih Sabličev.

**12** - Slovensko govorečih igralcev Mladosti.

**30** - Srednja starost nogometnešev doberdobske ekipe.

**FAVORITI** - Precej sta se okrepili Au-risina in Begliano. Pomembno vlogo bi lahko igrala tudi Chiarbola, ki je lani izpadla iz 2. AL.

**TRENER LIVO CRISTOFARO:** »Želim si, da bi nam navajajoči stali ob strani in nas podpirali. Prepričan sem, da na domaćem igrišču na bodo nasprotniki zlahka odščipnili točke.« (jng)

### Domači šport

#### DANES

Nedelja, 12. septembra 2010

#### NOGOMET

D-LIGA - 15.00 v Repnu: Kras Repen Koimpex - Pordenone

PROMOCIJSKA LIGA - 16.00 v Štandrežu: Juventina - Villesse; 16.00 v Reani del Rojale: Reanese - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Trebčah: Primorec - Isonzo; 16.00 v Pierisu: Pieris - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Dolini: Breg - Cormonese; 16.00 v Mošu: Zarja Gaja - Mossa; 16.00 pri Brščkih, Ervatti: Primorje - Gradese

3. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Doberdoru: Mladost - Union

24 let razlike med najstarejšim igralcem Mladosti Kobalom (1965) in najmlajšima Pericem ter Ribezzijem (1989).



FUNDACIJA LUCHETTA OTA D'ANGELO HROVATIN - Pogovor o hvalevrednem poslanstvu

# »Z malim čaramo in rešujemo življenja bolnim otrokom«

*Januar oz. marec 1994. Smrt štirih priateljev, štirih novinarjev Šaše Ote, Daria D'Angela, Marcia Luchette in Mirana Hrovatin, ki so svoja življenga izgubili med vsemi opravljanjem svojega poklica, med zbiranjem pričevanj o vojnih dogodkih, o strahu in razdejanju, ki so posledica slednjih. V trajen spomin na njihovo žrtev so si še istega leta njihovi kolegi in prijatelji zamislili hvalevredno pobudo - združili so se v odbor, ki si je kot cilj zadal pomoč otrokom, ne dolžnim žrtvam socialnih in vojnih žarišč.*

## Od stanovanja v Ulici F. Severo dalje

»Naša nenačrtovana pustolovščina se je začela z malim stanovanjem v Ulici Fabio Severo. Že novembra 1994 smo v njem gostili prve družine tujcev, katerih otroci so se zdravili v pediatrični bolnišnici Burlo. Še istega meseca nam je tržaška pokrajina dala na razpolago dodatnih nekaj zapuščenih stanovanj,« nam je povedal tajnik Fundacije Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin Gianni Scarpa, ki nam je osvežil spomin na nujno 16-letno zgodbo o uspehu. Začetni odbor se je namreč že istega leta preimenoval v Fundacijo, ki jo je priznala tudi država. Korak je bil namreč potreben, saj jim je med drugim omogočil prejem deželnega prispevka za obnovno stanovanje. Najprej so se lotili tistega, ki velja danes za njihov simbol - hišice v Ulici Valussi.

Delo je bilo seveda vse prej kot lahko. Scarpa se spominja, skorajda brezizvodne birokratije in včasih neplodnih odnosov z oblastmi. »Delali smo s tujci, zato smo morali o svojem delovanju stalno obvezati ministrstvo za zdravje, pa tudi notranje in seveda zunanje ministrstvo.« Njihov prostovoljni trud pa je bil naposred poplačan in hišo oz. delovanje v njej so uradno predstavili javnosti 28. januarja 1995 z velikim slavljem in ravno tolikšno emocijo. »Naša sanja se je uresničila. Ubrali smo pravo pot, kot nam je dokazalo med drugim dejstvo, da je bila hiša v Ulici Valussi že leta 1998 pretesna. V Ulici Rossetti se nam je takrat ponudila nova rešitev - večje stanovanje z osmimi sobami in skupnimi prostori.«

## Kako naprej?

Današnji predsednik Fundacije Enzo Angiolini je deloval kot arhitekt, Scarpa je vodil gradbeno podjetje, Giovanni Marzini, Furio Gon in Cristiano Degano so se ukvarjali z novinarstvom ... Skupina iz najdljejših priateljev, ustanovnih članov Fundacije, se je znašla pred nelahkim izvodom. Kako naprej? Hišo je bilo treba namreč upravljati in skrbeti za njene goste, saj so morali med drugim pod isto streho sobivati Srbi, Hrvati in Bosanci. »Pomoč oz. nasvet te smo poiskali pri upraviteljih sprejemnih

»Še nikoli nismo odrekli pomoči otroku, tudi takrat ne, ko je bila struktura prepolna,« pravi predsednik Fundacije Anzo Angiolini

KROMA

centrov za tujce, da bi ugotovili, kako naprej. Na začetku nam je namreč še šlo, saj nam je tudi javna televizija Rai v spomin na svoje operaterje namenila večji prispevek.« Potem pa so si izmislieli samoupravo in to je bila zmagovita poteza. Družine v stanovanjih se namreč še danes samoupravljajo: gostje si sami kuhači in sami čistijo.

## 650 otrok iz 42 držav

Doslej je Fundacija gostila skupno kakih 650 oseb (od teh 247 bolnih otrok) iz 42 različnih držav. »Število obiskovalcev sicer ni visoko, ker je rotacija pri nas izredno počasna, kot je seveda počasno zdravljenje. Nekateri ostajajo pri nas le nekaj tednov drugi pa celo leta.« Tak je primer dekllice, ki so ji morali presaditi jetra - ubožica se domov ne bo več vrnila, saj potrebuje stalni nadzor in zdravila, mama pa bi ji sama na žalost lahko bolj malo pomagala. Podobno pa velja za paciente z levkemijo in rakastimi obolenji.

Za bolne otroke izvedo upravitelji Fundacije iz najrazličnejših koncev in od najrazličnejših virov oz. ustanov; iz Kosova jih na bolnika na primer opozorijo mornarne organizacije. »Najprej moramo prejeti otrokovo zdravstveno dokumentacijo, v kolikor ta obstaja, seveda. V revnih državah je diagnosticiranje bolezni skoraj nemogoče, saj ne razpolagajo s primernimi, specifičnimi aparaturami. Deklica, ki so ji presadili jetra, je na primer k nam prišla zaradi bolečine na ledvicah, teden pozneje pa je že ležala v operacijski sobi v Bergamu.« Ko jih zdravstvena struktura v Italiji potrdi razpoložljivost, se dolgo birokratski iter po veleposlanstvih šele začne. Najprej

morajo pri Fundaciji dokazati, da v bolniškovi domovini ne razpolagajo s primernimi aparaturami za otrokovo zdravljenje, nato pa morajo seveda slednje zagotoviti na naših bolnišnicah v Italiji. Ob tem morajo dokazati, da bodo otroka gostili v svojih strukturah in pri tem poskrbeli tudi za zavarovanje spremljevalca. »Navadno so za to potrebeni meseci. Razumljivo je, saj se morajo oblasti najprej prepričati, da se za zdravljenjem ne skriva kaj hujšega, da ne bo otrok izginil neznano kam. Nas pa, resnici na ljubo, marsikatero veleposlaništvo že pozna in nam zaupa, tako da je iter veliko hitrejši.«

## Od kod so mali gostje?

Povečini so gostje Fundacije Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin malčki z Balkana. Danes pa gostijo tudi dečka iz Gvineje Bisau, družino s Slonokoščene obale, eno iz Venezuela, Makedonije in



## Dovoljenje za začasno prebivanje

Fundacija najprej poskrbi za letalski prevoz malega bolnika, ki je v Italijo prifuščen z dovoljenjem za začasno prebivanje iz zdravstvenih razlogov. Tega najprej urejajo na kvesturi. »Zdravstvene stroške v celoti krijemo mi oziroma druga mednarodna združenja, ki prevzamejo to breme. Sodelovanje med združenji je namreč bistveno, tako da otroku pomagamo v času in primerno, seveda. V Venezueli deluje na primer nevladna organizacija za presaditev kostnega mozga, ki otroke z levkemijo posilja na zdravljenje v Italijo in v celoti poskrbi za vse zdravstvene stroške - zdravljenje levkemije lahko stane tudi 50 tisoč evrov.« O Fundaciji in njenem delovanju je venezuelsko organizacijo seznanil član, zdravnik Marino Andolina. Že od vsega začetka so bili nad njihovim pristopom do dela, nad načinom pomoči tako otroku kot njegovi družini navdušeni. »Mislim, da ne pretiravam, če rečem, da je želja po sodelovanju pri nas doma. In to tudi med sosednimi gospodarstvi, saj navezadnje delijo isto nelehko usodo. Sočutje, vzajemna pomoč in prijateljstvo so pri zdravljenju poglavitev pomerna, saj vemo, da dobro psihično potrebuje krepi imunski sistem in kljubovanje bolezni je lažje.« Dobro počutje dobre dene otrokom, ki se igrajo in se družijo s sovrstniki brez kateregakoli verskega, etničnega ali političnega predstavnikom. Nikoli ni prišlo do trenja, je ponosen Scarpa.

## Ne samo Burlo

Otroka sprejmejo v Burlu samo v primeru, ko gre za bolezni, ki jih v tržaški pediatrični bolnišnici zdravijo. Večkrat morajo zato mali gostje na zdravljenje v bolnišnico v Fiorenzuolo ali Bolognu (kardiokirurgija), Padovo (oddelek za plastično kirurgijo in opkline), Bergamo (gastroenterologija - presaditev jetre) ali Sieno (okulistika). »Za nas je to veliko breme, saj je treba poskrbeti za prevoz, za tolmača in za spremljevalca, na primer. Mislim predvsem na stroške - samo za prevoz smo letos porabili že 30 tisoč evrov.« Za otroka pa je to spet nova travma, saj mora v strukturo, kjer je sam. Pri Fundaciji namreč zanj skrbi odlično uigrana ekipa prostovoljev. »Lahko računamo na »gospoda ponedeljek«, na tistega, ki je odgovoren za torek in tako dalje. Nekateri so na razpolago ves dan, drugi le nekaj ur dnevno, tretji samo ob določenih priložnostih, ko skrbijo denimo za stojnico na prireditvah,« je dodal predsednik Enzo Angiolini, ki se je pridružil pogovoru.

pozno. Mi smo njihovo zadnje upanje.« Na severu Albanije še danes umirajo zaradi levkemije, na Kosovu so šele zaradi posegov Fundacije spoznali, da so kardioški problemi ozdravljivi. Svojo pomoč so na začetku usmerjali predvsem v države nekdajne Jugoslavije, šele nato pa so spoznali, da divijo krvavi boji in etnična trenja vsepo vsod po svetu. V teh revnih državah je zdravstvena pomoč osredotočena predvsem na odrasle moške, tako da so starejši in otroci posledično zapostavljeni. In delo Fundacije se je tudi zato neizmerno povečalo ...

Fundacija živi od prostovoljnega dela in prispevkov zasebnikov (in ne koristi denarne podpore od nobene javne ustanove). »Ko sem tudi sam daroval po 5, 10 ali 20 evrov, je bilo to predvsem, da bi potesnil svojo slabost. Prepričan sem bil, da je moj prispevek nepomenilen, danes pa sem se zavedal, da je vsaka pomoč dobrodošla in koristna. S temi, tudi majhnimi vsotami namreč čaramo in rešujemo življenja bolnim otrokom. To velja po udariti, naj ljudje vedo, da je tudi majhna pomoč, pomembna pomoč.«

Redno objavljajo tudi bilten, prava poročila o delovanju, v katerih je jasno zapisano, kam gredo prejeti prispevki. Verodostojnost je pri tem namreč bistvena: ko ljudi prosijo denar, jim moreš zagotoviti, komu ali čemu bo namenjen, potudarjata sogovornika.

## Prostovoljci, kaj bi brez njih

Ko prostovoljev ne bi bilo, potem bi bil konec. S Fundacijo jih danes sodeluje kakih 70 - od teh je 12 vsakodnevno aktivnih. Živiljenjsko potrebujetejo namreč šoferje, ki spremljajo otroke na terapijo oz. na letališče, prevajalce in psihologe. V Ulici Valussi spodbujajo na primer terapijo smeha in v male in starejše goste vlivajo upanje. Seveda so potrebeni tudi spremeljevalci, tako tisti, ki se z otroki igrajo in jim delajo družbo, kot tudi tisti, ki jih spremljajo v bolnišnici in se pogovarjajo z zdravniki.



## Mamino veliko srce

Danes pa je drugačje. Z otrokom se pripelje le po en član družine, navadno je to mama, ki ima močnejši značaj, lažje sprejema otrokovo trpljenje in je potrebeljiva, le iz arabskih držav je spremeljevalec vedno oče. »Zamislite se: te ženske zapustijo dom in družino, ne da bi velele, koliko časa jih ne bo nazaj. In zaupati mamojo neznancu, saj druge izbere nimajo. Preizkušnja pa ni lahka. Pred kratkim se je domov v zapuščeno vasico sredi gora v Mongoliji vrnila ženska, ki je pri nas spremeljala nečakinjo. Povsem izgubljena je bila, izčrpana in zbegana nad našim svetom: skoraj bi se ji zmešalo, ko je videla, da lahko voda priteče iz pipe.«

## Fundacija čara

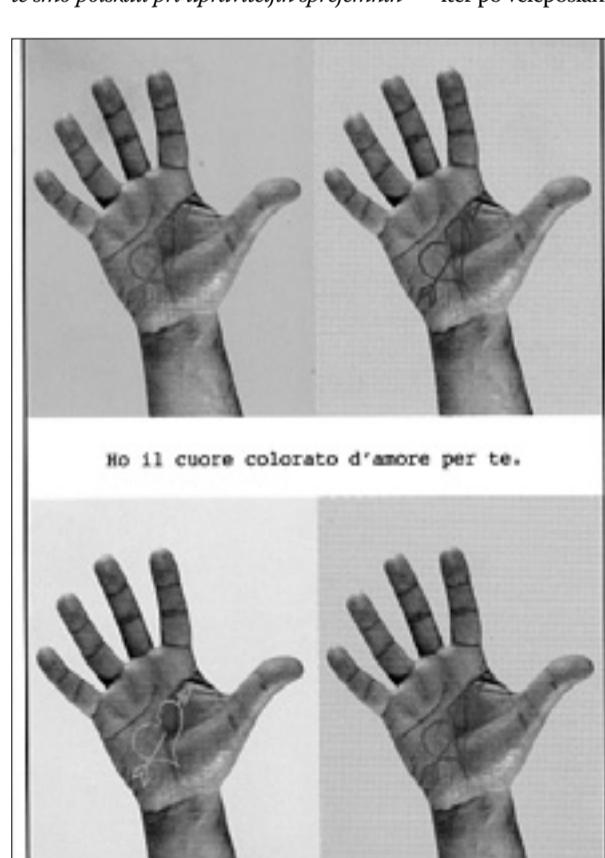
Fundacija je povezovalni člen med svetom, ki se s težavo razvija, in globaliziranim svetom. Večkrat se hudujemo nad našim zdravstvenim sistemom, ki pa velja za enega najbolj naprednih in uspešnih, pravi Angiolini. »Problem je v tem, da se večina otrok obrne do nas, ko je skorajda pre-

Nedvomno je bila poteza spletnega izvedenja Maura zadetek v črno. Uredil je poseben program, ki je zelo koren za urejanje delovanja. Mreža povezuje prostovolje: na spletnem zidu so objavljena vsakodnevna opravila in seznam dejurstev. Prostovoljci se po spletu vsakodnevno oglašajo in sporočajo informacije iz bolnišnice: vsak zapiše, kaj je naredil, kaj so mu sporočili v bolnišnici, kdaj mora bolnik speti na pregled in podobne informacije.

## Vsi so dobrodošli

»Še nikoli nismo odrekli pomoči otroku, tudi takrat ne, ko je bila struktura prepolna. Tudi takrat smo namreč zanj našli kotiček. Tako lepo jih je videti, ko prvič prestopijo prag našega doma. Oči se jim zavetijo, ko zagledajo igrala, ko lahko odprijo hladilnik in sežejo po hrani, ki je v njem. Zaprisegli smo si, da mora biti bivanje pri nas praznik zaanje, veselo obdobje, ki jim bo ostalo v spominu za vse življenje. Da ne bi pozabili na nas, si lahko ob odhodu tudi vzamejo toliko igrač, kolikor se jim zahoce.«

Sara Sternad





## Rai Tre

### SLOVENSKI PROGRAM

**Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343

**20.20** Tv Kocka: Zs murja u mržju: Marinirani sardoni  
**20.30** Deželni TV dnevnik  
**20.50** Dosje Bazovica 2000; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

## Rai Uno

**6.00** Dok. odd.: Quark Atlante - Immagine dal Pianeta  
**6.30** Aktualno: Mattina in famiglia, vmes dnevnik in dnevnik L.I.S.  
**9.00** 16.35 Aktualno: 50° anniversario delle Frecce Tricolori  
**10.00** Aktualno: Linea verde orizzonti estate  
**10.30** Aktualno: A Sua immagine  
**10.55** Sv. maša, sledi Angelus  
**12.20** Aktualno: Linea verde estate  
**13.10** 13.40, 15.45 Šport: Pole position  
**14.00** Avtomobilizem: F1, VN Italije  
**16.25** Vremenska napoved in Dnevnik - L.I.S.  
**18.50** Kviz: L'eredità  
**20.00** Dnevnik in športne vesti  
**20.40** Game show: Soliti ignoti (v. C. Conti)  
**21.15** Variete: Miss Italia 2010 (v. M. Carlucci)  
**0.35** Dnevnik in vremenska napoved  
**1.00** Aktualno: 67. Mostra del Cinema di Venezia 2010 - Speciale Cinematografo

## Rai Due

**6.00** Variete: Replay show - Se Parigi...  
**6.15** Tg2 storie - I racconti della settimana  
**7.00** Variete: Cartoon Flakes Weekend  
**7.20** Variete: Art attack  
**8.10** Nan.: Tutti odiano Chris  
**8.40** Nan.: Karkù  
**8.55** Nan.: Unfabulos  
**9.15** Nan.: The Naked brothers band  
**9.50** Šport: Numero Uno  
**10.00** Avtomobilizem: GP2  
**11.30** Film: Jane Doe - La parola chiave (triler, ZDA, '07, r. Z. Shada, E. Gray)  
**13.00** 20.30, 1.00 Dnevnik  
**13.30** Aktualno: Tg2 Motori  
**13.45** Variete: Quelli che... aspettano  
**15.40** Variete: Quelli che il calcio e...  
**17.05** Šport: Studio sprint  
**18.00** Dnevnik L.I.S.  
**18.05** Šport: 90° minuto  
**19.05** Šport: Numero Uno  
**19.35** Nan.: Squadra special Cobra 11  
**21.00** Nan.: NCIS  
**21.50** Nan.: Castle  
**22.35** Šport: La domenica sportiva

## Rai Tre

**6.00** 1.20 Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste  
**7.30** Nan.: La grande vallata  
**8.20** Dok.: 30 anni (mai) senza Peppino; Film: Le signorine dello 04 (kom., It., '55)  
**10.00** Dok.: Pappagone, sul treno  
**10.15** Nan.: L'ispettore Derrick  
**11.00** Nan.: Arsenio Lupin  
**12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved  
**12.25** Aktualno: Telemare Salute  
**12.55** Aktualno: Okkupati  
**13.25** Aktualno: Passepartout (v. P. D'averio)



**14.00** 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved  
**14.15** 19.00 Dnevnik  
**14.30** Film: Operazione sottoveste (kom., ZDA, '59, r. B. Edwards, i. C. Grant)  
**15.30** Dnevnik - L.I.S.  
**16.40** Film: Il seme del tamarindo (pust., V.B., '74, r. B. Edwards, i. J. Andrews)  
**18.40** Dok.: Kilimangiaro Album  
**20.00** Variete: Blob  
**20.20** Aktualno: Pronto Elisir  
**21.00** Aktualno: Presadretta  
**23.05** Dnevnik - Deželni dnevnik  
**23.20** Film: Benvenuti a Detroit (dok., ZDA/It., '10, r. A. Salvadore)

**15.55** Film: Sheena, regina della Giungla (pust., ZDA, '84, r. J. Guillerman, i. T. Roberts, T. Wass)  
**19.00** Film: Il giro del mondo in 80 giorni (pust., ZDA, '04, r. F. Coraci, i. S. Coogan, J. Chan)  
**21.25** Variete: Colorado (v. R. Brescia, N. Savino)  
**0.35** Film: E allora mambo! (kom., It., '99, r. L. Pellegrini, i. L. Bizzarri)

**14.30** In orbita  
**15.00** Arhivski posnetki športnih prenosov  
**16.30** Folkest 2009: Allan Taylor  
**17.10** Srečanje z...  
**18.00** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem  
**19.00** 22.30, 0.15 Vsedanes - Tv dnevnik  
**19.25** Šport  
**19.30** Baiker explorer  
**20.00** Globus  
**20.30** Košarka: SP, finale  
**22.45** Levant  
**23.05** Alpe Jadran  
**23.35** Koncert - resna glasba

## Tele 4

**7.00** Koncert: Pierpaolo Levi, klavir  
**8.35** Variete: Mukko Pallino  
**9.30** Rotocalco ANDKronos  
**10.35** Dok.: La grande storia  
**11.35** Šport: Super Sea  
**12.00** Angelus  
**12.25** Klasična glasba  
**12.45** Dok.: La grande storia  
**13.15** Aktualno: Qui Tolmezzo  
**13.20** Dok.: Kenya  
**14.00** Variete: Camper magazine  
**14.25** Campagna amica  
**14.50** Film: Il bene oscuro  
**16.20** Dok.: Captain Cook Cruises - Nelle Isole Fijji  
**16.40** Kviz: Ufo di sera  
**17.30** Risanke  
**19.30** Aktualno: Pagine e fotogrammi  
**19.45** 21.30 Šport: Domenica Sport  
**21.15** Dnevnik  
**22.30** Film: Prince of Central Park (dram., '00, i. K. Turner, D. Aiello)

## La 7

**6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije  
**7.00** Aktualno: Omnibus  
**7.30** 13.30, 20.00, 23.35 Dnevnik La7  
**10.00** Nan.: Cuore e batticuore  
**11.15** Film: Totò nella fossa dei leoni (kom., It., '43, i. Totò, V. Carmi)  
**14.00** Film: L'uomo e il diavolo (dram., Fr., '55, r. C. Autant-Lara, i. D. Darrieux)  
**17.40** Film: È ricca, la sposo e l'ammazzo (kom., ZDA, '71, r.-i. E. May, i. W. Matthau)  
**20.30** Resničnostni show: Chef per un giorno  
**21.30** Aktualno: Niente di personale  
**23.45** Film: Un eroe borghese (dram., '95)

## Canale 5

**6.00** Pregled tiska  
**7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved  
**8.50** Dnevnik - kratke vesti  
**8.55** Film: In corsa con il sole (kom., ZDA, '96, r. C.T. Kanganis, i. J. Belushi, H. Berry)



## Rete 4

**6.25** Dnevnik: Pregled tiska  
**7.05** Nan.: Sei forte maestro 2  
**9.20** Dok.: Artezip  
**9.25** Dok.: Valle d'Aosta - Dal Cervino ad Aosta  
**10.00** Sv. maša  
**11.00** 13.30 Aktualno: Pianeta mare  
**11.30** 18.55 Dnevnik in vremenska napoved  
**12.00** Aktualno: Melaverde  
**14.00** Nan.: Tutti per Bruno  
**15.15** Film: Mille bolle blu (kom., It., '93, r. L. Pompucci, i. S. Dionisi, S. Montorsi)  
**15.40** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved  
**17.05** Film: Tarzan - L'uomo scimmia (pust., ZDA, '59, r. J.M. Newman, D. Miller, C. Danova)  
**17.50** Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije  
**19.35** Film: Colombo - L'uomo dell'anno (det., i. P. Falk)  
**21.30** Aktualno: Quarto Grado (v. S. Sottile)  
**23.20** Šport: Controcampo

## Slovenija 1

**7.00** Ris. nan.: Živ Žav - Talebarski  
**9.50** Žogarja - Ko igra se in ustvarja mularija  
**10.15** Ris. nan.: Animalija (pon.)  
**10.45** Prisluhnimo tišini  
**11.15** Ozare (pon.)  
**11.20** Obzorja duha  
**12.00** Ljudje in zembla - Oddaja TV Maribor  
**13.00** 17.00, 18.55, 22.50 Porocila, vremenska napoved in športne vesti  
**13.25** V dobrji družbi po slovensko (pon.)  
**14.40** Glasb. odd.: Orkester mandolina Ljubljana  
**14.50** Prvi in drugi (pon.)  
**15.15** Film: Umazani ples (pon.)  
**17.15** Folkart 2010, 2. del  
**18.25** Risanke  
**19.20** Zrcalo tedna  
**19.55** Gledamo naprej  
**20.00** Festival narečnih popevk 2010, prenos  
**22.00** Žrebanje lota  
**22.10** Večerni gost: Alfred Herbert  
**23.25** Film: Če mački stopiš na rep (pon.)

## Slovenija 2

**6.30** 2.15 Zabavni infokanal  
**7.30** Skozi čas  
**7.40** Iz arhiva TVS: Tv Dnevnik 12.09.1992  
**8.05** Globus (pon.)  
**8.35** Mad valovi - Oddaja TV Koper-Capodistria (pon.)  
**9.10** 14.10 Tacen: SP v kajakih in kanujih na divjih vodah, prenos  
**12.50** Film: Izgubljeni zaklad templjarjev, zadnji del (pon.)  
**16.30** Tokio: SP v judu, posnetek  
**17.50** Montemor-o-Velho: SP v veslanju, posnetek  
**20.00** Carigrad: SP v košarki (m), finale, prenos  
**23.00** Dok. film: Skozi trpljenje v svobodo  
**23.40** Nad.: Rim (pon.)

## Koper

**13.45** Dnevni program  
**14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti  
**14.10** Euronews

ra glasbo; 15.30 DIO; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Šport; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

### SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Porocila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrnek; 10.00 Prenos maše iz Ljubljane; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Prenos vokalnega abonmaja; 21.00 Obiski kraljice; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrnek.

### RADIO KORŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Gutten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vi-kend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; - Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

### HOROSKOP



**OVEN 21.3.-20.4.:** V družbi svojih prijateljev lahko v prihodnjih dneh dobite občutek, da niste začeleni, vendar to ni res. Če boste tako čutili, jim povejte, da vam tak odnos ni všeč.



**BIK 21.4.-20.5.:** Zadnje čase je bila kariera vaša prioriteta, vendar v prihodnjih dneh več pozornosti namenite svoji družini in prijateljem, ki se jim zadnje čase ne posvečate dovolj.



**DVOJČKA 21.5.-21.6.:** Prihodnje dni ne boste čutili nobene vneme in motivacije za službo, kar lahko vpliva na vaše delo. Vzemite si dan ali dva za počitek ter se posvetite sebi in svojim potrebam.



**RAK 22.6.-22.7.:** Prihodnji teden se boste zelo dobro razumeli s prijatelji in se odlično počutili v njihovi družbi. Ves svoj prosti čas boste hoteli preživeti z njimi, vendar to ne bo mogoče.



**LEV 23.7.-23.8.:** Razmišljali boste bolj revolucionarno kot po navadi. Imeli boste zelo dobre poslovne ideje, s katerimi boste presestili nadrejene in si tako zagotovili boljši položaj na delovnem mestu.



**ŠKORPJON 23.10.-22.11.:** Čeprav boste v prihodnjih dneh obrazovali brezvoljni, bodo kmalu prišli lepsi časi. Poletel se vas bo občutek, da ste na tem svetu sami in da ste izgubili nekaj, zaradi česar ste nepopolni.



**TEHTNICA 23.9.-22.10.:** Vendar vas bo napolnila z ljubezno in čustvi, zato boste v prihodnjih dneh bolj občutljivi na okolico. Na delovnem mestu bost imeli velike ambicije, ki bodo vodile k uspehu.



**STRELEC 23.11.-21.12.:** Prihodnji teden boste nagrjeni k pretiranemu zaprljanju denarja. Uprite se potrebi in se posvetite drugim stvarem, ki bodo preusmerile pozornost stran od želja.



**KOZOROG 22.12.-20.1.:** Njarej boste svoj prosti čas preživili v topljem domu z družino in otroki, s katerimi boste v odličnih odnosih. Konec tedna preživeti aktivno, saj vam bo gibanje dobro delo.



**VODNAR 21.1.-19.2.:** V prihodnjem tednu boste pretirano pikolovski. Od svojih družinskih članov boste zahtevali, da bodo stanovanje skrbno pospravlj

**Rai Tre****SLOVENSKI PROGRAM**

**Za Trst:** na kanalu 40  
(Ferlgi) in 64 (Mile)

**Za Gorico:** na kanalu 69  
(Vrh Sv. Mihaela)

**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343

**18.40 Čezmejna** Tv: Primorska Kronika  
**20.25** Tv Kocka: Videofleš: Faraoni - »Ti znaš«  
**20.30 Deželni** TV dnevnik  
**20.50 Čezmejna** TV: Dnevnik Slovenija 1

**Rai Uno**

- 6.00** Aktualno: Euronews  
**6.10** Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta  
**6.30** 10.55, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved  
**6.45** Aktualno: Unomattina  
**10.00** Aktualno: Verdetto finale  
**11.05** Aktualno: Occhio alla spesa  
**12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)  
**13.30** Dnevnik in gospodarstvo  
**14.10** Aktualno: Bontà loro  
**15.00** Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Perrego)  
**16.15** Variete: La vita in diretta  
**16.50** Dnevnik - Parlament  
**18.50 Kvizi:** L'Eredità (v. C. Conti)  
**20.00 Dnevnik**  
**20.30 Kvizi:** Soliti ignoti (v. F. Frizzi)  
**21.10 Variete:** Miss Italia 2010 - Finale  
**0.50** Nočni dnevnik  
**1.00** Aktualno: Dopo Miss Italia  
**2.05** Aktualno: Sottovoce

**Rai Due**

- 6.00** Dok.: Stella del Sud - Marocco  
**6.30** 18.45 Talent show: Extra Factor  
**7.00 Risanke:** Cartoon flakes  
**8.20** Film: Le avventure di Winnie the Pooh (risanka, ZDA, '77, r. J. Lounsbury, W. Reitherman)  
**9.45** Aktualno: Protestantesimo  
**10.15** 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume  
**10.30** 13.00, 18.15, 20.30, 23.30 Dnevnik  
**10.45** Aktualno: Tg2 eat parade  
**11.00 Variete:** I fatti vostri  
**13.50 Aktualno:** Tg2 Zdravje 33  
**14.00 Variete:** Pomeriggio sul 2  
**16.10 Nan.:** La signora in giallo  
**17.00 Nan.:** Numb3rs  
**17.45 Dnevnik** L.I.S. in športne vesti  
**19.35 Nan.:** Squadra speciale Cobra 11  
**21.05 Film:** La maledizione della prima luna (pust., ZDA, '03, r. G. Verbinski, i. J. Depp, K. Knightley)



**23.45** Film: Dark water (srh., ZDA, '03, r. W. Salles)

**Rai Tre**

**6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso  
**8.00** Dok.: La Storia siamo noi

**NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA****REŠITEV (11.9.2010)**

**Vodoravno:** abak, kramar, rezervacija, glistva, Elda, Eil, Istra, N.D., Anar, NBA, tantal, očak, Vinko, okvara, Bin, M. Č., Lenin, Prosečan, irmos, Ravel, odstop, akt, Ameri, Platon, lero, šo, Ečka, mimika, at, inicjalka, ikarija, Čad, član, računal; **na sliki:** Vinko Beličič. **Mala križanka, vodoravno:** 1. Papas, 6. oma-ma, 7. Lenin, 8. Ira, 9. Nimes, 12. Ekart, 13. za, 14. Na, 15. Inter, 17. Jesse, 18. A.C., 19. tc.

**9.00** Film: L'imboscata (pust., ZDA, '67, r. H. Levin, i. D. Martin, S. Berger)  
**10.40 Aktualno:** Cominciamo bene estate

**11.10 Dnevnik** in športne vesti

**13.00 14.50 Aktualno:** Cominciamo bene estate - Condominio Terra...

**13.10 Nad.:** Julia

**14.00 19.30 Deželni** dnevnik in vremenska napoved

**14.20 18.10 Dnevnik** in vremenska napoved

**15.00 Dnevnik** L.I.S.

**15.05 Nan.:** Il richiamo della foresta

**15.50 Variete:** Tg3 GT Ragazzi

**16.00 Dok.:** Cose dell'altro Geo

**17.40 Dok.:** Geo & Geo

**20.00 Variete:** Blob

**20.10 Nad.:** Seconda chance

**20.35 Nad.:** Un posto al sole

**21.05 Dok.:** Correva l'anno

**0.00 Nočni dnevnik** in vremenska napoved

**Rete 4**

**7.10 Nan.:** Più forte ragazzi

**8.10 Nan.:** Starsky & Hutch

**9.05 Nan.:** Hunter

**10.30 Nan.:** Ultime dal cielo

**11.30 Dnevnik,** vremenska napoved in prometne informacije

**12.00 Nan.:** Wolff - Un poliziotto a Berlino

**12.55 Nan.:** Un detective in corsia

**13.50 Aktualno:** Il Tribunale di Forum

**15.10 Nan.:** Hamburg Distretto 21

**16.15 Nad.:** Sentieri

**16.55 Film:** Romeo e Giulietta finalmente sposi (kom., Braz., '05, i. L. Piovani)

**17.30 Dnevnik - kratke vesti** in prometne informacije

**18.55 Dnevnik** in vremenska napoved

**19.25 Aktualno:** Sipario

**19.35 Nad.:** Tempesta d'amore

**20.30 Nan.:** Walker Texas Ranger

**21.10 Film:** Vi presento Joe Black (dram., ZDA, '98, r. M. Brest, i. B. Pitt)

**21.50 Dnevnik - kratke vesti** in vremenska napoved

**0.30 Film:** Le streghe di Eastwick (kom., ZDA, '87, r. G. Miller, i. J. Nicholson)

**Canale 5**

**6.00 Dnevnik - Pregled tiska**

**7.55 Dnevnik,** prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar

**8.40 Aktualno:** Mattino Cinque (v. F. Pianicucci)

**10.00 Dnevnik - Ore 10**

**11.00 Aktualno:** Forum

**13.00 20.00 Dnevnik** in vremenska napoved

**13.40 Nad.:** Beautiful

**14.10 Nad.:** CentoVetrine

**14.45 Film:** Il coraggio di ricominciare (dram., ZDA, '05, r. G.S. Brown, i. J. Benz, M. Mason)

**15.35 18.00, 21.50, 0.00 Dnevnik - kratke vesti** in vremenska napoved

**16.15 Aktualno:** Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)

**18.50 Kvizi:** Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)

**20.30 2.00 Variete:** Velone (v. E. Iacchetti)

**21.10 Film:** Lo spaccacuori (kom., ZDA, '07, r. B. in P. Farrelly, i. B. Stiller, M. Monaghan)

**23.30 Film:** Duplex - Un appuntamento per tre (kom., ZDA, '03, r. D. DeVito, i. B. Stiller, D. Barrymore)

**Italia 1**

**6.00 Nan.:** La Tata

**6.40 Risanke**

**8.40 Nan.:** Raven

**9.15 Nan.:** Kyle XY

**10.10 Nan.:** Smallville - Gli inizi

**11.10 Nan.:** Heroes

**12.25 18.30 Dnevnik,** vremenska napoved in športne vesti

**13.40 20.05 Risanka:** Simpsonovi

**14.10 Nan.:** My name is Earl

**14.40 Nan.:** Camera Café, sledi Camera Café ristretto

**15.40 Risanka:** One Piece - Tutti all'arrembaglio!

**16.10 Risanka:** Sailor moon

**16.40 Film:** Il mondo di Patty

**17.35 Nan.:** Ugly Betty

**19.30 Nan.:** Tutto in famiglia

**20.30 Kvizi:** Mercante in fiera

**21.10 Film:** Ruslan (akc., ZDA, '09, r. J. King, i. S. Seagal, L. Mennell)

**22.00 0.00 Dnevnik - kratke vesti** in vremenska napoved

**22.00 0.00 Dnevnik - kratke vesti** in vremenska napoved

**Tele 4**

**7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.37 Dnevnik**

**7.35 Mukko Pallino**

**8.05 Pregled tiska**

**9.00 Klasična glasba**

**10.25 Novecento contro luce**

**11.25 Camper magazine**

**12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti**

**12.40 Aktualno: Hard trek**

**12.40 Aktualno: Videomotori**

**13.10 Aktualno: Pagine e fotogrammi**

**14.00 Aktualno: ...Animali amici miei**

**15.05 Nogomet: Triestina amaterji in Triestina calcio**

**17.00 Risanke**

**19.00 Italia economia**

**19.10 Rotocalco ADNKronos**

**20.00 Športne vesti**

**20.05 Aktualno: Qui Tolmezzo**

**20.30 Deželni dnevnik**

**21.00 Nogomet: prvenstvo Udineseja**

**21.45 Variete: Serata da macello... al Keller Platz**

**22.05 Tg Montecitorio**

**23.35 Tg Montecitorio**

**La 7**

**6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije**

**7.00 Aktualno: Omnibus**

**7.30 13.30, 20.00, 23.40 Dnevnik**

**9.55 Aktualno: Omnibus (ah)piroso**

**10.55 Aktualno: In onda**

**11**



**TERORIZEM** - Ob 9. obletnici terorističnih napadov na ZDA 11. septembra 2001

# Obama pozval Američane k enotnosti ob skupnih vrednotah

Predsednik v Pentagonu, v New Yorku podpredsednik Biden - Pastor Jones se je odpovedal sežigu Koranov

NEW YORK - V New Yorku, Washingtonu in Pensilvaniji so se včeraj dopoldne po lokalnem času začele glavne slovesnosti za skoraj 3000 žrtvami terorističnih napadov na ZDA 11. septembra 2001. Te letos bolj kot kadarkoli prej zaznamujejo izrazi nestrnosti proti islamu, obenem pa tudi pozivi k strnosti in sožitju. Ameriški predsednik Barack Obama je govoril na slovesnosti v Pentagonu, kjer je pred devetimi leti umrlo 184 uslužbenec obrambnega ministarstva ter potnikov in članov posadke strmoglavjenega ugrabljenega letala American Airlines.

Obama je v govoru ocenil, da želijo nekateri v teh trenutkih spodbujati brdkost in vnašati delitve med ljudi, zato je Američane pozval, naj se uprejo tovrstnim skušnjavam. Že pred tem je predsednik zgodaj zjutraj v rednem radijskem nagovoru Američane pozval k enotnosti in dejal, da so ZDA ena nacija in en narod, ki ga povezujejo skupne vrednote.

Eden tistih, ki vnašajo razdor med ljudi, je vsekakor »neslavni« floridski pastor Terry Jones, ki mu je Obama pred dnevi predlagal, naj raje posluša »tiste boljše angle«. Jones se je včeraj zjutraj na televizijski NBC dokončno odpovedal nameri sežiganja koranov. Kot je dejal, da mu je med molitvijo sam Bog povedal, naj tega ne počne. Jones je prišel v New York, da bi se tam srečal z imamom, ki vodi sporen projekt gradnje islamskega centra in obnove mošeje le dve ulici stran od Svetovnega trgovinskega centra (WTC), enega od prizorišč napadov 11. septembra.

Nekaj ulic stran na južni strani WTC v parku Zuccotti je potekala tradicionalna spominska slovesnost z branjem imen vseh 2752 ubitih v napadu na dvojčka WTC z ugrabljenima letalom družbi United in American. Zvezno administracijo je zastopal podpredsednik ZDA Joseph Biden, na slovesnosti pa sta med drugimi govorila tudi guverner države David Paterson in župan mesta New York Michael Bloomberg. Ta je dejal, da nobena druga tragedija ni tako globoko zarezala v mesto New York, kot prav 11. september. »Noben drug prostor ni tako poln našega sočutja, ljubzni in solidarnosti kot prav WTC,« je dejal. Slovesnost so prekinile štiri minute molka v spomin na trenutke, ko sta se letali z leteli v stolpnici, ki sta se nato podrli.

Zena ameriškega predsednika Michelle Obama in nekdanja prva dama Laura Bush sta bili glavni govorunci na slovesnosti v Shanksville v Pensilvaniji. Tam je usodnega dne strmoglavilo letalo družbe United, ki je bilo na poletu proti Washingtonu, najverjetnejne proti kongresni pa-

Policjski častniki na straži pred začetkom uradne komemoracije ob 9. obletnici napada na dvojčka WTC v New Yorku

ANSA



lači, a je po uporu potnikov in članov posadke, ki so takrat že vedeli za druge teroristične napade, predčasno strmoglavilo.

Ob nobeni obletnici napadov še nikoli ni bilo toliko javnih razprav okrog islama in muslimanov, kot letos. Začelo se je s prepri glede newyorske mošeje, na katero večji del svojcev žrtev napadov gleda kot na nekakšen spomenik teroristom, zagonovniki mošeje pa trdijo ravno nasproto, da gre namreč za znak sožitja in zmagane nad skrajno miselnostjo zločincev 11. septembra.

Situacijo je še dodatno zaostril floridski pastor. Obsodbe njegovega za včeraj načrtovanega sežiga koranov so prihajale z vsega sveta in z ZDA. V odporu proti sežigu so moči združili predstavniki vseh večjih ameriških veroizpovedi in ga nedvoumno obsodili.

Deveto obletnico terorističnega napada na ZDA so včeraj s številnimi dogodki obeležili tudi v Italiji. Predsednik republike Giorgio Napolitano je pozval k »zavračanju terorizma v vseh njegovih oblikah, tako kot se je treba prepričano postaviti po robu vsaki obliki nasilja, ki je povsod in vedno nesprejemljivo, ker je sovražnik miru, osnovnih svoboščin, človekovega dostojanstva in pravice do življenja.« Vzpostaviti moramo pogoje za takšen mednarodni red, ki bo temeljil na pravici, na dialogu in na medsebojnem spoštovanju med religijami in omiku,« je še povedal italijanski predsednik. (STA+CR)

**FILM** - Mednarodni festival v Benetkah

## Zlati lev za ameriško režiserko Sofio Coppola

BENETKE - S podelitevijo prvega med prvimi, zlatega leva, ki ga je mednarodna žirija pod predsedstvom ameriškega režisera Quintina Tarantina dosodila Sofii Coppola za njen *Somewhere* (Nekje), se je sinoči končal 67. mednarodni filmski festival v Benetkah. Po oskarju si je 39-letna ameriška režiserka zagotovila še glavno nagrado na Mostri in tako dokazala, da je vredna naslednica svojega slavnega očeta Francisa Forda Coppole. Italijanski filmi v konkurenčni sošči enkrat ostali praznih rok.

Zlatega leva je žirija dodelila soglasno, saj se Tarantino očitni ni ustrašil polemik zaradi njegove nekdanske sentimentalne zveze z nagrajenko. Film *Essential killing* Jerzyja Skolimowskega je bil nagrajen s kar dvema priznanjima, s posebno nagrado žirije in s pokalom Volpi za vlogo igralka Vincenta Galla. Srebrnega leva si je prislužil Alex de La



SOFIA COPPOLA  
ANSA

Iglesia za film *Balada triste de trompeta*, ki je bil nagrajen tudi za najboljši scenarij, medtem ko je pokal Volpi za najboljšo žensko vlogo prejela Ariana Labed za vlogo v grškem filmu *Attenberg*. Posebno nagrado je dobil še Monte Hellman za film *Road to nowhere*, s katerim se je vrnil k režiji po 18-letnem premoru, medtem ko je film ruskega režisera Alekseja Fedorčenka *A silent soul* prejel nagrado za najboljšo fotografijo.

**ITALIJA** - Pri Caserti nova tragedija na delovnem mestu

## Med čiščenjem farmacevtskega silosa so se zadušili trije delavci

NEAPELJ - V kraju Capua v pokrajini Caserta je včeraj prišlo do nove tragedije pri delu, nove iz cele vrste podobnih, ki smo jim bili priča v zadnjih letih. 63-letni Antonio Di Matteo, 50-letni Giuseppe Cecere in 43-letni Vincenzo Russo so skoraj gotovo umrli zaradi zadušitve s strupenimi plini med vzdrževalnimi deli v enem od silosov za fermentacijo nizozemskega farmacevtskega podjetja DSM.

Kot so po nesreči povedali gasilci, je bil silos, visok osem metrov, prazen dober mesec, ponesrečeni, uslužbenci zunanjega specializiranega podjetja iz Afragole, pa so bili zadolženi za izvedbo izrednih vzdrževalnih del oziroma očiščenja silosa. Ko so trupa potegnili iz votline, so bili njihovi obrazzi modrikasti, kar jasno priča o pomanjkanju kisika, so povedali reševalci. Zakaj so delavci delali v silosu brez zaščitne maske, je vprašanje, ki se zastavi vsakokrat, kadar pride do podobne tragedije. Prav tako je značilno, da so žrtve največkrat delavci storitev, po pravilu majhnih podjetij, kjer kontrole varnosti praktično ni.

Na mesto nesreče so med prvimi prihitali družinski člani umrlih, z njimi pa tudi vsi okoliški prebivalci, ki so se strnili okrog obupanih svojcev. Sožalje so jim med prvimi izrazilili predsednik republike Napolitano in v imenu vlade minister za delo Maurizio Sacconi. Ta je v svojem sporočilu zapisal, da so žrtve še enkrat delavci podjetij, ki opravljajo dela v zakupu. »Prizadevali si bomo za posebno preventivo za nesreče te vrste, sklicali bomo dežele in socialne partnerje za dosegajo dejanskega apliciranja zaščitnih predpisov in za strožji nadzor nad njim,« je obljubil Sacconi.



Notranjost silosa, v katerem so umrli trije delavci

**ITALIJA** - Na političnem prizorišču

## Berlusconi in Fini spet zaostrila konflikt

RIM - Zelo težko si je predstavljati, da bo po razburkanem političnem poletju jesen bolj mirna in da bo vlada lahko svoje delo nadaljevala brez pretresov. Berlusconi in Fini niti približno nista zakopala bojne sekire in tako se njun besedni dvojboj nadaljuje.

Premier je včeraj v manj kot deset minut trajajočem nagovoru mladih udeležencev strankarske šole v Umbriji zelo jasno povedal, da »gre vlada naprej«, da »smo dolžni vladati« in da bi bila morebitna vladna kriza »delikt«. »Stara politikantska politika ne bo zmagal«, je prisegal in se znova zagnal proti »starim in novim protibersluconijevcem«, ki lahko »prirejajo vse strankarske praznike, kar jih hočejo, a ne bodo nikoli prišli do zadovoljstva, da bi tudi mi prispevali k strmoglavjenju Italije v krizo«. »Gre za vprašanje odgovornosti, še posebno, ker si je vladata tako zelo prizadevala za zaščito

javnih financ in za zamčenje trgov,« je poudaril Berlusconi, za katerega bi bil pravi delikt, če bi zdaj »kompromitirali vse tisto dobro, kar je ta vladala naredila«.

Gianfranco Fini je posredno odgovoril na premierjeve besede iz Ottawa, kjer se je udeležil zasedanja predsednikov parlamentov držav G7. »O poročilu, ki ga bo imel predsednik vlade konec septembra v parlamentu, bo treba glasovati,« ga je izval. »Nobenega smisla nima poročati brez glasovanja. Če ne, se postavlja vprašanje, zakaj predsednik vlade išče konsenz 316 poslancev?« se je vprašal predsednik zbornice.

K vse ostrejšemu sporu je včeraj svoje dodal še obrambni minister La Russa: »Fini je bil moj general, a je on zamenjal zastavo. Vseeno upam v njegovo pomiritev z Berlusconijem. Toda Fini je njegovo upanje takoj ugasmil: »La Russa si sam pojde in igra ...«

**V Turčiji danes referendum o ustavnih spremembah**

ANKARA - Turki bodo danes na referendumu odločali o paketu ustavnih reform za okrepitev demokracije v državi, zmanjšanje vpliva vojske in za modernizacijo Turčije na poti proti EU. Ustava naj bi postala skladna z evropskimi standardi, vendar je še povsem odprt, ali bodo Turki spremembe tudi podprli. Glede na zadnje javnomnenjske raziskave so namreč turški volivci povsem razcepjeni, odločilno vlogo pa naj bi odigrali še neodločeni, ki naj bi jih bilo okrog 20 odstotkov. Tik pred referendumom naj bi sicer za malenkost še vodil tabor, ki ustavne spremembe podpira. Gre za paket 26 reformnih ukrepov, s katerimi bi okreplili demokracijo v državi in zmanjšali pristojnosti vojske in vojaških sodišč. Poleg tega je predvidena krepitev pravic žensk in otrok, pa tudi uvedba kolektivnih pogajanj o plačah javnih uslužbencov.

**V Srbiji devet obtoženih za poboje kosovskih Albancev**

BEOGRAD - Srbsko tožilstvo za vojne zločine je vložilo obtožnico proti devetim nekdanjim pripadnikom paravojaške enote Šakali. Tožilstvo jim očita vojne zločine nad albanskimi civilisti med konfliktom na Kosovu v letih 1998-1999, med drugim sodelovanje pri poboju 43 ljudi v vasi Čuška v občini Peć maja 1999. Deveterica je med drugimi obtožena umorom, posiljevem, ustrohojanju, ropanju in unicivanju zasebne lastnine, pri čemer naj bi zasledovala tako lastne premoženjske koristi kot tudi cilj pregnati albansko prebivalstvo z domov na Kosovu v sosednjo Albanijo. Obtožnica ob tem izpostavlja, da so bila dejanja pripadnikov Šakalov še posebej krutata in brezčutna. Trupla žrtev so zažigali, da jih pozneje ne bi bilo mogoče identificirati.

**Neznanci ukradli opremo za reševanje čilskih rudarjev**

SANTIAGO DE CHILE - Neznanci so v čilskem rudniku v San Joseju, v katerem je že več kot mesec ujetih 33 rudarjev, ukradli vrtalno napravo za reševanje ujetnikov rova. Vsak od ukradenih kovinskih delov tehta približno 150 kilogramov, skupaj pa so vredni 60 milijonov pesov (100.000 evrov). Policija bo zaradi kraje zaslišala 40 ljudi, večinoma delavcev, ki sodelujejo pri reševanju ujetih rudarjev. Družinski člani, ki že več tednov kampirajo poleg rudnika, niso med osumnjenimi, saj je bila oprema shranjena v delu rudnika, do katerega nimajo dostopa. Rudarji so v rudniku zlata in bakra na globini približno 700 metrov zasutti od 5. avgusta.

## GLEDALIŠČE

### FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

#### TRST

##### Grad Sv. Justa

**V sredo, 15. septembra, ob 20.30** / Leonardo Sciascia: »Il giorno della civetta«. Režija: Fabrizio Catalano. Nastopajo: Sebastiano Somma, Orso Maria Guerrini, Caterina Deregibus in Gae-tano Aronica. / V slučaju grdega vremena, prireditev bo prenosa v gledališču Rossetti, z začetkom ob 21.00.

**V četrtek, 16. septembra, ob 20.30** / Davide Calabrese in Lorenza Scuda: »Oblivion show«. Režija: Gioele Dix. Nastopajo: Graziana Borciani, Davide Calabrese, Francesca Folloni, Lorenzo scuda in Fabio Vagnarelli. / V slučaju grdega vremena, prireditev bo prenosa v gledališču Rossetti, z začetkom ob 21.00.

**V petek, 17. septembra, ob 20.30** / Pietro Grasso: »Per non morire di mafia«. Scenska verzija: Nicola Fano. Režija: Alessio Pizzech. Nastopajo: Sebastian Lo Monaco. / V slučaju grdega vremena, prireditev bo prenosa v gledališču Rossetti, z začetkom ob 21.00.

Mario Venuti, Simona Bencini, Cristian Ruiz. / Ponovitve: v petek, 20. septembra, ob 20.30. / V slučaju grdega vremena, prireditev bo prenosa v gledališču Rossetti, z začetkom ob 21.00.

##### Gledališče Verdi

**V petek, 17. septembra, ob 20.30** / »Anton Rock«. Dirigent: M. Stefan. / Ponovitve: v soboto, 18. septembra, ob 18.00.

### SLOVENIJA

#### NOVA GORICA

##### Kulturni dom

**V torek, 28. septembra, ob 20.15** Velika dvorana / Orkester in zbor Baročne akademije iz Detmolda (Nemčija). Dirigent: Gerhard Weinberger. Solisti: Jessica Jans - sopran; Benno Schachtnar - kontratenor; Tilman Lichdi - tenor; Markus Flajg in Kalus Mertens - basbariton.

#### LJUBLJANA

##### Križanke

**V nedeljo, 19. septembra ob 21.00** / Nastopa: Emir Kusturica & No Smoking Orchestra.

##### Cankarjev dom

**Danes, 12. septembra, ob 17.00** Gallusova dvorana / Giacomo Puccini: »Manon Lescaut«. Dirigent: Loris Voltolini; režiser: Giulio Ciabatti. Scenografija: Pier Paolo Bisleri; kostumografija: Chiara Barichello. Nastopajo: Operni solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana.

**V četrtek, 16. septembra, ob 19.30** Gallusova dvorana / Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent in solist: Aleksander Rudin. / Ponovitve: v petek, 17. septembra ob 19.30.

**V četrtek, 23. septembra, ob 19.30** Gallusova dvorana / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: En Shao. Solist: Marko Hatlak - harmonika.

**V ponedeljek, 27. septembra, ob 20.00** Gallusova dvorana / »Baročna akademija iz Detmolda«. Dirigent: Gerhard Weinberger. Solisti: Jessica Jans - sopran; Benno Schachtnar - kontratenor; Tilman Lichdi - tenor; Markus Flajg in Kalus Mertens - basbariton.

### RAZSTAVE

#### FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

##### TRST

**Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-darij, (Trg pred stolnico 1)**: na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjoveških časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

**Rižarna pri Sv. Soboti** nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

**Muzej Revolte - (Ul. Diaz 27)**: je na ogled razstava slikarja Giorgia Carmelicha pod naslovom: »Futuristiche (Viaggi d'arte tra Trieste, Roma e Praga«. Na ogled je tudi razstava: »Futurismo russo. Opere di una collezione«. Urnik: od 10.00 do 18.00. / Za več informacij: tel.: 040-6754350; fax: 0406754137; e-mail: revolte@comune.trieste.it.

**Ob vhodu v Miramarški park**: do 7. novembra je na ogled razstava: »Joan Miró - il poeta del colore«. Urnik: vsak dan razen ponedeljka, od 10.00 do 18.00. Vstopnice stanejo od 3 do 5 evrov.

**Železniški muzej na Campu Marziu (Ul. Giulio Cesare, 1)**: Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

##### REPEN

**Kraška hiša**: je na ogled razstava: »Izbor iz zbirke Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju\_2«.

##### ZGONIK

**Pred županstvom**: je na ogled fotografika razstava Miloša Zidariča.

##### NABREŽINA

**Kavarna Gruden**: do 15. septembra, je na ogled razstava grafik Franke Kovacic pod naslovom »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprto.

##### ŠKEDENJ

**Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52)**: Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

##### GORICA

**Stalna razstava srednjega veka in baro-**

### SV. JUST - Začel se je festival Grad z zvezdami

# Zvezde muzikalna navdušile

Nastopilo je 15 mladih tržaških interpretov - Predstavniki trgovcev podelili srebrno in kristalno vrtnico



Utrinka s petkovega večera na gradu sv. Justa  
KROMA

Z mladostniško zagnanostjo mnogočice mladih in najmlajših pevcev, se je v petek zvečer pričel festival *Grad z zvezdami*, ki ga do 20. septembra ponujata Stalno gledališče Furlanije-Juliske krajine in Občina Trst. Po večletnem premoru so tako ogromno dvorišče na gradu sv. Justa ponovno napolnili ljudje in zvoki.

Uvodni večer, ki ga je režiral Fabrizio An-gelini, je nosil naslov *Musical StarTS*, saj so ga izoblikovali tržaške »zvezde« glasbene komedije. Na odrvu je nastopilo petnajst mladih interpretov in predstavilo bogat izbor melodij iz znanih in manj znanih muzikalov, tudi takih, ki v Evropi niso bili še uprizorjeni (na primer *American Idiot*, ki je nastal na glasbeni podlagi skupine Green Day).

Nekateri pevci oziroma pevke so že uveljavljeni, na primer Davide Calabrese (zmagovalec nagrade Massimini 2006), Riccardo Berdini, Paola Camber in Daniela Pobega, ki nastopajo v pomembnih glasbenih produkcijah po Italiji. Drugi si počasi utrijo pot v svet muzikalov, med njimi tudi preko dvajset otrok, ki je sodelovalo pri lanski tržaški postavitvi muzikala *Evita*. Temu primeru je bilo zato tudi izvajanje na odrvu: nekatere melodije so izvzene brezhibno, druge nekoliko manj, res številno občinstvo pa je prav vse nastopajoče nagrajilo z bučnim ploskanjem.

Med odmorom so predstavniki tržaških trgovcev podelili srebrno in kristalno vrtnico: prvo je prejelo združenje Associazione medica triestina, drugo pa mladi športni talent Andrea Micalizzi, ki se posveča modernemu pentatlonu in se je pravkar udeležil mladinskih olimpijskih iger v Singapurju.

### Nadaljnji spored festivala

Po glasbenem uvodu *Musical StarTS* in sinočni plesni predstavi *Carmen*, bo danes španska skupina Yllana predstavila glasbeno-humoristično predstavo *PaGAGnini*, v kateri nastopa tudi priznani violinist Ara Malikian. Ljubitelji operete bodo prišli na svoj račun v torek: *Baglioni da Vienna* je poklon 150-letnici dunajske operete, ki ga bosta izobilovala sopran Alexandra Reinprecht in tenor Andrea Binetti.

Družbenim temam, v prvi vrsti boju proti mafiji, sta posvečena gledališka dogodka. V sredo, 15. septembra, bosta Sebastiano Somma in Orso Maria Guerrini uprizorila *Il giorno della civetta*, v petek, 17. septembra, pa bo Sebastiano Lo Monaco predstavil gledališki monolog *Per non morire di mafia*, povzet po istoimenski knjigi Pietra Grassa. Vmes, v četrtek, bo Trst ponovno obiskala skupina *Oblivion* in predstavila svoj razposajeni *Oblivion Show*, festival pa bo v nedeljo in ponedeljek (19. in 20. septembra) zaključil muzikal *Jesus Christ Superstar* (z italijanskimi nadnapisi).

Vse predstave na grajskem dvorišču se bodo začele ob 20.30, ob slabem vremenu pa jih bodo »prenesli« v gledališče Rossetti, kjer jih bodo uprizorili ob 21. uri.(pd)

ka v Evropi z naslovom »Theatrum Instruitorum« je na ogled v dvorani deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10.00 in 19.00; informacije na www.comune.gorizia.it.

**Kulturni Center Lojze Bratuž**: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazci Aleksandrije«.

**Sprejemni center Gradina v Dobrodobu**: Družba Rogos vabi na ogled fotografike razstava Glauche Tosoje »Naše živali in naša pokrajina v fotografijah ljubitelja narave«.

**Goriški muzej - Grad Dobrovo**: na ogled je arheološka razstava Pivsko posodje iz slovenskih muzejev in fotografika razstava Kamnitna Istra in cetoča Brda Dinka - Dominika Bizjak.

**Kulturni dom (ul. Brass 20)**: do 15. septembra, je na ogled razstava slikarke Lorette Dorbolò iz Benečije, pod naslovom: Odločil bo veterk. Urnik: od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

**REPEP**: Kraška hiša: je na ogled razstava: »Izbor iz zbirke Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju\_2«.

**ZGONIK**: Pred županstvom: je na ogled fotografika razstava Miloša Zidariča.

**NABREŽINA**: Kavarna Gruden: do 15. septembra, je na ogled razstava grafik Franke Kovacic pod naslovom »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprto.

**ŠKEDENJ**: Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

**GORICA**: Stalna razstava srednjega veka in baro-

smosi« in odprtje »Črnega kota - galerije digitalne umetnosti«.

##### LOKEV

**Vojni muzej Tabor**: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenne skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

##### TOMAJ

**Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela**: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

**Krajevna skupnost**: je na ogled razstava: »V osrčju dežele terana«.

##### ŠTANJEL

**Štorževa galerija (Štanjel 29)**: je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprtva v sobotah, nedeljah in prazničnih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

**Stol na vratih**: Razstavlja avtorice likovne sekcije Kulturnega društva »Jože Pahor« iz Sežane, pod naslovom: »Videnja«. Avtorice so: Almira Benassi, Nada Bric, Marinka Grohar Gatnik, Ana Hanzel, Mirjam Kocjan, Sonja Peroci in Ivica Žerjal. Urnik: od torka do nedelje, od 10.00 do 18.00.

##### LJUBLJANA

**Muzej novejše zgodovine**: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

**Slovenski Etnografski muzej**: na ogled stalni razstavi: »Med naravo in kulturo« in »Jaz mi in drugi: podobe mojega sveta«. Na ogled je tudi razstava Petra Černeta, v kiparski Etnološki tematiki: »Videti, česar znamost ne vidi«.

### SLOVENIJA

#### SEŽANA

**Kosovelov dom**: v torek, 14. septembra, ob 18.00 bo odprtje razstava fotografij Marka Modica, pod naslovom: »Kra-

ka in odprtje »Črnega kota - galerije digitalne umetnosti«.

##### LOKEV

**Vojni muzej Tabor**: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenе skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

##### TOMAJ

**Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela**: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

**Krajevna skupnost**: je na ogled razstava:

»V osrčju dežele terana«.



**DOPIS IZ PARIZA** - Ob množičnem izgonu Romov

# Francija dežela nestrpnosti?

PARIZ - Romi. Večina ljudi jih še vedno ima za umazane in nezanesljive, še vedno so nezaželnji, tudi v Franciji, domovini človekovih pravic, kjer je na vsaki uradni palaci vklesano »liberté, égalité, fraternité« (svoboda, enakost, bratstvo). Od 1. januarja do 25. avgusta je Francija izgnala 14.000 migrantov, od katerih je bila več kot polovica Romov. Od leta 2007 je število romskih priseljencev zraslo, toda premosorazmerno so se povečali tudi izgoni, približno 8000 letno. Vatikan in Bruselj sta ostro kritizirala to politiko, toda Francija je odgovorila, da gre za notranje zadeve. Notranje? V EU ne moreš vreči iz države državljanata skupnosti, razen če zagreši prekršek ali pa če je zaradi skromnih finančnih zmogljivosti v breme družbi. In ravno na te strune igra Sarkozy, ki je izjavil, da so romski naselja izvor tihotapljenja ljudi in prostitucije. (Amnesty International je te izjave oobsodil, ker da podpirajo diskriminacijo in stigmatizacijo Romov.)

S politiko strahu (Romi so nevarni), skuša predsednik pridobiti na svojo stran tudi javno mnenje, toda tudi tukaj stvari ne gredo, kot bi si Sarkozy želel: če ga je poteti podpiralo kar 78 odstotkov javnosti, je sedaj to število padlo na 48 odstotkov (po sondaži časnika Le Parisien). Je na to vplival pritisk EU? Ali pa finančno breme te akcije, kajti Romi, ki odide »prostovoljno«, prejme 300 evrov, 100 evrov za vsakega otroka in še letalsko vozovnico za Romunijo. Končni račun je za Francijo kar slan, saj znaša od 200 do 250 milijonov evrov letno. To seveda ni ravno v veselje davkoplacovalcev, še posebno v času, ko se težko prebijajo skozi vsakdan.

So Romi v Franciji novost? Sploh ne! Prva pričevanja o ciganih v Parizu so iz leta 1427, sicer pa se je že od vsega začetka razvil protisloveni odnos: po eni strani so jih imeli radi zaradi njihovih spretnosti kot obrtniki in zabavljaci, po drugi pa je njihov način življenja ljudi begal. Oblasti so jih z raznimi ukrepi skušale vključiti v sistem družbenih pravil in jim z vedno strožjimi kontrolami onemogočile premikanje. Med drugo svetovno vojno je prišlo do pravega preganjanja: leta 1940 je francoska vlada ukazala cigane zapreti v koncentrijska taborišča (v okrožnici, poslanci prefekturam,

Tudi to sta razglednici iz Francije



je pisalo »zaradi nacionalne varnosti«), delo pa so po nemški invaziji nadaljevali nacisti. V taboriščih je umrlo okrog 220 tisoč Romov. Romi imenujejo ta genocid »porajmos«, ker namreč ni edini. V Romuniji, na primer, so pod režimom Antonescuja 5000 Romov deportirali v Ukrajino, toda večina jih je zaradi mraza in grize umrla med potjo; Romunija je genocid priznala leta 2005. Francija je priznala zatiranje med drugo svetovno vojno leta 1988. Tam živi danes približno 400 tisoč Romov, večina jih ima francosko državljanstvo.

Toda Francija ne skrbi za te državljanke, ki živijo v veliki revščini in ki se ne morejo integrirati. Ker so leni, ali ker težko dobijo delo, ker ne morejo do izobražbe? Večkrat se je zgodilo, da je šola zavrnila romskega otroka. Romi živijo v taboriščih ali revnih naseljih, pogosto brez vode, kanalizacije, električne energije. ZN so Francijo pozvali, naj upošteva osnovne pravice do šolanja, zdravja, stanovanja. Folklor, violine, zlati zobje - kaže, da imamo cigane radile v filmih, za sosedje pa jih ne maramo.

Jana Radovič



## UKRAJINA Opozicija s stoli zaprla parlament

KIJEV - Predstavniki opozicije je v ukrajinskem parlamentu so v petek - v zadnjem iz niza tovrstnih incidentov - v znak protesta proti varčevalnim ukrepom vlade s stoli zaprli vhod v dvorano parlamenta.

Najnovejši varčevalni ukrepi, ki jih predlagajo ukrajinski predsednik Viktor Janukovič, med drugim vključujejo podvajitev cene plina za gospodinjstva in dvig upokojitvene starosti za ženske s 55 na 60 let. Oba ukrepa je zahteval Mednarodni denarni sklad (IMF), ki v nasprotjem primeru Ukrajini ne bo odobril posojila v višini 15 milijard ameriških dolarjev.

Tovrstni incidenti sicer v ukrajinskem parlamentu niso redki, saj spori med očitno vročekrvnimi člani predstavnike doma pogosto niso zgolj retorični. Minuli teden je na primer med zasedanjem, ko so člani opozicije skušali zaseseti govorniški oder, prišlo celo do brcanja in udarcev. Večkrat se je tudi že zgodilo, da so člani opozicije uničili napravo za štetje glasov, med nekim letosnjim zasedanjem pa se je moral predsednik parlamenta celo z dežnikom braniti pred jaci in dimnimi bombami, s katerimi so ga obmetavali nasprotniki.

## Pod zemljo tudi španski rudarji, a prostovoljno

MADRID - Daleč stran od Čila, kjer je v rudniku že več kot mesec dni ujetih 33 rudarjev, podobna zgodba poteka tudi v Španiji, kjer 50 rudarjev že deseti dan, sicer prostovoljno, ždi globoko pod zemljo. Tako namreč protestirajo zaradi neizplačila plač. Španski rudarji zavračajo navedbe, da izkorisčajo kruto usodo čilskih kolegov za opozarjanje na lastne težave, vendar pričnavajo, da so se za protest odločili prostovoljno in da njihova akcija ni tako nevarna kot v Čilu.